

PRIČE SOLOMUNOVE

POUKA ZA MLADE

Januar, februar, mart 2015.

Sadržaj:

1.	Poziv mudrosti.....	4
2.	Od ušiju do stopala	13
3.	Pitanje života i smrti.....	22
4.	Božanska mudrost	31
5.	Blagoslovi pravednika.....	40
6.	Nije uvek sve onako kako izgleda.....	49
7.	Rešenje sukoba	58
8.	Reči mudrosti	67
9.	Istinite reči.....	76
10.	Ispod maske	85
11.	Živeti verom	94
12.	Poniznost mudrih.....	103
13.	Žene i vino.....	112

PRIČE SOLOMUNOVE

Broj 1/2015.

Naslov originala:

Proverbs

Prevod s engleskog:

Tamara Babić

Lektura:

Tomislav Stefanović

Izdaje:

Glavni odbor Hrišćanske adventističke crkve, Odeljenje za subotnu školu

Štampa:

TIP »Preporod«, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca:

priprema mr Radomir Grujić

Tiraž:

300 primeraka

Kako najviše dobiti iz biblijske pouke za mlade?

Činjenice koje treba znati:

Ove pouke zasnovane su na osvedočenju da Božja reč ima silu da preobrazi, i da je zajedničko, grupno proučavanje bitan način upoznavanja s tom silom. Svrha ovih pouka je da se mladim adventističkim hrišćanima stavi na raspolaganje materijal za samostalno proučavanje o kome se, potom, može raspravljati svake sedmice u razredima subotne škole. Mnogi koji se inače služe biblijskim poukama za odrasle kažu da je ovaj materijal, pošto se bavi istim temama, vrlo koristan kao pomoćni materijal za proučavanje i razgovor u razredu.

Oko četiri stotine mlađih adventista svake godine doprinosi oblikovanju ovog materijala. Ogoromna raznovrsnost i povremeno ponavljanje sadržaja odražavaju veliku spremnost različitih autora i saradnika iz celog sveta, koji su stvaralački i pojedinačno doprinisili razradi pojedinih tema.

Uputstva za proučavanje:

1. Uz molitvu, otvori svoj um za vođstvo Svetoga Duha tokom proučavanja.
2. Biblijski tekstovi na kojima se temelji biblijska pouka za svaku sedmicu pojavljuju se štampani masnim slovima u delu svake pouke pod nazivom »Logos«. Čitaj te tekstove u celini.
3. Biblijski tekstovi za svaku sedmicu obično su podeljeni u delove na stranicama pod nazivom »Logos«. Dok budeš proučavao te delove pouke, pažljivo pročitaj i biblijske tekstove na koje ukazuju masno štampani naslovi, pre nego što pročitaš komentare ispod naslova.
4. Čitaj ostale delove pouke za tu sedmicu iz perspektive koju si stekao na osnovu proučavanja biblijskih tekstova.
5. Imaj na umu svrhu svakog dela biblijske pouke:
 - **Uvod** je zamišljen da pobudi interesovanje i usredsredi tvoje razmišljanje na sedmičnu temu pouke.
 - **Logos** je vodič za neposredno proučavanje biblijskih tekstova, koji se odnose na sedmičnu tematiku.
 - **Svedočanstvo** objavljuje perspektivu Duha proroštva na temu sedmične pouke.
 - **Dokaz** pristupa pitanjima koja je pokrenula pouka, iz istorijske, naučne, filozofske ili teološke perspektive.
 - **Primena** raspravlja o tome što apstraktno u pouci znači u svakodnevnom životu.
 - **Mišljenje** je lično stanovište o pouci, koje treba da pokrene na dalje razmišljanje i razgovor.
 - **Istraživanje** stavlja čitaocu na raspolaganje kreativne načine da istražuje tematiku sedmične pouke.

Biblijska pouka za mlade i Crkva

Biblijska pouka za mlade pripremljena je u Generalnoj konferenciji u Odeljenju za mlade vernike Crkve i objašnjava verovanja Hrišćanske adventističke crkve.

Pouka 1

Od 27. decembra 2014. do 2. januara 2015.

Poziv mudrosti

»Početak je mudrosti strah Gospodnji;
ludi preziru mudrost i nastavu.«

(Priče Solomunove 1,7)

»Mudrac!« »Preparametan!« »Sveznalica!« Kako su neprijatni ljudi koji misle da sve znaju i koji imaju onaj osmeh i sjaj u oku koji kao da kažu: »Rekao sam ti!« Možda ponekad i Boga svrstamo u grupu takvih mudrih. Koliko puta smo Mu samo rekli: »Bože, to je ono što će me učiniti srećnim! Znam da je tako! Zar ne možeš jednostavno da mi to daš?« Kada nam Bog ne bi dao upravo to što smo tražili, mi bismo se naljutili i žalili da On nije pošten? Uz malo sreće, već na sledećem koraku uvideli bismo da je Bog ipak bio u pravu. Možda smo Ga čak i čuli kako nam šapuće, dok smo se molili: »Rekao sam ti to, dete Moje. Zašto nisi odmah poslušao Moj savet?«

Dobro je za nas što Bog nije primenio takvu mudrost, jer Njegova mudrost uveliko premašuje našu. On ima »misli dobre a ne zle«. (Jeremija 29,11) On je »Alfa i omega, Početak i Svršetak, Prvi i Pošljednji«. (Otkrivenje 22,13) On zna našu prošlost, sadašnjost i budućnost i želi da svoje vreme na ovoj Zemlji upotrebljimo ne samo za svoje dobro, već i Njemu na slavu. Bog nas poziva da i sami prihvativimo božanski nadahnutu mudrost. Solomun je to znao. U skladu sa tim, kada mu se Bog pojavio u snu i upitao ga šta želi, odgovorio je: »Daj, dakle, sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu Tvojemu i raspoznavati dobro i зло.« (1. O carevima 3,9)

U tome je prava mudrost.

Dakle, kako možemo primiti Božju mudrost? »Početak je mudrosti strah Gospodnji.« (Priče Solomunove 1,7) Bojati se Gospoda znači živeti u stilu koji podrazumeva da postoji Svetogruči, Sveznajući, potpuno pravedni i mudri Bog, koji nas smatra odgovornim za lično ponašanje. Kada to shvatimo, onda iskreno možemo da tražimo od Njega da nam pomogne da Ga proslavimo svojim životom. U tome je prava mudrost.

Danas izaberite mudrost koja je od Boga. Neka »pazi uho tvoje na mudrost« i da »prigneš srce svoje k razumu« (Priče Solomunove 2,1), tako da Njegova mudrost nadahne sve vaše odluke. Tada ćeš »razumjeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobar put« (Priče Solomunove 2,9), i »hodi putem dobrijeh, i drži se staza pravedničkih«. (Priče Solomunove 2,20)

Džefri Lonan, Singapur

Očeve srce (Priče Solomunove 1,1-6)

Bilo bi lepo kada bi svako od nas dobio enciklopediju života! Ne samo sa činjenicama i brojkama, već knjigu u kojoj postoje praktični saveti za uspešan život? Neki očevi i majke pokušali su da sastave takvu knjigu, nadajući se da će njihova deca na taj način izbegići patnje i borbe kroz koje su lično morali da prođu. Car Solomun je bio jedan od takvih roditelja.

Kada mu je Bog rekao da će mu dati šta god poželi, Solomun je tražio mudrost umesto bogatstva i dugovečnosti. Zato je kasnije, u skladu sa životom i vladavinom stekao titulu »najmudriji car koji je ikada živeo«. Ta mudrost je sakupljena i uređena u delo koje nazivamo knjigom Priča Solomunovih. Mnogi je smatraju knjigom mudrosti, i to s pravom. Ona je toliko cenjena da je čak i nehrisćani čitaju.

**Ono što je
najvažnije je da se
bojimo Gospoda.**

Tekst u Pričama Solomunovim 1,1-6. detaljno objašnjava Solomunovu nameru. Ovi stihovi govore njegovim čitaocima zašto je mudrost tako važna. Solomun bi to trebalo da zna, s obzirom da je u svom životu pokazao i mudrost i nerazumnost. Solomun je pisao u skladu sa iskustvom. Možete osetiti stvarnost njegove ozbiljnosti u 1. poglaviju Priča Solomunovih. On je otac koji preklinje svog sina da sluša njegove pouke i savete (8. stih).

Savet za mudrost (Priče Solomunove 1,1-6)

Dakle, kako je najmudriji car koji je ikada živeo opisao mudrost? Mudrost je svrshodna. Sticanje mudrosti je proces neprekidnog učenja i poniznosti koji traje čitavog života. Dobro je zapaziti da Solomun smatra da se traganje za mudrošću nikada ne može završiti i da je onome, koji smatra da ne postoji ništa više što bi mogao da nauči, potrebno ozbiljno samoispitivanje. Solomun veruje da ono što začin predstavlja za jelo, to je strah Gospodnji u uputstvu za sticanje znanja.

Šta u stvari predstavlja strah Gospodnji? Odgovor se može pronaći u Solomunovom životu. U 1. O carevima 3,5-14. vidimo da Solomun priznaje da mudrost potiče jedino od Gospoda. Prema tome, ako tražimo mudrost, moramo prvo prepoznati Izvor mudrosti. Moramo razumeti i to da Bog želi da nam pomogne da živimo izobilnim životom i da nam On neće uskratiti mudrost, ako je budemo tražili od Njega.

**Levo ili desno? (O Jovu 28,20.23.27; Psalm 37,30.31; 111,10;
Priče Solomunove 21,1.2)**

Život se svodi na donošenje odluka. Trenutak u kome prestanemo da donosimo odluke je trenutak gubljenja lične sposobnosti da zaista živimo živo-

tom kakav nam je Bog namenio. Međutim, istorija potvrđuje činjenicu da često donosimo rđave odluke, dakle, potrebna nam je mudrost. Izraz koji na jevrejskom označava mudrost može se odrediti kao »sposobnost zdravog rasuđivanja koja je razvijena na osnovu iskustva, posmatranja i razmišljanja. Mudrost je odlika uvežbanog uma za koji biblijski pisci kažu da potiče od Gospoda (O Jovu 28,20.23.27; Psalm 111,10) i koji povezuju sa poslušnošću Njegovim zapovestima (Psalm 37,30.31; Priče Solomunove 21,1.2).^{*}

Mudrost nije nejasan pojam koji nismo u stanju da shvatimo. Naprotiv, ona je nešto što može da nam pomogne u svakodnevnom životu. Mudrost je praktična. U 1. poglavlju Priča Solomunovih, pisac podstiče svoje čitaocе da slušaju savete svojih roditelja kao da im život od toga zavisi. On ih upozorava da je svet pun zamki i da ima ljudi koji su spremni da ih obmanu rđavim savetima. Naša jedina zaštita je Božja mudrost. Solomun nas upozorava na posledice zanemarivanja mudrosti. On personifikuje mudrost kao nekoga ko trči ulicama upozoravajući ljude na propast koja im preti. Ali, na nju niko ne obraća pažnju. Solomun se stalno trudi da nas privuče mudrosti, jer za njega – zanemariti mudrost znači napustiti strah Božji, što je i on lično učinio u jednom trenutku svog života. Neka njegova priča posluži kao opomena svima nama.

Ne samo sprečavanje (Priče Solomunove 2; 3,13-18)

Mudrost nam pomaže da izbegnemo zlo u životu. Osim toga, mudrost ima i svoje blagoslove i nagrade. Međutim, nagrade koje dolaze sa mudrošću nisu ono što obično očekujemo – materijalna dobra. Iako ima i nekih materijalnih nagrada koje mudrost donosi, za Solomuna one nisu najvažnije. Po njegovom mišljenju, najbolja nagrada koju neko može dobiti je sposobnost da se boji Gospoda (Priče Solomunove 2,5.6). Solomun je shvatio da je život na zemljи, iako važan, ipak privremen. Bog nas poziva da živimo dobro, ali da to ne bude naš krajnji cilj. Ono što je najvažnije je da se bojimo Gospoda. Konačna nagrada koja čeka takvu osobu je večni život sa Bogom punim ljubavi. Za Solomuna to ima smisla, i on se trudi da i nama pomogne da to shvatimo. Solomun više nije živ, ali pitanje koje je on imao na umu i dalje je bitno: pošto proučimo Priče Solomunove, hoćemo li izabrati mudrost ili nerazumnost.

ODGOVORITE

1. Kako biste opisali svoj stav prema mudrosti?
2. Šta zaključujete posle čitanja teksta u Pričama Solomunovim 1-3, i kako planirate da to što ste saznali примените u svakodnevnom životu?

Džejms Tam, Singapur

* The Seventh-day Adventist Bible Dictionary, s.v. Wisdom.

»Zar nije čudesno što Bog univerzuma misli na vas i mene? Zamislite to! Bog želi da budemo uspešni! On ima najbolje planove za nas! Koliko često zaboravljamo na to i pokušavamo da živimo bez Njega?

Najtalentovaniji među ljudima, muškarci i žene najšireg uma i najdubljih shvatanja, najkulturniji i najobrazovaniji, vodeći autoriteti u svetu su kao mala deca u poređenju sa Bogom, kada je reč o razumevanju onoga što se odnosi na večnost. Zato što imaju tako ograničeno znanje o Njemu, i tako malo poznaju Njegove puteve, Njegov um i karakter, u opasnosti su da sebe smatraju bogovima.¹

»Kada pokušavamo da uz pomoć nauke i sopstvenog znanja, sve objasnimo, zaboravljamo da postoji Tvorac koji je sve to doveo u postojanje. Zaboravljamo da nam je potreban Bog.

»Obrazovanje samo po sebi neće čoveka učiniti podobnim za mesto u delu...«.

U ljudskim očima, tašta filozofija i lažno nazvana nauka više se cene nego Božja reč. U velikoj meri preovladava osećanje da božanski Posrednik nije suštinski bitan za čovekovo spasenje. Ljudi više veruju i više se uzdaju u mnoštvo teorija o ljudskom uzdizanju, nego u Božju istinu kakvu su objavljivali Hristos i Njegovi apostoli.²

»'Bez mene,' kaže Hristos, 'ne možete činiti ništa.' Oni koji se trude da sopstvenom silom rade u Božjem delu sigurno će propasti. Obrazovanje samo po sebi neće čoveka učiniti podobnim za mesto u delu, neće ga osposobiti da stekne znanje o Bogu. Slušajte šta apostol Pavle govori o tome: 'Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovjedam Jevandelje, ne premudrijem riječima, da ne izgubi silu krst Hristov. Jer je riječ krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija. Jer je pisano: Pogubiću premudrost premudrije, i razum razumnijeh odbaciću. Gdje je premudri? Gdje je književnik? Gdje je prepirač ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? Jer budući da u premudrosti Božjoj ne pozna svijet premudrošću Boga, bila je Božija volja da ludošću poučenja spase one koji vjeruju.'³

Ne oslanjajmo se, stoga, na lična shvatanja, već tražimo Božju mudrost u svemu.

ODGOVORITE

Kako možemo biti svesni trenutaka, kada se oslanjamо više na ljudsku nego na Božju mudrost?

Džimi Kvek, Singapur

1. *The Upward Look*, p. 183.

2. *That I May Know Him*, p. 206.

3. *Fundamentals of Christian Education*, p. 196.

RAZMISLITE JOŠ JEDNOM KAKO ŽIVITE

DOKAZ (*Priče Solomunove 1,20-23*)

Ut

Knjigu Priče Solomunove upućenu izrailjskom narodu napisao je Solomun i još dvojica mudrih ljudi (videti: Priče Solomunove 30,1; 31,1). Napisana je najvećim delom za vreme Solomunove vladavine, od 971. do 931 godine pre Hrista.*

Iz 1. poglavlja, u stihovima 1-4, saznajemo da su te izreke sakupljene zbog toga da bi Božji narod mogao da dostigne takav oblik mudrosti i discipline koja će mu pomoći da razborito živi. Osim toga, te poslovice trebalo bi da ih podsete da čine ono što je pravo i budu pošteni u svom ophođenju prema drugima. Solomun se nadao da će te izreke pružiti mладим ljudima znanje i podstići ih da budu obazrivi u govoru i ponašanju.

Solomun u Pričama 1,20-23. koristi ilustraciju mudrosti koja sa gradskog trga, sa zidova i gradske kapije poziva ljudе. Mudrost i danas poziva ljudе. Dok čitamo 1. poglavlje Priča, vidimo da Solomun uporno ukazuje Božjem narodu na opasnost od neodazvanja na poziv mudrosti. Ako odlučimo da je ne poslušamo, čekaju nas propast i nesreća.

Preko knjige Priče Solomunove, Bog nas poziva da još jednom preispitamo način života. U današnjem svetu, savremena tehnologija i Internet omogućavaju da nam sve vrste znanja budu dostupne za istraživanje. Jednim klikom miša ili dodirom ekrana na telefonu možemo pristupiti većem broju informacija, nego što su ljudi ikada mogli u prošlosti. Međutim, da li su sve te informacije učinile mudrijim? Da li će nas ikad učiniti mudrijim? Knjiga Priče Solomunove, iako je napisana tako davno, još uvek sadrži više mudrosti od svih knjiga koje se danas pišu.

Odvojte vreme da proučavate Priče Solomunove. Pogledajte kakvu vam mudrost Bog stavlja na raspolaganje. Istražite ovu praktičnu knjigu koja vas uči kako da mudro postupamo, kako da živimo na način kojim bi Bog želeo da živimo. Ako budemo tako činili, otkrićemo da smo mnogo srećniji, ispunjeniji i prosvećeniji nego ikada pre.

Odazovimo se pozivu mudrosti!

ODGOVORITE

1. Šta za vas lično znači posedovanje takve mudrosti koja je opisana u Pričama Solomunovim?
Šta mislite, kako ona može da učini vaš život boljim?
2. Objasnite razliku između svetovne i božanske mudrosti?

**Pogledajte kakvu vam
mudrost Bog stavlja na
raspolaganje.**

Kriston Ču, Singapur

* The Seventh-day Adventist Bible Dictionary, s.v. Solomun.

Nikada ranije ljudski rod nije bio izložen tolikom obimu informacija kao danas. Internet, napredak u svim oblicima sredstava za komunikaciju, široka mogućnost za putovanja, omogućava poslovnim ljudima, organizacijama, pa čak i pojedincima da lako šalju svoje poruke masama.

Mi čujemo poziv za sticanje znanja, poziv na uspeh, pa čak i poziv na sreću. Ti pozivi podstiču nas da više kupujemo, više posedujemo, više zarađujemo. Međutim, često zanemarujemo poziv Božje uzvišene mudrosti. Nije ni čudo što u ovo vreme koje bi trebalo da bude zlatno doba vidimo sve više slučajeva anksioznosti, depresije, čak i samoubistava, dok nastavljamo da se bavimo ispravnošću stvarima /doslovno – da »jurimo veta«, prim. prev./ (Propovednik 1,14).

Bog za svakoga od nas ima plan koji postoji za naše dobro.

smo samo jedrenjak bez sidra. Samo ako je Bog naše sidro, možemo stići uvid koji će nam pomoći da ispravno odlučujemo (Priče Solomunove 2).

Kako da, usred mase koja neobuzdano viče, uvežbamo svoje uši da prepoznaaju poziv Božje mudrosti?

Činimo dobro radije nego зло. Mi treba da hodamo stazom dobrih ljudi i žena i uživamo čineći ono što je pravo (Priče Solomunove 2,20-22; Mihej 6,8).

Uzdajmo se u Boga. To je posebno teško kada patimo i kada nam izgleda da život nema mnogo smisla. Međutim, Bog za svakoga od nas ima plan koji postoji za naše dobro (Priče Solomunove 2,12-19; 3,5,6; Jeremija 29,11).

Poštujmo Božje zapovesti. Iako mnogi smatraju da su Deset zapovesti zastareli oblik, one i danas važe isto kao i onda kada ih je Bog dao izrailjskom narodu. Njegov zakon nas ne ograničava, već nas štiti od zla (Priče Solomunove 3,1,2).

Ponašajmo se ponizno. Putevi ovog sveta mogu biti privlačni, možda čak i mudro izgledati, ali ništa od toga ne može da se uporedi sa Božjom mudrošću (Priče Solomunove 3,7,8).

Budimo velikodušni. Svet može izgledati privlačno bogatima, ali Bog želi da blagosiljamo sve ljude isto tako spremno kao što On blagosilja nas (Priče Solomunove 3,9-10; Matej 6,19-21)

ODGOVORITE

1. Na koji se još način možemo vežbati da prepoznamo glas Božje mudrosti?
2. Koju filozofiju ovog sveta ljudi prihvataju, a koja je u suprotnosti sa Božjom mudrošću?
3. Kako možemo izbeći da se prepustimo toj filozofiji koju drugi smatraju izrazom mudrosti?

U Pričama Solomunovim 30,24-28. Bog koristi slike iz prirode da bi nam dočarao čudesnu pouku o mudrosti. Tu čitamo: »Četvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudraca: Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljaju u ljeto sebi hranu; pitomi zečevi (damani), koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuću; skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom; pauk (gušter), koga rukama hvataš, i u carskim je dvorovima.«

Damani ili pećinari (Hyracoidea) su male krvnene životinje sa kratkim repom (nalik na zečeve – prim. prev.). Oni žive u malim, porodičnim grupama na kamenim terenima širom podsaharske Afrike i na Bliskom istoku. Daman provede čitav životni vek u blizini kamenih litica, ili pukotina u stenama, jer ih smatra svojim domom. Po nekoliko od njih uvek стоји на steni štiteći svoj dom, kao stražari. Ako ugledaju nekog grabiljivca, oštrim piskom upozoravaju ostale dame da se daju u beg i tako spasu život. Ali čak i kad žure da se sakriju, oni ne trče bezglavo, već prate određene tragove i obrise unutar kamenih slojeva da bi pronašli najsigurnije škrovište.

Damani poznaju svoja ograničenja. Oni se drže blizu svog doma i nikada neće odlutati daleko ukoliko nema nekoga koji pazi na njih. Oni znaju kuda treba da beže i kako da se među stenama sakriju. Isto tako, mudri ljudi poznaju svoj izvor zaštite i ostaju u njegovoj blizini.

Sveti pismo nas podseća da je Bog naša Stena (Psalam 62), a sotona grabiljivac koji pokušava da nas »proždere«. (1. Petrova 5,8) Mudri ljudi svakoga dana beže do Stene da pronađu zaštitu. Oni imaju druge pobožne ljude koji paze na njih i zato slušaju upozorenja o opasnosti koja im oni upućuju. Veličina nije važna kada pripadamo zajednici čije je utočište Tvorac neba i Zemlje.

ODGOVORITE

1. Pogledajte još jednom koja četiri bića se pominju u Pričama 30,24-28. Koju tajnu mudrosti svaka od njih posebno naglašava?
2. Objasnite svojim rečima šta znači biti primer za pripremu, zaštitu, učestvovanje i izdržljivost?
3. U čemu se vaše viđenje mudrosti razlikuje od onoga, koje drugi ljudi možda imaju?

Fejt Toh, Singapur

ZAKLJUČAK

Istorija još nije upoznala ljudsko biće ili neki ljudski izvor koji je potpuno dobar, i u skladu sa tim, i potpuno mudar. Bog je konačni Izvor mudrosti i dobro je za nas što je On veoma plemenito i mudro Biće. On zna celu našu prošlost, sadašnjost i budućnost. Svako ko želi da donosi dobre odluke u životu mora upoznati Boga i povezati se sa Njim. Ako tragate za srećom, Priče Solomunove su najbolje sredstvo koje vam stoji na raspolaganju. Istražite ih. Primenite ih. I uverite se (Priče Solomunove 2).

RAZMOTRITE

- Pročitajte tekst u Jevanđelju po Mateju 25,1-13. a zatim navedite sve sličnosti između deset devojaka koje ste zapazili. Po čemu se njih pet razlikuju i zašto? Prepoznajte dve današnje prilike na koje se ova kratka priča može primeniti. Kojoj grupi devojaka vi pripadate?
- Prelistajte novine i pročitajte tri izveštaja o nečemu što se desilo, a nije bilo dobro. Koji mudar postupak je mogao da spreči te tragedije? Koji slični događaji su opisani u Bibliji?
- Anketirajte najmanje pet ljudi. Tražite od njih: (1) da navedu tri najmudrija čoveka koje poznaju ili o kojima su čuli; (2) da navedu makar nešto u čemu su ti ljudi pogresili; (3) ako bi imali prilike da dele svoj dom sa najmudrijom osobom koju poznaju, da li bi to učinili. Zatim ih ohrabrite da čitaju knjigu Priče Solomunove i izvedu zaključak da li bi im život bio bolji ako bi sledili njena učenja.
- Napišite pesmu o prednostima koje bi društvo moglo imati ako bi ljudi sledili mudrost izraženu u Deset zapovesti (2. Mojsijeva 20,1-17).
- Uporedite sledeći primer sa Isusovom mudrošću izraženom u Jevanđelju po Mateju 13,24-30: Gospođa Marija je bila na službenom putu u inostranstvu. Vratila se svojoj kući u kasnu jesen i zatekla zapušten travnjak. Njeno omiljeno cveće nije se videlo od visoke trave. Međutim, kada je čovek koga je unajmila pokosio travnjak, posekao je i skrivene šafrane, tako da je u januaru i februaru izostalo njihovo zadivljajuće cvetanje. To je veoma rastužilo gospodiju Mariju. Uporedite iskustvo gospođe Marije sa Isusovom ilustracijom iz Jevanđelja po Mateju 13,24-30.
- Setite se nekih pojedinačnih krupnijih odluka koje ste morali da doneSETE i navedite posledice tih odluka. Zatim pročitajte 2. poglavje iz Priča Solomunovih i zaključite da li biste doneli bolje odluke da ste primenili način odlučivanja koji je opisan u tim stihovima.

POVEŽITE

Priče Solomunove 15. poglavlje.

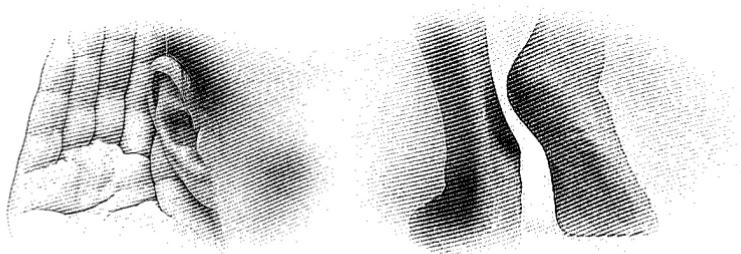
Elen G. Vajt, *Put Hristu*, 5. poglavlje.

George R. Knight, *My Gripe with God*, chapters 1-3.

Albert A. K. Vait, Berkšir, Engleska

Pouka 2

Od 3. do 9. januara 2015.

Od ušiju do stopala

»Mjeri stazu nogama svojim, i svi putevi tvoji neka su poravnjeni. Ne svrći ni nadesno ni nalijevo, odvraćaj nogu svoju oda zla.«
(Priče Solomunove 4,26.27)

Atmosfera je napeta od iščekivanja. Jusein Bolt je na Olimpijskim igrama, u vrsti na stazi sa najbržim trkačima na svetu. Svaki atletičar je u čučnju, nagnut napred, a prstima dodiruje tlo ispred sebe. Sudija podiže uvis pištolj za označavanje početka trke i viče: »Trkači na mesta... Pripremi se... Pozor...«, a zatim povlači okidač. Atletičari trče koliko ih noge nose duž staze prema cilju. Mozgu je bila potrebna jedna nano-sekunda da sudijine reči protumači i prenese od ušiju do stopala. Šta bi se dogodilo da je neki od trkača imao u ušima slušalice i slušao svoj plejer MP4. Da li bi čuo pucanj, ili bi bio isključen za taj važan zvuk, koji je trebalo da dopre do njega u tačno određeno vreme? Da li bi ostali primetili njegovu glupost i upozorili ga?

Reči koje izlaze iz naših usta mogu ostaviti dubok utisak na one koji ih slušaju.

Sluh je jedno od čula kojima su ljudi blagosloveni. Sluh utiče i oblikuje naše svakodnevne aktivnosti i osposobljava nas da komuniciramo sa drugima. Sluh je i deo našeg sistema za ravnotežu koji nam, »pomaže da se držimo uspravno, dok stojimo i da znamo gde se nalazimo u odnosu na silu Zemljine teže. Sistem za ravnotežu nam, takođe, pomaže i da ne padamo, dok se krećemo, hodamo i trčimo.«*

Sluh nam pomaže da komuniciramo sa drugima i može da izazove različite reakcije i osećanja. Neki zvuci su umirujući, dok su drugi uznenirajući i mogu da izazovu stres. Ono što čujemo može i da nas uplaši, da nas nagna u beg, ili doprinese da se ukočimo. Reči koje izlaze iz naših usta mogu ostaviti dubok utisak na one koji ih slušaju. Zato naše reči uvek treba da budu »solju začinjene«. (Kološanima 4,6)

Ono što slušamo i činimo uticaće na vrednosti našeg moralnog kompasa. Zbog toga je odlučujuće da sledimo načela iz Priča Solomunovih, kada je reč o slušanju i spremnosti da činimo ono što Bog zahteva. Tekst u Pričama Solomunovim 4,26.27. poziva nas da gledamo kuda idemo da ne bismo skrenuli sa staze koju nam je Bog pokazao. Drugi tekst, u Pričama 4,11–14. uverava nas da će Bog voditi naše korake, a stih iz Priča 10,9. podseća nas da »ko hodi bezazleно, hodi pouzdano«.

ODGOVORITE

1. Navedite tri načina pomoću kojih možemo poboljšati vezu između našeg uma i tela (ušiju i stopala) čineći ono što je Bogu po volji. Predložite plan delovanja za svaki dan.
2. Koja načela u učenju i delovanju, koja se pominju u Pričama Solomunovim 10,1–22. možete primeniti u svom svakodnevnom životu?

Andre Henri, Rejli, Severna Karolina, SAD

* »How Our Balance System Works,« <http://www.asha.org/public/hearing/How-Our-Balance-System-Works/>.

BOŽANSKI POZIV

DOKAZ (1. Samuilova 3; 1. O carevima 3,9.12; Priče Solomunove 4,5)

Ne

Solomun je 40 godina vladao nad Izrailjem. Dok je bio mlad, slušao je Boga, tražio mudrost i primao je (1. O carevima 3,9.12). Vladari iz okolnih zemalja posecivali su ga i postavljali mu mnoga pitanja. Njegovi odgovori pokazivali su da poseduje ogromno znanje (1. O carevima 10,1-13). Solomun je jednim delom upamćen zbog svojih mnogobrojnih izreka, koje dodiruju svaki oblik međuljudskih odnosa. Pošto je narod verovao da te izreke treba upamtiti, roditelji su ih prenosili svojoj deci i unucima (1. O carevima 2,3.4).

Kada je prvi put čuo da ga neko zove po imenu, Samuilo je otrčao Iliju, jer je pomislio da ga on zove (1. Samuilova 3,1-10). Isto se ponovilo još jedanput, pa i treći put, i tada je Ilijie uputio dete da odgovori Onome koji ga poziva. Isto tako, i mi treba da znamo ko nas poziva. »Poziv koji božanska blagodat uobičjava tako da dopre do nas, ponavljaće se sve dok to ne postigne, to jest, dok se ne odazovemo. Jer Božja namera, po kojoj smo pozvani, sigurno se neće promeniti.¹ Mi moramo, kao Samuilo, biti spremni da slušamo, čujemo i učinimo ono što je Bogu po volji.

Kada se po treći put vratio u postelju, Samuilo nije više ustajao i trčao do Iliju kao ranije. Umesto toga, odazivao se tom glasu i slušao šta mu on govori. »Što je naš duh staloženiji i smireniji, utoliko je bolje pripremljen za božanska otkrivenja. Obuzdajmo sve uznemirujuće misli i strasti, neka mir i spokoj zavladaju u našoj duši, i tada ćemo biti sposobni da čujemo Boga.²

Kao prvi ljudi koji su stvorenii, Adam i Eva imali su jedinstvenu mogućnost da razgovoraju sa Bogom. Međutim, iako su čuli Njegove zapovesti, odlučili su da ih ne poslušaju. I tako je greh ušao u ovaj svet. Noje, Avram, Enoch, Ilija, Isusovi učenici, bogati mladić – svi su dobili priliku da se odazovu na Isusov poziv. Priče Solomunove ohrabruju nas da slušamo Boga, i cenimo Njegove zapovesti, da prgnemo uši kako bismo čuli Njegovu mudrost i usredsredimo se da razumemo šta nam poručuje.

ODGOVORITE

1. Kako u današnjem bučnom svetu možemo da prepoznamo Božji glas?
2. Da li je uvek neophodno da se nalazimo na nekom tihom mestu da bismo čuli Božji glas? Objasnite svoj odgovor.
3. Da li je ljudima u staro vreme bilo lakše da čuju i odgovore na Božji poziv? Pripremite se da branite svoj stav.

O. Patrisija Hakmat, Jamajka, Zapadnoindijska ostrva

1. Matthew Henry, *Commentary on the Whole Bible* (Hendrickson Publishers, 1991), p. 387.
2. Isto.

Praktične istine (Priče Solomunove 4; Matej 7,13.14)

Najveći deo knjige Priče Solomunove sastoji se od praktičnih saveta koje Solomun iznosi. Ta knjiga obuhvata suštinske vrednosti do kojih je on došao tokom mnogih godina komuniciranja sa ljudima i Bogom. Njegove izreke ponekad se nazivaju rečima mudrosti i često se ponavljaju čak i danas. Na primer: »Hoće li ko uteći ognja u njedra, a haljine da mu se ne upale?« (Priče Solomunove 6,27); »Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su Mu (Priče Solomunove 12,22); »Srce veselo pomaže kao lijek...« (Priče Solomunove 17,22); i »Ko ima prijatelja, valja da postupa prijateljski.« (Priče Solomunove 18,24)

Kristofer Piterson /Christopher Peterson/ definisao je mudrost kao usaglašavanje »znanja i iskustva« i njihove »svesne upotrebe za uvećanje blagostanja.« Prema toj definiciji, mudrost se, navodno, može meriti uz pomoć sledećih merila:

Mudra osoba poznaje sebe.

Mudra osoba deluje iskreno i neposredno prema drugima.

Drugi traže savet od mudrih ljudi.

Postupci mudre osobe u skladu su sa njenim etičkim shvatanjima.¹

»Poznavanje osnovnih istina nije mudrost ukoliko nije povezano sa životnim usmerenjem ili sagledavanjem njihovog značenja. Mudrost je nešto više od inteligencije i poznavanja nauke, filozofije, ili bilo kog drugog predmeta.«² Tekst u Pricama Solomunovim 3,13.14. glasi: »Blago čovjeku koji nađe mudrost, i čovjeku koji dobije razum. Jer je bolje njom trgovati nego nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata.«

Hristos kao Uzor (Priče Solomunove 4,26.27; Matej 7,13.14)

Način na koji je Hristos živeo na zemlji predstavlja primer koji moramo da sledimo. Neke od Njegovih osobina su sledeće: bio je iskreni Prijatelj (Priče Solomunove 27,9.10); dosledan u bogosluženju (Luka 4,16); negovao je lični odnos

Svaka odluka koju donesemo, pokreće lančanu reakciju u našem životu i u životu drugih.

sa svojim Ocem i tražio Njegovo vođstvo (Marko 1,35); uvek se priklanjao Očevoj volji (Matej 26,39). Ako želimo da oponašamo Hrista, moramo obratiti pažnju na sledeće reči: »Koji govori da u Njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je On hodio.« (1. Jovanova 2,6)

Osim toga, u 4. poglavlju Priče Solomunovih preporučuje nam se da tražimo znanje, mudrost i pronicljivost, što se može postići tako što ćemo se moliti Bogu da Ga bolje razumemo (1. stih); čitati Bibliju da bismo primili mudrost (5. stih); pažljivo slušati (20. stih); i ići putem pravednosti (18. stih).

Misao koja se često ponavlja navodi da je »strah Gospodnjii« [potčinjavanje Njegovoj volji] početak znanja ili mudrosti (Priče Solomunove 1,7; 2,5; 3,7) Taj

»strah« se može u prvi mah protumačiti kao zastrašenost, ali kontekst pokazuje da je reč o »strahopoštovanju« i »dubokom poštovanju – ukazivanju časti«. Priče Solomunove nas savetuju da ne idemo putem grešnika (Priče Solomunove 1,10.15), i tvrde da ćemo, ako budemo mudri, dopustiti Bogu da nas vodi (Priče Solomunove 1,7.9).

Tražite mudrost (1. Mojsijeva 3,1-7; Priče Solomunove 2; 4; 3,1-8; 6,6-8)

Iako joj je rečeno da izbegava drvo poznanja dobra i zla, Eva je odlučila da šeta i provodi vreme u njegovoj blizini (1. Mojsijeva 3,1-7). Pošto je pojela nešto od njegovih plodova, odnela je malo i Adamu, da i on proba. Da su se zaista »bojali Gospoda«, uklonili bi se od tog zla. Da su upotrebili božansku silu koja im je bila na raspolaganju, oni bi ostali na putu pravednosti (Priče Solomunove 2,8-13; 1. Korinćanima 10,13). Mogli su da se suprotstave sotoninom izazovu i tako se oslobođe iskušenja (Priče Solomunove 3,1.2). Svaka odluka koju, donešemo pokreće lančanu reakciju u našem životu i životu drugih.

Cesto se navodi da je važno da imamo samopoštovanje, samopouzdanje i budemo dovoljni sami sebi. Međutim, najvažnije je osloniti se na Boga. Tekst u 2. Korinćanima 3,5. uči nas da osećanje dovoljnosti potiče od Njega, a stih u Jovanovom Jevanđelju 15,5. napominje nam da bez Hrista ne možemo činiti ništa (Jovan 15,5).

Vrednoća mrava je poslovnična. Ako ste ikada posmatrali njihove aktivnosti, biće vam jasniji Solomunov savet da idemo »k mrvu«, da gledamo »njegove puteve« i »omudramo«. (Priče Solomunove 6,6) »Namera kojom je lenjivac upućen na mrava je, naravno, da ga postidi i pokrene na aktivnost. Čoveku je u velikoj meri darovana slobodna volja. Umesto da bude vođen usađenim instiktima, od njega se očekuje da koristi svoju inteligenciju i snagu volje da bi obezbedio ono što mu je potrebno. Mnogi lenjivci bili su postiđeni i navedeni da se prihvate posla ovim i sličnim rečima, i na svoje iznenađenje otkrili da rad donosi i zadovoljstvo, a ne samo nagradu.«³

ODGOVORITE

1. Kako možete razlikovati Božji glas od ostalih glasova koji svakodnevno opsedaju vaša čula?
2. Koja ohrabrenja možete pronaći u Pričama Solomunovim, koja će vam pomoći da se približite Bogu?
3. Zašto je mudrost važna u svakodnevnom životu? Kako je možemo stići i kada je treba upotrebiti?

Beverli Henri, Jamajka, Zapadnoindijska ostrva

-
1. Christopher Peterson and Martin Seligman, *Character Strengths and Virtues: A Handbook and Classification* (Oxford, England: Oxford University Press, 2004), p. 106.
 2. »The Concept of Wisdom in the Hebrew Bible,« http://www.academia.edu/1489237/The_concept_of_Wisdom_in_the_Hebrew_Bible_a_philosophical_clarification.
 3. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 2nd ed., vol. 3, p. 996.

Elen Vajt poziva hrišćane da proučavaju Priče Solomunove. Ona nedvosmisleno tvrdi da »nema oblika poštenog poslovanja za koji Biblija ne bi mogla da nam ponudi najosnovniju pripremu. Njena načela marljivosti, čestitosti, štedljivosti, vladanja sobom i neporočnosti tajna su pravog uspeha. Ova načela, onako kao što su izložena u knjizi Priče Solomunove, predstavljaju riznicu praktične mudrosti. Gde može trgovac, zanatlija, rukovodilac u bilo kojoj oblasti poslovanja, da nađe bolje savete za sebe ili za svoje nameštenike od onih koji se nalaze u ovim rečima mudrog čoveka«.¹

Reči nemaju nikakvu vrednost ukoliko nisu praćene odgovarajućim delima.

može zahvaliti Božjem zakonu koji je zapisan u Njegovoj reči i koji još postoji u ljudskom srcu, upisan često nejasnim i gotovo izbrisanim slovima.

Reči psalmiste: 'Miliji mi je Zakon usta Tvojih nego tisuće zlata i srebra' (Psalam 119,72), izražavaju ono što je istinito i sa drugog stanovišta, ne samo sa religijskog. One izražavaju doslovnu istinu, istinu koja je priznata i u poslovnom svetu. Čak i u ovo doba strastvene jagme za novcem, oštре konkurenције i bezobzirnih metoda, ipak se još uglavnom priznaje da mladom čoveku, koji ulazi u život, poštenje, marljivost, vladanje sobom, neporočnost i štedljivost predstavljaju bolji kapital od bilo koje sume novca.²

»Prvi anđeo pozvao je ljude da se 'boje Boga i da Mu daju slavu', da se pokloni Onome koji je stvorio nebo i Zemlju. Da bi to mogli da postignu, morali su da poštuju Njegov zakon. Stari mudrac je rekao: 'Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve čovjeku'. (Propovednik 12,13) Bez poslušnosti Njegovom zakonu nikakvo obožavanje ne može biti ugodno Bogu. 'Jer je ovo ljubav Božja da zapovijesti njegove držimo'; 'Ko odvraća uho svoje da ne čuje zakona i molitva je njegova mrska!« (1. Jovanova 5,3; Priče Solomunove 28,9)³

ODGOVORITE

1. Čitajte Priče Solomunove 4. Nabrojte principe koji se tu navode i koje mlada osoba može upotrebiti kao vladajuće uticaje u svom životu.
2. Šta znači »hodati s Bogom«?

Mark Henri, Filipsburg, Nju Džersi, SAD

1. Elen G. Vajt, *Vaspitanje*, str. 135. originala.

2. *Vaspitanje*, str. 137. originala.

3. Vajt, *Velika borba*, str. 436 originala

ŽIVNITE MALO!

PRIMENA (*Priče Solomunove 4,1-9; 5,1-6; 6,6-8.12-19; 1. Korinćanima 10,13*)

Knjiga Priče Solomunove je pravi rezervoar informacija o mudrosti. Priče Solomunove pružaju uvid u to kako da disciplinovano i promišljeno živimo da bismo upoznali i razumeli Boga, primenili Njegove istine u svom životu i izbegli propast i uništenje. Svakome ko hoće da sluša, Solomun kaže: »Ona [mudrost] će te uzvisiti, proslaviće te kad je prigriš.« (Priče Solomunove 4,8)

Kako možemo prigriliti mudrosti?

Obratite pažnju na božansko učenje. Klonite se lenjosti i lošeg društva. Življenje u skladu s Božjim učenjima pomoći će nam da izbegnemo mnoge zamke i tako ćemo moći da uživamo u blagoslovima moralnog, ispunjenog života.

Primit k srcu Solomunove savete. Klonite se nemoralnih i nedopuštenih seksualnih odnosa. Bežite od iskušenja, koja vode u seksualni greh, kao što je Josif pobegao od Petefrijeve žene (1. Mojsijeva 39). Verujte da će vam Bog obezbediti izlaz (1. Korinćanima 10,13). Jedan pisac je zapazio da »mi grešimo zato što pokušavamo da vidimo koliko možemo prići blizu ivici, a da ne padnemo. Mi izazivamo iskušenje da nas obuzme.«¹

Učite od prirode. Uzmite primer mrava, jednog od najmanjih stvorenja na svetu, da biste naučili kako da postanete marljiviji (Priče Solomunove 6,6-8). Iako mnoge pojave u prirodi nije razumeo, Solomun je ipak »shvatio da mi možemo učiti od dela Božjeg stvaranja – čak i od nekih Njegovih najmanjih stvorenja.² Kako bismo koristan život svi mogli da vodimo ako bismo naporanu radili i bili marljivi u svom domu i u poslovnim aktivnostima!

Pažljivo birajte svoje društvo. Mnogi ljudi krenu stranputicom pod uticajem onih sa kojima se druže. Istorija starog Izraela to dokazuje. Mi treba da izbegavamo društvo svakoga ko »zameće svađu« (Priče Solomunove 6:14), »kuje zle misli« (18. stih), i ko »govori laž.« (19. stih)

ODGOVORITE

1. Zašto je iskušenje da se upustimo u seksualni greh danas tako snažno? Kako se možete pripremiti da pobedite iskušenja?
2. Na koji način je vrednoća povezana sa životom u budućnosti?
3. Šta bi moglo navesti svadljive ljude i »dušebržnike« da promene svoje ponašanje?

Kerol Džoj Fajder, Jamajka, Zapadnoindijska ostrva

1. B. Russell Holt, *Words to Live By* (Boise, Idaho: Pacific Press® Publishing Association, 1991) p. 40.
2. Isto, str. 90.

Mudrost se može definisati kao »znanje koje se stiče na osnovu mnogih iskustava u životu; znanje koje je ispravno i razborito; zdrav razum i ispravno rasuđivanje; sposobnost da se prepoznaju skrivene osobine i međuzavisnosti.¹ Mudrost isto tako »utiče na karakter i ponašanje«.² Knjiga Priče Solomunove bavi se svim ovim osobinama, pa i više od toga. Takva mudrost je vekovima dobro služila ljudima, a i danas nam je podjednako neophodna.

Tekst u Pričama Solomunovim 1,2. glasi: »Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju riječi razumne«. »Znanje i pronicljivost su osnova mudrosti. Sticanje mudrosti je funkcija inteligentnog uma.«² Na taj način postavljena je pozornica za zdravorazumsko sagledavanje knjige Priče Solomunove. Tekst u Pričama 2,1-5. ističe da će onaj ko zaista želi mudrost »razumjeti strah Gospodnj, i poznanje Božije«, naći će.

Neki ljudi menjaju svoje ponašanje zato što žele da se vrate na put koji smatraju ispravnim. Solomunovi saveti o vraćanju na ispravan put mogu se naći u stihovima kao što su: Priče Solomunove 4,7,8; 5,1,2; i 8,10-14. Kada je Solomun otiašao u Gavaon da prinese žrtvu, Bog se pojavio pred njim i pitalo ga šta želi. Odgovor koji je Solomun dao, koji je zapisan 1. O carevima 3,4-14. doneo mu je

**Dobro ispitajte put
kojim idete.** više od mudrosti koju je tražio. Osim toga, Bog ga je blagoslovio bogatstvom i čašću tako da se on i do dana današnjeg smatra najmudrijim i najbo-gatijim čovekom koji je ikad živeo (1. O carevima 3,9,11-14). Solomunu je obećana mudrost, dok god bude poštovao Božje zakone (1. O carevima 9,4-7). Njegova pronicljivost omogućila mu je da pravedno vla-da svojim narodom i bio je duboko poštovan od svih ljudi (1. O carevima 4,34).

»Svrh svega što se čuva čuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život.« (Priče Solomunove 4,23) Ako smo ispravni pred Bogom, naše uši slušaće Njegove reči, i naše noge ići će Njegovim putevima. Dobro ispitajte put kojim idete. Pobrinite se da to bude ispravan put i ne dozvolite nikome i ničemu da vas odvratí od vašeg putovanja prema Nebu. Ostanite na toj stazi i tražite od božanske mu-drosti da usmerava vaše korake.

ODGOVORITE

1. Šta mudrost, znanje i pronicljivost mogu da učine za vas i za one koje volite?
2. Kako možete ići putem pravednih i izbeći stazu zlih?
3. U savremenom svetu postoje različiti tipovi porodica. Kako onda neko može da posluša savet: »Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljam nauke mate-re svoje«?

Karl Henri, Snelvil, Džordžija, SAD

1. »Wisdom,« <http://www.merriam-webster.com/dictionary/wisdom>
 2. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 2nd ed., vol. 3, p. 948

ZAKLJUČAK

U svojim Pričama Solomun poziva svakog od nas da preispita put koji je izabrao i da, ukoliko shvati da je to put bezbožnosti, promeni pravac. Da bismo to zaista učinili potrebno je da duboko razmišljamo o svom životu i tražimo Božju mudrost.

Koliko često preispitujete svoj svakodnevni život i put kojim idete? Mudrost koja počinje znanjem i pronicljivošću, možemo steći gledajući u Isusa.

RAZMOTRITE

- Na malim kartama napravite listu savremenih »bisera mudrosti« za koje mislite da bi nam Solomun danas uputio. Podelite te kartice ljudima sa kojima se susrećete ili u svom subotnoškolskom razredu i ohrabrite ljude da sami razmišljaju i otvore svoje srce da bi Bog mogao da im odgovori na svako pitanje.
- Napravite kratak video klip koji ćete postaviti na YouTube portalu i kojim ćete pozivati gledaoce da razmisle o životnom putu koji su izabrali. Završite ga mišlju da je Isus odgovor čovekovim najdubljim potrebama.
- Sastavite matematičku jednačinu koja treba da obuhvati sledeće: mudrost, strahopoštovanje/strah, Božju volju, znanje. (Videti Priče Solomunove 1,7. za dodatno nadahnuće).
- Slušajte stare himne. Razmislite o mudrim porukama koje te himne prenose budućim naraštajima.
- U jednoj svesci zapišite najznačajnije citate iz biblijske mudrosti. Kada je dovršite, možete je pokloniti nekom susedu ili prijatelju koga možda muči neko od važnih životnih pitanja. Ukrasite tu svesku crtežima i slikama.
- Pronađite primere iz prirode koji ilustruju određene biblijske izreke (na primer: Priče Solomunove 6,6) i te očigledne pouke iznesite u svojoj crkvi u obliku priče za decu ili u dečijem razredu.

POVEŽITE

O Jovu 28:28; Psalam 111:10; Priče Solomunove 1,7; 3,7; 4,5-7; 16,16; Propovednik 7,12; Jakov 1,5.6; 3,17.

Ellen G. White, *Counsels to Parents, Teachers and Students Regarding Christian Education*, chapter 79).

Nina Ačeson, Margejt, Australija

Pouka 3

Od 10. do 16. januara 2015.

Pitanje života i smrti

»Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo,
i put je životni karanje koje poučava.«
(Priče Solomunove 6,23)

10. januar 2015.

SLUŠATI + ZANEMARITI = SMRT SLUŠATI + SLEDITI = ŽIVOT

UVOD (Priče Solomunove 6,20-22)

Su

Tokom godišnje sednice 2013. godine, izvršni sekretar Generalne konferencije, G. T. Ng, ispričao je priču o magarcu koga je njegov vlasnik naučio da se poнаша na određeni način kad čuje određene biblijske izraze. Na reč »amin« magarac bi stao, dok bi na reč »aliluja« nastavio da hoda. Međutim, jednog dana, dok se magarac približavao ivici provalije, jahač nije mogao da se seti komandi. U dubokom očajanju, molio se za sigurnost. Kada je na kraju molitve izgovorio »amin«, magarac je istog trenutka stao, na samo nekoliko centimetara od ivice provalje. Oduševljen što mu je život poštovan, jahač je povikao: »Aliluja!«

Reči »amin« i »aliluja« značile su život i smrt za magarčevog gospodara. Isto važi i za reči saveta zapisane u knjizi Priče Solomunove. Ova knjiga je pisana vrlo jednostavnim stilom, a ipak, ima nedostižnu dubinu. Pisac Priča Solomunovih koristio je neposredan pristup, ali i metafore da bi slikovito prikazao određene ideje. Priče Solomunove imaju praktičnu primenu u životu ljudi bez obzira na njihov pol, rasu, veroispovest ili ekonomski položaj.

Tekst u Pričama 6,20-22. kaže nam da njena učenja treba da budu privezana za naše srce u svako doba da bi nam služila kao vodič na našem životnom putu. Ona će nam služiti i kao moralni kompas da bi naš život mogao da postane snažnije svedočanstvo nego izgovorena propoved.

Na Filipinima postoji izreka koju stariji ljudi često ponavljaju mlađima: »Ti si još uvek na putu, a ja se već vraćam.« To je kao da kažu: »Bio sam тамо, прошао sam то.« Knjigu Priče Solomunove napisao je neko ko je kroz sve to прошао и deluje kao podsetnik upućujući nas kako da живимо у складу са Božjom voljom.

Iako se kaže da je »iskustvo najbolji učitelj« i da »treba lično iskusiti život«, nije potrebno da se upuštamo u razne opasnosti samo da bismo naučili nešto na što smo već upozorenici. Razlog zašto su Priče Solomunove napisane ogleda se u tome što pružaju neprocenjive životne pouke i čuvaju nas od očajanja, jer su naše patnje, najčešće posledica pogrešno donesenih odluka.

Dok budemo proučavali pouku za ovu sedmicu, naučimo da cenimo mudrost koju nalazimo u Pričama Solomunovim i primenimo je u svom životu. Na kraju, nemamo šta da izgubimo, a možemo dobiti sve.

Bonga L. Agno, Muntinlupa Siti, Filipini

* »Annual Council Has a Lighter Side . . . In What Passes For Humor At The GC,« <http://news.adventist.org/all-news/news/go/2013-10-16/annual-council-has-a-lighter-side-in-what-passes-for-gc-humor/18/>.

*Logos (Psalam 119,105; Priče Solomunove 6,20-24; 30,31; 7,1-3.20-23.26.27; Isaja 58,6-8)****Odrastanje (Psalam 119,105; Priče Solomunove 6,20-23)***

Priče Solomunove spadaju u starozavetne knjige mudrosti isto kao i Knjiga o Jovu, Knjiga propovednikova i Pesma nad pesmama. Jedna od posebnih odlika takve literature je to što, osim poetske, imaju i praktičnu vrednost. Na primer, 6. i 7. poglavje iz Priča Solomunovih pozivaju na opreznost u vezi sa sumnjivim poslovima – lenjošću, licemerjem, ponosom, nepoštovanjem roditelja, lažima i nedopuštenom ljubavlju.

U Pričama Solomunovim 6,20-23. nalazimo savet koji nas poziva da slušamo svoje roditelje. Njihovi saveti, zajedno sa Božjim načelima, treba da upravljaju svim našim postupcima i odlukama koje donosimo. Kada odlučimo da živimo u skladu sa Božjim zakonom, rezultati će biti pozitivni (Priče Solomunove 7,1-5). Takav život predstavlja sveđočanstvo o tome šta Hristos može da učini u nama. Na osnovu tekstova iz Knjige proroka Jeremije 31,31-33. i Jevrejima 8,10. očigledno je da se zdravije duhovno iskustvo pojavljuje, kada neko odluči da Bog bude Gospodar njegovog ili njenog života. Poštovanje Božjeg zakona je dokaz da Sveti Duh živi u nečijem srcu (Galatima 5,13-25).

Poštovanje Božjeg zakona stvara pozitivne rezultate (1. Timotiju 1,8) i novi identitet (stihovi 15-17). Poslušnost zakonu nas ne spasava (videti: Rimljanima 3,20), ali nas spasava Onaj koji je utelovljenje zakona. Kada imamo spasonosni odnos sa Isusom, Sveti Duh nas ospozobljava da živimo u skladu sa Božjom voljom. Prema tome, zakon treba da upravlja odlukama koje donosimo (Psalam 119,105). On je svetiljka koja nam pokazuje put u večni život (Priče Solomunove 6,23). »Oni koji zakon posmatraju kao zabranu svega što nam pričinjava zadovoljstvo, razumeju ga na potpuno pogrešan način. Zakon je svetiljka koja osvetljava um i ukazuje na put sreće, mira i večnog života (videti Psalam 19,8; 119,105).«¹

Padanje u zamku (Priče Solomunove 6,25.30-35; 7,19-27)

Čovek čijim životom ne vlada Bog uhvaćen je u zamku greha. To je kao kod onih koji čine preljubu (Priče Solomunove 7,19-27). Jednom kada učinite preljubu, progoniće vas obeshrabrujuće, štetne i poražavajuće posledice (6,30-35). Posledica takvog zla je privatna i javna sramota. Preljuba »baca ljagu koju čestit čovek ne može nikada da zaboravi. To je greh protiv nečega za što je čovek emotivno vezan, nečega što je žalosno obezvređeno takvim zločinom. Čak i ako pravednost ne sprečava čoveka da padne u tu užasnu zamku, posledice tog čina trebalo bi da odvrate onoga ko je u iskušenju, kao što je naglasak na neumoljivu i neutoljivu prirodu želje za osvetom koju on izaziva.«²

Greh je kao igranje vatrom. To može početi jednom iskrom, a završiti se paklenim ognjem. Svi gresi počinju kao »bezazlena« vatra, koja će, ako se izmakne kontroli, uništiti sve što joj se nađe na putu. Kada se neko igra seksualnim gresima, on ili ona isto tako biće opečeni. Njegovi prijatelji i porodica biće takođe pogođeni. Ni na jednu vrstu greha nikad ne treba da gledamo kao na nešto što je zabavno i poželjno, uzbudljivo i izazovno. Imajmo na umu da banalizovano »shvatanje greha, nažlost, vodi banalizovanom shvatanju 'pravednosti'.³

Još jedna strana problema greha je i to što njegove posledice nisu ograničene na našu sferu uticaja. Preljubnik u Pričama Solomunovim 6,30-35. opisan je kao lopov koji ne shvata odnos uzajamnog pripadanja koje postoji između muža i žene. Činjenica je da greh zarobljava obe osobe koje su u njega uvučene i težiće da ih oboje pretvori u robe bezakonja. Oni koji odluče da nastave život u grehu, na kraju će uništiti sami sebe (Priče Solomunove 6,32).

Oslobodenje (Isajia 58,1-11; Rimljanima 6,16-19)

Propast se može izbeći. Postoji potreba za oslobođenjem, koje će izbaviti osobu od obeshrabrujućih, štetnih i razornih posledica greha, koji nas navodi da živimo samo za sebe umesto za druge i Hrista. Ta sloboda koju nam Gospod Isus Hristos nudi oslobađa nas od porobljavajuće sile greha (Rimljanima 6,16-19). S ozbirom da smo robovi grehu, Hristos nastoji da nas oslobodi da bismo postali robovi pravednosti. To božansko oslobođenje vodiće nas u novi život – u život pravednosti i službe drugima.

Kad postanemo svesni svog grešnog stanja, treba da tražimo pomoć. To je prvi korak ka oslobođenju (Isajia 58,9). Tada, »slava Gospodnja biće ti zadnja straža«. (Isajia 58,8) On će biti naš Štit od iskušenja.

Priče Solomunove pozivaju nas da sledimo božanske savete da ne bismo pali u greh. Ona nas podstiče da svoje misli usmerimo Bogu i duboko razmišljamo o Njegovoj reči. Ona nas ohrabruje da izaberemo večni život umesto večne smrti.

ODGOVORITE

1. Zašto je tako teško oslobiti se ropstva grehu?
2. Koliko je sledeći savet važan u vašem životu: »Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje poučava.« (Priče Solomunove 6,23)

Feliksijan T. Felicitas, Valensija Siti, Bukidnon, Filipini

1. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 2nd ed., vol. 3, p. 967.

2. Isto

3. George R. Knight, *Sin and Salvation: God's Work for and in Us* (Hagerstown, Md.: Review and Herald®, 2008), p. 46.

Jedna od najvažnijih tema u Pričama Solomunovim je govor. Rečima koje obikuje, jezik može učiniti mnogo dobra, ili mnogo zla. On može uspostaviti mir ili dovesti do rata. Učenici su svojim jezicima svuda širili Radosnu vest. »Jevreji su se u toku svog rasejanja razišli po skoro svim krajevima nastanjenog sveta, a u svom izgnanstvu naučili su da govore različitim jezicima. Mnogi od ovih Jevreja ovom prilikom [na dan Pedesetnice] našli su se u Jerusalimu,

i učestvovali u verskim svetkovinama koje su tada bile proslavlјane. Svaki poznati jezik bio je zastupljen među okupljenima. Ova jezička raznolikost predstavljala je veliku smetnju objavlјivanju Jevanđelja; zato je Bog na čudesan način nadoknadio ovaj nedostatak koji su imali apostoli. Sveti Duh je za njih

učinio ono što sami ni u toku celog života ne bi uspeli da učine. Sada su mogli da objavljuju evanđeoske istine, savršeno se služeći jezikom ljudi među kojima su radili... Od toga vremena jezik apostola bio je čist, jednostavan i tačan, bilo

da su govorili svojim ili nekim stranim jezikom.¹

Zaista, naš jezik ima silu da da život ili da ubije, silu da izazove nadu ili očajanje, da spase ili uništi. Kao Božji narod, mi treba da pružamo nadu ne samo načinom na koji živimo, već i načinom na koji govorimo i rečima koje izgovaramo.

»Približavajmo se sve više i više čistoj svetlosti Neba, imajući na umu da će božansko prosvetljenje rasti u skladu sa našim napredovanjem, osposobljavajući nas da odgovorimo novim obavezama i vanrednim situacijama. Staza pravednika vodi naviše, iz snage u snagu, iz blagodati u blagodat, iz slave u slavu.«²

ODGOVORITE

1. Kako biste opisali svoju ulogu kao Hristovog ambasadora?
2. Koja čuda su se dogodila u vašem životu zato što ste sledili Božje naloge?
3. Podsetite se nekih razgovora koje ste vodili prošle sedmice. O čemu ste govorili? Koju vrstu reči ste koristili? Da li su drugi bili zadovoljni onim što ste izgovorili?

Rejnaldo G. Salo, Pasaj Siti, Filipini

1. Elen G. Vajt, *Apostolska crkva - Hristovim tragom*, str. 39. 40. originala.
 2. White, *In Heavenly Places*, p. 105.

KAKO BEZUMNIK PRIZIVA SMRT

DOKAZ (Priče Solomunove 1,1-7)

»Knjiga Priče Solomunove pruža moralnu pronicljivost, poziva na obazrnost, razvija jasnoću uma i moć opažanja i rađa želju za božanskom mudrošću.¹ U rabinskim spisima Priče Solomunove su nazvane sepher hokhmah, »Knjiga mudrosti.² Vrsta mudrosti kojom se Priče Solomunove bave više je moralne nego duhovne prirode. Ipak, ta knjiga ukazuje na »početak mudrosti« koji je ništa drugo do »strah Gospodnjeg«. (Priče Solomunove 1,7)

Car Solomun, autor glavnine Priča, detaljno objašnjava čemu ta knjiga treba da posluži i kome je namenjena (1,1-7). Priče Solomunove mogu se podeliti u šest celina, od kojih se jedna odnosi na Solomunove savete mladima (Priče Solomunove 1,8 – 9,18).³ Upravo iz tog dela izvlačimo našu današnju duhovnu pouku.

U Pričama 6,26 i 7,26.27. Solomun upozorava svog sina na izvesnu zavodnicu. Ona laska rečima (7,5). Oblači se kao bludnica, lukava je, glasna i buntovna i nikada nije u kući (7,10-12). Činjenica da je ona bila napolju »kad se unoča i smrče« (Priče Solomunove 7,9), daje nam nagovještaj o tome kakva je to žena, jer pristojne žene u tom delu sveta nisu noću napuštale kuću bez pratioca. Da skratimo priču – čovek je doživeo žalosne posledice zbog svoje nerazumnosti.

Bog očekuje da Njegov narod živi pravednim životom u ovom grehom zaganđenom svetu. Zbog toga nam je dao svoju reč u Bibliji. Preko Solomuna i njegovih Priča, Bog nas podstiče da živimo moralno i da se čuvamo iskušenja i greha.

Samson, David i Solomun su grešili na način koji im je doneo mnogo problema i žalosti. Međutim, imamo i Josifov primer, koji je pobegao od greha kad je Petefrijeva žena pokušala da ga zavede (1. Mojsijeva 39).

**Bog očekuje da
Njegov narod živi
pravednim životom
u ovom grehom
zaganđenom svetu.**

ODGOVORITE

- Šta treba, a šta ne treba da činimo da ne bismo doveli sebe u opasnost, kada je reč o borbi sa željama tela?
- Iako je Josif ispravno postupio odbivši poziv Petefrijeve žene, Bog je, ipak, dozvolio da on dopadne zatvora. Pročitajte ponovo tu nadahnjujuću priču iz 1. Mojsijeve, iz poglavlja 37-47?

Melo Anadem K. Adap, Pasaj Siti, Filipini

1. »Proverbs,« <http://www.giveroftruth.org/commentary/proverbs>.

2. »Introduction to Proverbs,« <https://bible.org/book/export/html/5321>

3. »Proverbs Resources,« http://preceptaustin.org/proverbs_commentaries.htm.

Sveto pismo je puno opisa koji se bave životom i smrću. Slično tome, i današnje vesti su pune izveštaja o tragedijama koje navode ljudе da pomisle da će se Isus uskoro vratiti. Na primer, dok pišem ovaj članak moja zemlja se bori sa mnogim nesrećama, koje su mnogo ljudi dovele u težak položaj. Stopa kriminala raste, dok se ljudi bore da prežive. Kako da ostanemo čvrsti, kada se sve oko nas ruši? U nastavku se nalazi nekoliko mogućnosti.

Citajte. Istražujte Pismo. Razmišljajte o Božjoj reči. Učite je napamet. Knjiga Priče Solomunove je knjiga mudrosti koja sadrži mnogo dobrih saveta. Pisana najvećim delom od strane Solomuna, jednog od najinteligentnijih ljudi koji su ikad živeli, knjiga Priče Solomunove predstavlja božansku mudrost na sa-

žet, uravnotežen i često duhovit način, čineći je lakom za pamćenje i primenu u svakodnevnom životu.

Verujte. Verujte da Bog postoji i da vas, bez obzira na okolnosti u kojima se nalazite, nikad neće napustiti. On je svakog od nas sa određenom namerom doveo na ovaj svet. Prema tome, On će se sigurno postarati za sve što nam je potrebno, da bismo ostvarili tu nameru. Imajmo vere kad god se suočavamo sa nevoljama i iskušenjima. Tražimo Boga, jer nas On može spasiti.

Poslušajte. Poslušajte Gospodnje reči, jer u njima je spasenje. Držanje Božjih zapovesti uz pomoć Svetog Duha, koji boravi u nama, daje nam veliku sigurnost ne samo, dok se suočavamo sa svojim svakodnevnim dužnostima, već i u svakoj vanrednoj situaciji kroz koju Bog dopušta da prođemo.

Svedočite. Objavljajući Božje reči drugima možemo njima, ali i sebi samima, uliti sigurnost u teškim trenucima. To će svima nama doneti nadu i radost, uklanjanjući, na taj način, zlo iz našeg života. Ne plašimo se onoga što budućnost donosi. Umesto toga, pomažimo drugima da saznaju više o Hristu – o tome da je On umro da bi nas spasao i da će ponovo doći da bi nas uveo u Nebo.

ODGOVORITE

1. Zašto Bog može da nas spase samo ako verujemo i uzdamo se u Njega?
2. Citajte Priče Solomunove 7,1-3. Šta znači: »Zapovijesti moje sahrani kod sebe«; »Priveži ih sebi na prste« i »napiši ih na ploči srca svojega«?
3. Na koji način Božja reč može vama lično da bude sklonište u vreme oluje?

Stefani Erl R. Bontile, San Nikolas, Batangas, Filipini

Kada je Toma pitao Isusa: »Gospode, ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati«, On mu je odgovorio: »Ja sam Put i Istina i Život; niko neće doći k Ocu do kroza Me.« (Jovan 14,5.6)

Danas, više od 2000 godina kasnije, mnogi ljudi se i dalje pitaju kako možemo znati put. Nakon pada u greh, običaj da žive na svoj, a ne na Božji način, postao je deo ljudske prirode. Ljudi svoje odluke zasnivaju najčešće na osećanjima i strastima, a ne na načelima i razumu. Razmislite o primerima koje zapažamo svuda oko sebe. Šta se najčešće može naći na televiziji? Nasilje i senzualnost, zatim komedije koje se uglavnom zasnivaju na aluzijama na seks i manama glavnog junaka koji ne ume da se ponaša u društvu.

Zatim, tu je i savremena muzika sa svojim otvorenim tekstovima i erotskim sadržajima koji su lako dostupni na Internetu. Čak i večernje vesti pune su izveštaja o nasilju. To je samo nekoliko primera koji govore o uzinemiravajućoj situaciji sa kojom se suočavamo. Za nas postoji samo dva puta. Nema neutralne teritorije. Mi služimo ili Bogu ili sotoni i možemo izabrat samo život ili smrt.

Za nas postoji samo dva puta.

S obzirom na sve čime smo okruženi u svetu, treba da preispitamo odnose koje gajimo u svom domu. Supružnici bi trebalo da preispitaju svoj međusobni odnos, kao i svoj odnos prema deci. Deca bi trebalo da preispitaju svoj odnos prema roditeljima i braći i sestrama. A svi mi treba da preispitamo kako se odnosimo prema Hristu.

Sledeće o čemu bi trebalo da razmislimo su naše crkve. Kako propovednici treba da se ponašaju prema vernicima i vođama crkve? Kako vernici i vođe crkve treba da se ponašaju prema propovednicima? I kako vođe i učitelji u subotnoj školi treba da se odnose prema članovima svojih razreda?

Mi ne možemo služiti dva gospodara. Neophodno je da se što hitnije vratimo na Božji put, koji vodi u življenje kroz Isusa Hrista. Mi ili služimo Bogu ili sotoni, dobru ili zlu. Jedno znači život. Drugo znači smrt. Osnovna tema knjige Priče Solomunove je služenje Bogu. Težimo da hodamo jedino Njegovim putem.

ODGOVORITE

1. Zašto tako često želimo da idemo »sopstvenim« putem?
2. Šta je to što bi vam moglo pomoći da se vratite Božjem putu?

Rejnaldo P. Abas, Jr., Pasaj Siti, Filipini

ZAKLJUČAK

Svima nama potrebna je svetlost da osvetli naš put, osim ljudima koji nose posebne naočare za gledanje u mraku, ili onima koji su slepi. Pouka za ovu sedmicu tu potrebu za osvetljenjem na putu proširuje na duhovni nivo kao što je slikovito prikazano u Pričama Solomunovim, Psalmima i drugim biblijskim tekstovima. Hrišćane vodi svetlost iz Božje reči, a oni pronalaze zadovoljstvo u njoj. Ohrabreni i motivisani Njegovom rečju, koja im je privezana za srce (Priče Solomunove 6,21), hrišćani, bez obzira na prilike u kojima se nalaze, bivaju osposobljeni da hodaju stazom sreće, mira i večnog života.

RAZMOTRITE

- Razgovarajte sa nekim prijateljem o sinonimima za »svetlost«. Postoje mnoge reči u toj službi, kao na primer: sjaj, obasjati, blistav, koji zrači, svetlucav. Razgovarajte o značaju imena »Lucifer« (Svetlonoša), s obzirom na njegovu ulogu na Nebu i pobunu koja je zahvatila i druge anđele i kasnije ljude da sledi lažnu svetlost.
- U razredu ili maloj grupi osmislite poster koji prikazuje Bibliju kao Božju svetlost ovom svetu koristeći neke reči koje smo naveli u prethodnom odeljku.
- Pevajte himne koje imaju »svetlost« kao ključni pojam u naslovu ili tekstu.
- Sprovedite zamišljeni intervju sa čuvarom svetionika iz 19. veka o njegovoj posvećenosti zadatku da se svetlost nikad ne ugasi. Zapazite do kakvih posledica bi moglo doći ukoliko bi se to dogodilo. Da biste prikupili materijal, posetite veb sajt: [http://www.uslhs.org/keepersLog .php](http://www.uslhs.org/keepersLog.php). Šta vi, kao hrišćani koji služe kao čuvari Božjeg svetionika, možete naučiti iz toga?
- Posmatrajući svet prirode, koje primere možete zapaziti u kojima je svetlost dostupna ili nedostupna da vodi, osvetljava, ili pruža sigurnost? Da li se iko od članova vašeg razreda našao u pećini bez ikakvog veštačkog osvetljenja? Ako jeste, kako se tada osećao? Ako u vašem razredu nema prozora, isključite za trenutak svetlo da biste dočarali to iskustvo. Kako se to iskustvo može primeniti da prikaže sliku o našem svetu, koji se nalazi u duhovnoj tami, dok čeznemo za povratkom našeg Gospoda.

POVEŽITE

Psalm 27,1.

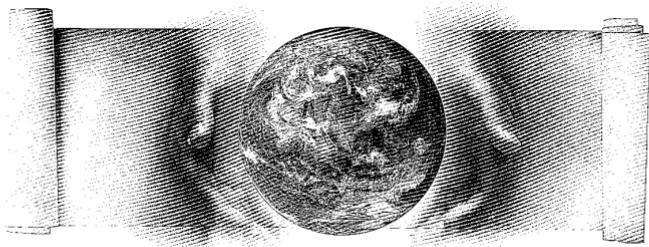
Elen G. Vajt, Čežnja vekova, 51. poglavlje, »Videlo života«; <http://www.whitestate.org/books/da/da51.html>.

Living in the Light by Douglas Cooper, <http://www.adventistbookcenter.com/living-in-the-light.html>.

Rik Blondo, Klarksvil, Merilend, SAD

Pouka 4

Od 17. do 23. januara 2015.

Božanska mudrost

»Gospod me je imao u početku puta svojega, prije djela svojih,
prije svakoga vremena.«
(Priče Solomunove 8,22)

»Poznavati sebe je početak sveukupne mudrosti.«¹ »Jedina prava mudrost je znati da ne znaš ništa.«² »Najtužniji vid života u ovom trenutku je to što nauka širi znanje brže nego što društvo stiče mudrost.«³ Možemo izvući mnoge pouke iz navoda kao što su ovi koje smo izdvojili. To što mnogi pojedinci stupaju pojmu mudrosti sa različitih stanovišta, pokazuje nam da se društvo bori da odredi pravo značenje mudrosti.

Aristotel je verovao da je mudrost povezana sa činjenicom koliko dobro poznajete sebe. Međutim, kako upoznati sebe? Da biste saznali više o sebi, važno je da razmotrite opšte i posebne vidove svog života. Pažljivo posmatranje života drugih i razmatranje svog ličnog, daje vam uvid u smisao postojanja i ono što Bog želi da postignete u svom životu. Međutim, mnogi mladi nemaju dovoljno vremena za takvo razmišljanje. Oni su više zaokupljeni učenjem, karijerom ili zasnivanjem porodice.

Prava mudrost zahteva da zavisimo od Boga, kada je reč o znanju.

Sokrat je verovao da mudri ljudi ne postavljaju sebe iznad drugih. Umesto toga, oni moraju biti ponizni i spremni da prihvate različita mišljenja i znanje iz mnoštva različitih izvora. Biblija podstiče svakog od nas: »Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjaj se.« (Priče Solomunove 3,5) Pretpostavka da znamo sve može nas navesti da poverujemo da smo mudri iako to možda nismo. Prava mudrost zahteva da zavisimo od Boga, kada je reč o znanju.

Danas su ljudi više zainteresovani za znanje koje mogu da steknu ovde i sada. Zbog toga mnogi od nas provode dosta vremena na predavanjima, učestvuju u naučnim projektima, ili razvijaju najnovijih tehnoloških uređaja. U tome nema ničega rđavog, jer ti napor i vode poboljšanju u mnogim životnim oblastima. Međutim, izgleda da su mnogi ljudi više zainteresovani za naučna otkrića nego za mudrost koja potiče od Boga. Naše društvo se ne razlikuje od onog u kome je živeo psalmista kad je pisao: »Početak je mudrosti strah Gospodnjeg« (Psalam 111,10).

Kao mladi adventisti koji žive u digitalnom dobu, mi treba da prigrlimo pravi Izvor mudrosti. Sa Biblijom kao našim vodičem, imamo sve što treba da znamo o mudrosti. Naša pouka za ovu sedmicu ukazuje na glas mudrosti o kome se govorи u Pričama Solomunovim.

Džozef Mutuku, Makueni, Kenija

1. Goodreads.com, <http://www.goodreads.com/author/quotes/2192>.
2. Isto, <http://www.goodreads.com/quotes/search?utf8=%E2%9C%93&q=socrates&commit=Search>.
3. Isto, <http://www.goodreads.com/quotes/search?utf8=%E2%9C%93&q=isaac+asimov&commit=Search>

»Istorijska tumačenja 8. Poglavlja iz Priča Solomunovih obuhvata zapanjujući niz drevnih i modernih sagledavanja ovog teksta, u rasponu od hristoloških debata u prvim vekovima hrišćanstva, do skoro jednoglasnog odbacivanja hristološkog tumačenja tokom poslednjih decenija.«¹ Osim razmatranja onoga što različiti komentatori govore o 8. poglavlju Priča, trebalo bi da ga i mi sami proučimo da bismo jasno sagledali na šta se reč »mudrost« odnosi u ovom tekstu i šta ona znači svakome od nas lično.

Mudrost je prikazana kao čista i načelna osoba.

Tekst iz Priča Solomunovih 8,13. objašnjava da je strah »Gospodnji mržnja na zlo«. To nas vraća na Deset zapovesti, koje služe kao primer prema kome treba da se uboliči naš odnos sa Bogom i našim bližnjima. Bog nas voli i On je tu ljubav najjasnije izrazio šaljući Hrista na Zemlju da nam pokaže kako da živimo i da umre umesto nas da bismo mi mogli da budemo spaseni (Jovan 3,16-18). Hristos je izjavio da, umesto što se u životu brinemo, treba da verujemo Njemu i Bogu (Jovan 14,1). Dok je boravio na Zemlji, Hristos je govorio u Božje ime savetujući svakog čoveka, ženu i dete da izbegava zlo i izabere pravednost. Čak i posle svog vaznesenja, Hristos je nastavio da »govori« preko apostola i Svetog Duha.

U knjizi Priče Solomunove, mudrost je prikazana kao čista i načelna osoba, koja podstiče ljude da izaberu pravednost (Priče Solomunove 8,1-8). Takvo oličenje mudrosti i detaljna analiza Hristove uloge u stvaranju i spasenju navodi nas na zaključak da je to, u stvari, Hristov glas koji nam se obraća u 8. poglavlju Priča Solomunovih. »Sasvim je jasno da je onaj ko ovde govorи intelligentna, božanska ličnost, i da tu nije reč samo o jednoj od osobina božanske prirode, jer Mudrost ovde ima ličnu imovinu i dela. Ta intelligentna, božanska ličnost ne može biti niko drugi do Božji Sin lično, kome se načela o kojima mudrost ovde govorи pripisuju u ostalim biblijskim tekstovima – a mi moramo dozvoliti Svetom pismu da tumači samo sebe.«²

Osmo poglavlje Priča Solomunovih sadrži Hristov nalog da izaberemo Njegov put i živimo, ili da izaberemo put Njegovog neprijatelja i umremo.

ODGOVORITE

1. Kako biste nekome ko nije vernik objasnili razliku između svetovnog i božanskog shvatanja mudrosti?
2. Kako se osećate znajući da se u 8. poglavlju Priča Solomunovih, Hristos obraća lično vama?

Piter Muso, Najrobi, Kenija

-
1. Richard M. Davidson, »Priče Solomunove 8 and the Place of Christ in the Trinity«, *Journal of the Adventist Theological Society*, 17/1(Spring 2006): pp. 33–54.
 2. Biblegateway.com, <http://www.biblegateway.com/resources/matthew-henry/Proverbs8.22-Proverbs8.31>.

Pouka za ovu sedmicu bavi se božanskom mudrošću. Postoje i druge vrste mudrosti, ali one nisu božanskog porekla. Način na koji mnogi ljudi sagledavaju mudrost, prilično se razlikuje od onoga kako je Biblija opisuje. Božanska mudrost ima svoj izvor u sveznajućem Bogu i mi je ne možemo steći na isti način na koji stičemo druge oblike mudrosti ili znanja. Međutim, vremenom možemo razviti božansku mudrost učeći više o svom životu i božanskoj narmeri za naše postojanje. Dublje proučavanje božanske mudrosti otkriva njenu vrednost, odnos između mudrosti i stvaranja, potrebu opredeljenja između mudrosti i ludosti i naš odgovor na ta dva različita poziva.

Vrednost božanske mudrosti (Priče Solomunove 8,1-21)

Važno je da shvatimo da je prava mudrost rezultat straha Gospodnjeg i poslušnosti Njegovim učenjima. Ako tvrdimo da smo mudri, a ipak ne sledimo Božje smernice, onda ne posedujemo božansku mudrost. Mnogi ljudi ne razlikuju mudrost od posedovanja ličnog mišljenja o nečemu određenom. Takva mudrost može se steći čitanjem knjiga i posećivanjem predavanja.

Međutim, Biblija objašnjava da nas božanska mudrost osposobljava da živimo pravedno i izgradimo bolji odnos sa Bogom. Bez te mudrosti, nismo u stanju da znanje koje smo stekli obrazovanjem upotrebimo na ispravan način. Cilj božanske mudrosti je poslušnost Bogu. Prema tome, božanska mudrost poziva svakoga da prebiva u istini, da živi pravedno i izbegava zlo (Priče Solomunove 8,7.8.13).

Odnos između mudrosti i stvaranja (Priče Solomunove 8,22-31)

Priče Solomunove objašnjavaju da je mudrost postojala pre nego što je Bog postavio temelje Zemlji. To znači da je sve što je Bog stvorio, uključujući i čoveka, došlo u postojanje po naredbi Božje uzvišene mudrosti. Ta mudrost koja je poreklom od Boga ista je ona koja nas upućuje na Božji moralni zakon. Nas, kao vrhunac Božjeg stvaranja, mudrost poziva da izaberemo njen put i živimo životom koji je ugodan Bogu.

Kako možemo steći tu božansku mudrost? Svako od nas treba da potraži odgovor na to pitanje. Mnogi od nas smatraju da su postali mudri zato što imaju fakultetsku diplomu ili su se dokazali u određenom zanimanju. Sa svetovne tačke gledišta, to bi moglo biti tačno. Međutim, mudrost koju treba da imamo kao Božja deca zavisi od toga koliko smo posvećeni težnji da razvijemo trajni odnos sa Njim.

Opredeljenje (Priče Solomunove 9)

U 9. poglavlju Priča Solomunovih, mudrost i ludost su prikazane kao dve različite žene, od kojih svaka upućuje svoj poziv. Mudrost je sazidala svoju

kuću i vredno radi u korist svojih gostiju sa kojima velikodušno deli svoje zna-
nje i materijalna dobra. Ona ih ovako poziva: »Ostavite ludost i bićete živi, i
idite putem razuma.« (6. stih) Ludost je, međutim, sušta suprotnost Mudrosti.
Ona je bučna, neodgovorna i nesmotrena. Umesto da naporno radi u korist
svojih gostiju, ona im nudi ukradenu hranu.

Pouka koju možemo izvući na osnovu ove dve slike je da nam mudrost
obećava život u izobilju, pun ljubavi, saosećanja i zadovoljstva. Ludost nam,
međutim, obećava samo trenutno, kratkotrajno zadovoljenje. Mi mladi smo
često pozvani da se opredelimo između mudrosti i ludosti. Molite se da izabe-
rete put božanske mudrosti koja vas sposobljava da nasledite Božje carstvo.

Naš odgovor na dva različita poziva (Priče Solomunove 9,7-10)

Uporedili smo dva poziva koja se pominju u Pričama Solomunovim 9,1-6.
Svaki poziv sa sobom donosi i posledice koje neposredno utiču na naš život.
Priče Solomunove nas podsećaju da čemo ako
želimo da budemo mudri, poslušati savete mu-
drosti. Mudra osoba je otvorena za ukore i za
uticaj Hristovih učenja. Ne možemo tvrditi da
smo mudri, ako ne slušamo Njega i Njegove
pouke. Ako izaberemo ludost, bićemo skloni da
izgrađujemo sopstveno mišljenje, koje možda
smatramo mudrim. To je razlog što moramo biti
otvoreni za božanske ukore i pozive za popravljanje. Umesto da se oslanjamо
na sopstveno mišljenje, dopustimo Božjoj reči da bude naš vodič. Razmišljaj-
mo o njoj dan i noć.

**Dopustimo Božjoj
reči da bude naš
vodič. Razmišljajmo
o njoj dan i noć.**

»Mudrost se obraća našoj savesti. Ludost se obraća samo osećaju zadovolj-
stva i želji za njegovim trenutnim zadovoljenjem. Obe zahtevaju da se odmah
odlučimo. Mi imamo čudnu sklonost da odlažemo donošenje odluke, ali, to je
veoma opasno. Svakim danom koji prolazi sve je manje verovatno da čemo
doneti odluku. Svakim danom koji prolazi postaje sve teže doneti ispravnu od-
luku. Svakim danom koji prolazi sve više slabi naša odlučnost i spremnost da
donesemo odluku.«*

ODGOVORITE

1. Objasnite razliku između božanske mudrosti i ličnog mišljenja?
2. Zašto Bog dopušta da ludost postoji uporedo sa mudrošću?
3. Da li postoji neki način da steknemo božansku mudrost, koji ne obuhvata strah
Gospodnjem (Priče Solomunove 9,10)? Objasnite svoj odgovor.

Evgenija N. Nzuve, Makueni Kaunti, Kenija

* A. Maclarens, »The Choice of Wisdom,« http://sermonpreps.com/auth/maclarens/the_choice_of_wisdom.htm.

Današnji hrišćani mogu mnogo naučiti iz Solomunovog života, naročito kada je reč o mudrosti. »Solomun je bio pomazan i proglašen za cara u vreme završnih godina vladavine svoga oca Davida, koji se u njegovu korist odrekao prestola. Njegova mladost mnogo je obećavala i u skladu sa Božjom namerom trebalo je da ide iz snage u snagu, iz slave u slavu, postajući sve sličniji Bogu po karakteru, nadahnjujući svoj narod da opravda sveto poverenje, koje mu je bilo ukazano kao čuvaru božanske istine.«¹

**»Mudrost koju je
Solomun želeo više
od bogatstva, časti
i dugog života, Bog
mu je dao.«**

Tako saznajemo da je u sili božanske mudrosti Solomun uspešno obavljao svoje dužnosti kao vođa Božjeg svetog naroda. Bog koji je dao mudrost Solomunu je isti Bog kome i mi danas služimo, i On je spreman i sposoban da učini za nas isto što je učinio za njega. Mnogi mladi zaokupljeni su novcem, bogatstvom i materijalnom imovinom. Solomun je, međutim, gledao iznad takvih stvari. »lako tek maglovito naslućujući veličinu odgovornosti koje nameće carski položaj, Solomun je shvatio da oni koji nose teške terete moraju potražiti savet na Izvoru mudrosti, ako žele da uspešno izvrše svoje obaveze...

Više od svakog zemaljskog dobra, car je želeo mudrost i razum da bi mogao da obavi delo koje mu je Bog poverio.«²

»Mudrost koju je Solomun želeo više od bogatstva, časti i dugog života, Bog mu je dao. Njegova molba da dobije bistar um, široko srce i nežan duh bila je uslišena.«³

»U toku mnogih godina Solomunov život bio je obeležen odanošću Bogu, poštenjem i načelnošću, strogom poslušnošću Božjim zapovestima. Upravljaо je svim važnim poduhvatima i mudro vodio sve poslove carevine.«⁴

Iz Solomunovog života i njegove mudrosti možemo mnogo naučiti o tome kako božanska mudrost može preokrenuti nečiji život. Kada se predamo Bogu i dopustimo Njegovoj mudrosti da radi u nama, možemo se tako promeniti da Njemu prinesemo slavu i čast.

ODGOVORITE

1. Da ste bili na Solomunovom mestu, šta biste tražili i zašto?
2. Solomunovo shvatanje mudrosti obuhvatalo je bistar um, veliko srce i blag duh. Objasnite šta svaka od tih pojedinosti znači vama kao mladoj osobi u potrazi za mudrošću?

Džeklin Mvende, Nairobi, Kenija

1. Elen G. Vajt, *Istorija proroka i careva*, str. 25. originala.
 2. Isto, str. 27. 28. originala.
 3. Isto, str. 31. originala.
 4. Isto, str. 32. originala.

STICANJE BOŽANSKE MUDROSTI

PRIMENA (Jakov 1,5)

Sr

Proučavajući Priče Solomunove, saznajemo da je božanska mudrost neophodna svakom hrišćaninu. Ako želimo da pobedimo svet u 21. veku, mudrost mora da upravlja našim mislima, rečima i postupcima. Pitanje koje treba da postavimo glasi: »Kako možemo steći mudrost?« Mnogi hrišćani misle da je mudrost nešto što se može jednostavno steći tako što ćemo se moliti za nju. Iako Biblija kaže da ćemo dobiti mudrost ako je zatražimo od Boga u molitvi, ipak je skoro nemoguće da se neko pomoli uveče i ujutru se probudi kao mudra osoba.

Kao što saznajemo iz Priča, početak mudrosti je razvijanje bliskog odnosa sa Bogom. Bez poštovanja Njegovih pouka, nemoguće je bilo kome da zadobije božansku mudrost. Bog ne može da daruje mudrost u vakuumu. Mi moramo obaviti svoj deo da bismo je primili. To podrazumeva samoispitivanje, molitvu i razmišljanje, i pažljivo posmatranje života drugih. Bog nam ne daje mudrost u skladu sa našim obrazovanjem, ili vrste posla kojim se bavimo. Jedino što je bitno je da li poštujemo i sledimo Njegove zapovesti.

Sledeći koraci pomoći će nam da steknemo mudrost:

Budimo ponizni. U Pričama 8,5. mudrost se obraća onima koji čeznu za većim znanjem i pronicljivošću. Mudri ljudi se ne oslanjaju na lično mišljenje. Oni crpe znanje iz drugih izvora koje predstavljaju: njihovi roditelji, učitelji, propovednici, a naročito Božja reč.

Obratimo pažnju na glas mudrosti. Biblija otvoreno govori o posledicama našeg izbora, bez obzira da li se odlučimo za mudrost ili ludost. Put mudrosti je put života, na kome se nalazi sve ono dobro koje nebesko carstvo može da ponudi. Ludost, s druge strane, nudi trenutno zadovoljstvo, koje je kratkog veka i iza koga se krije smrt. Da bismo zadobili mudrost, moramo paziti na Božje pouke.

Donosimo ispravne odluke. Donošenje loših odluka često je naša najveća slabost. Ipak, Bog nam dopušta da sami odlučujemo, jer On nije diktator. I mudrost i ludost nas pozivaju da im se pridružimo. Na nama je da odlučimo koji put ćemo izabrati. Ako poslušate glas mudrosti, donećete dobru odluku i opredeliti se za Božji put.

ODGOVORITE

Kakva razlika postoji između mudre i nerazumne osobe, kada je reč o duhovnim pitanjima?

Meri K. Mutuku, Makueni, Kenija

Život mlađih je pun aktivnosti. Studije zahtevaju veliki deo našeg vremena. Neki između nas imaju karijeru u kojoj žele da napreduju i porodicu o kojoj treba da se brinu. Sasvim je moguće da će mnogima od nas biti teško da odvoje vreme za Božje delo. Međutim, kao mladi adventisti, trebalo bi da budemo zagovornici promene koju On može da učini u društvu i našim ustanovama. Da bismo to zaista i bili, potrebna nam je Božja mudrost.

Naš život je možda pun obaveza koje imamo na fakultetu, poslu ili u kući. Međutim, usred svega toga, trebalo bi svakodnevno da odvojimo vreme da služimo Bogu, da proučavamo Njegovu reč, da se molimo. Ono što treba da

**Bog svima
podjednako daje
mogućnost da izaberu
kome će služiti.**

prvo mesto u svom životu. Ako imamo tu mudrost, stavićemo Ga ispred svojih studija, porodice i karijere. Sveti Duh će nam pomoći da izaberemo ono što je ispravno u Njegovim očima.

I Mudrost i Ludost pozivaju nas da svratimo u njihovu kuću, i obe nam nešto obećavaju. Knjiga Priče Solomunove uči nas kako da načinimo izbor između njih dve. Ako smo mudri, izabraćemo Mudrost, a ne Ludost. Božanska mudrost ospobjava nas da postavimo granicu između onog što je dobro i onog što je zlo i pomaže nam da izgradimo odnos sa Bogom. Glavna misao naše pouke za ovu sedmicu je da Bog svima podjednako daje mogućnost da izaberu kome će služiti.

Kao što je Bog savetovao Izraeljce preko Mojsija i Isusa Navina, tako božanska mudrost i nas poziva da izaberemo stazu pravednosti. Ako smo, kao Crkva, pozvani da druge vodimo Hristu, onda moramo primiti mudrost od Boga da bismo ostvarili svoj cilj kao nosioci duhovnog probuđenja. Božanska mudrost deluje ruku pod ruku sa Svetim Duhom da bi nam dala silu da nadvladamo zlo. Bez te sile, ne bismo imali čime da se odbranimo od našeg protivnika.

ODGOVORITE

1. Kako možete znati da posedujete božansku mudrost?
2. Zašto je za nas kao Crkvu neophodno da imamo božansku mudrost?
3. Ako smo stručnjaci u svojoj profesiji, da li nam je i dalje potrebna mudrost? Objasnite svoj odgovor.

ZAKLJUČAK

Bog je Temelj i Izvor sveukupne istine, a mudrost je istina kakva je u Bogu. Bog je Darodavac mudrosti, zato, kad On zakuca na vrata vašeg srca, i odlučite da ih otvorite, vi ne primate samo Njega kao svog Gospoda i Spasitelja, već istovremeno priznajete da je On Istina i Mudrost. Zar nije divno kad pomislite da ako samo zatražite mali (ili veliki) deo mudrosti koje On poseduje, možete postati sudeonici u Njegovoj mudrosti?

RAZMOTRITE

- Pronađite novi hobi. Pokušajte da svirate na gitari, isprobate nove kulinarske recepte, učite neki strani jezik. Dok to budete činili, molite se Bogu za mudrost da biste mogli da nastavite da učite i napredujete u toj veštini.
- Proučite složene osobine svog telefona, bilo da se radi o mobilnom ili fiksnom uređaju. Razmislite koliko mudrosti je bilo potrebno njegovim tvorcima da bi ga napravili, a onda se zapitajte koliko više mudrosti je bilo potrebno Bogu da stvori nas i sve što nas okružava.
- Preuređite svoju sobu u studentskom domu ili u kući. Ako je dopušteno, okrećite zidove drugom bojom, stavite drugačije zavesе ili roletne, ili jednostavno drugačije rasporedite nameštaj. Neka vam vaš drug ili bračni drug pomogne, jer su dve glave obično pametnije od jedne.
- Tokom pauze za ručak, pročitajte tekst u Jakovljevoj poslanici 1,5-8. zajedno sa svojim kolegama ili drugovima iz razreda. Razgovarajte o tome šta Biblija govori o razlici između verovanja u Boga i sumnji u Njegovu obećanu mudrost.
- Molite se za to obećanje. Reč »mudrost« se u nekim prevodima Biblije помиње 215 puta. Izaberite dva ili tri takva stiha i molite se nad njima tokom čitavog dana.

POVEŽITE

Priče Solomunove 4,7; Knjiga propovednikova 2,13; Luka 2,39.40.

Ellen G. White, *Pastoral Ministry*, pp. 217, 218; Prayer, p. 40.

Arthur L. Bietz, *The Wise Have It.*

Kam Biakabutuka, Zair, Kongo

Pouka 5

Od 24. do 30. januara 2015.

Blagoslovi pravednika

»*Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta
bezbožnička pokriva nasilje.«*
(Priče Solomunove 10,6)

GLASNIJE OD REČI

UVOD (*Priče Solomunove od 10-13. poglavlja*)

Su

Hrišćanski sastav For King & Country /Za kralja i otadžbinu/ napisao je i izvodi pesmu pod naslovom »The Proof of Your Love« /»Dokaz Tvoje ljubavi«/. Možete je odslušati ako odete na link: <http://www.youtube.com/watch?v=OgqYYk-0wDs>. Dva brata koji čine ovaj sastav uspeli su da u ovoj pesmi izraze ono o čemu sam u stanju satima da razmišljam i da se pitam: Šta zapravo znači to da naš život treba da bude dokaz Božje ljubavi? Često tehnologija nepotrebno zaokuplja naš život dok porodica, priatelji i profesori nikako da prestanu da nam postavljaju pitanje šta je naš cilj u životu. Zatim, tu je posao koji nikako da završimo ili mnogobrojni školski zadaci. Sve to ponekad čini da zaboravimo da je i sadašnjost ispunjena blagoslovom poznavanja Hrista kao našeg Spasitelja. Zaista, ti blagoslovi su dokaz Njegove ljubavi. Bog nam ih šalje kada živimo u skladu sa Njegovom voljom.

A kako da živimo u skladu sa Njegovom voljom? U Pričama Solomunovim, poglavljima od 10-13. reči »pravednik« i »pravednost« mogu se naći više od 30 puta. Jevrejska reč *sedeq* znači »pravednost«, što može isto tako biti sinonim za »pravdu« i »poštjenje«.* Hristos želi da živimo dobrim, čistim životom. On želi da budemo pošteni i pravedni prema svima. Na taj način možemo predstaviti Njegovu blagu i iskrenu ljubav. Tako ćemo primiti blagoslov i mudrost od Boga da bismo mogli da sledimo Njegove zapovesti i napredujemo u životu.

Kada živimo u skladu sa Božjim zapovestima, naš život postaje takav dokaz Njegove ljubavi prema nama. Ipak, još uvek ostaje pitanje *kako* da sledimo Božje zapovesti. Sveti Duh koji boravi u nama osvedočava nas o grehu i potrebi za pravednošću. Tada nam On pomaže da živimo pravednim životom. To »biti i činiti« nije uvek lako. To zahteva nepokolebljivu veru i poslušnost. Često je mnogo lakše reći da ćemo biti verni, nego zaista to biti. Nikad neću zaboraviti kako mi je majka govorila: »Dela govore glasnije od reči«. Koliko god sam se tokom tinejdžerskih godina trudila da zanemarim njenu mudrost, sad uviđam da je bila u pravu.

U skladu sa tim, ove sedmice, ohrabrujem vas da otkrijete šta znači živeti pravednim životom za Hrista obraćajući pažnju na Njegovu ljubav i blagoslove kojima ispunjava vaš život. Neka vaš život bude dokaz Njegove ljubavi. Kada počnemo da odgovaramo na Božju ljubav upućenu nama, naš život govorice mnogo više, nego što bi reči ikada mogle.

Emili Vud, Plejt Siti, Misuri, SAD

* The Seventh-day Adventist Bible Dictionary, sec. ed., s.v. »Righteousness.«

Šta znači ta reč? (Priče Solomunove 1,1.2)

Reč »pravednost«, ili sedeq na jevrejskom, ima višestruko značenje. Ona može značiti »pravednost«, »ispravnost«, »poštenje«, »pobožnost«, »pravda« i »pravedno delo«.* Ove definicije osvetljavaju uticaj koji pravednost može imati na naš život i život ljudi sa kojima dolazimo u dodir. Kako je uvišen poziv da budemo pravedni, a možda u istoj meri – koliko nedostižan cilj! Ipak, pouka za ovu sedmicu bavi se tom rečju i njenom primenom u našem životu viđenom iz ugla knjige priča koju je napisao Solomun.

Mala reč, veliki uticaj (Priče Solomunove 10)

Iako definicije mogu biti od pomoći, kao što je gramatika i ilustracije, primjeri mogu biti još mnogo korisniji. Prepoznajmo zato koje karakteristike pravednosti je Solomun naveo u svojoj knjizi. Kako, po njemu, izgledaju ljudi koji su »pravedni«?

U 10. poglavlju Priča Solomunovih navodi se pet odlika pravednih ljudi:

1. »Blagoslovi su nad glavom pravedniku.« (Priče Solomunove 10,6)
2. »Spomen pravednikov ostaje blagosloven.« (7. stih)
3. »Usta su pravednikova izvor života.« (11. stih)
4. »Jezik je pravednikov srebro odabранo.« (20. stih)
5. »Usne pravednikove pasu mnoge.« (21. stih)

Da pokušamo da analiziramo ove odlike da bismo videli šta možemo naučiti o toj osobini koja je tako visoko cenjena pred Bogom. »Pravedna« osoba je ona koja je blagoslovena i koja zauzvrat blagosilja druge. Pravedna osoba je mudra, izgovara značajne reči i koristi ih da bi ohrabrla i »napasala«, tj. hranila druge. Zaista je divna slika »pravednosti« koja se ispoljava u stvarnom životu.

Kada je reč o pravednosti, nije toliko odlučujuće šta smo postigli, već šta činimo sa onim što nam je Bog dao. Ostvarenje pravednosti je izgleda povezano sa sledećim: (1) našom spremnosti da dopustimo Bogu da nas vodi i (2) našom odlukom da ga sledimo. Blagoslove koji iz toga proizlaze ne treba zadržavati za sebe. Naprotiv, treba ih deliti u onoj meri u kojoj ih i primamo od Boga. Izuzetan dar! Naročita odgovornost.

Odlike pravednosti (Priče Solomunove 10,11)

Da bismo znali da li posedujemo od Boga datu »pravednost«, potrebno je da na osnovu Božje reči prepoznamo njene odlike. Naš pristup proučavanju Biblije uvek treba da podrazumeva sledeće načelo: »Ako je to važno Bogu, onda je jasno izneto u Njegovoj reči«. Dakle, koristeći ovaj pristup, u 10. i 11. poglavljiju Priča Solomunovih možemo pronaći 18 odlika pravednih ljudi:

1. Pravedni su izbavljeni od smrti. (10,2)
2. Oni ne gladuju. (10,3)
3. Pravednost donosi život Božjem narodu. (10,16)
4. »Što pravednici žele, Bog će im dati.« (10,24)
5. Oni su na »vječitom temelju«. (10,25)
6. Njih očekuje radost. (10,28)
7. Put je Gospodnji njihovo utočište. (10,29)
8. Pravednik se neće »nigda pokolebiti«. (10,30)
9. Oni su bezazleni, a to »upravlja put« njihov. (11,5)
10. Pravednost ih izbavlja od zla. (11,6)
11. Oni se izbavljaju »iz nevolje«. (11,8)
12. Znanje ih izbavlja od zlih reči. (11,9)
13. Kada pravednik seje pravdu, »pouzdana mu je plata«. (11,18)
14. Oni stiču život. (11,19)
15. Oni će se izbaviti. (11,21)
16. Njihova želja je samo dobro. (11,23)
17. Pravedni će se »kao grana zelenjeti«. (11,28)
18. Njihov plod je drvo životno. (11,30)

Pravednost je Božji dar svima koji ozbiljno prihvate poziv da Ga slede. Neki između nas mogu se naći u iskušenju da zadrže za sebe blagoslove koji dolaze sa pravednošću. Međutim, Bog poziva pravedne da upotrebe te blagoslove i blagoslove druge. Tako je glasio prvobitni Božji poziv Njegovom »pravednom« sluzi Avramu: »Blagosloviću te... i ti ćeš biti blagoslov.« (Videti: 1. Mojsijeva 12,1-3) Isti poziv Bog upućuje svakome od nas danas: Zato što ste spremni da Me verno sledite, proglašavam vas pravednim, poštenim, pobožnim, pouzdanim i bezazlenim, da biste mogli da uzmete Moje blagoslove i blagosiljate druge. (Videti: Marko 16,15)

Pravednost, dakle, nije nešto što treba dostići, već nešto što treba deliti; ne nešto što treba ostvariti, već nešto što treba upotrebiti da biste blagoslovili druge; ne nešto što treba čuvati, već razdeliti u slavu Božju. I konačno, dostizanje pravednosti nije cilj, već način da celim svojim bićem živimo za Isusa.

Rič Karlson, Lincoln, Nebraska, SAD

**Dostizanje pravednosti
nije cilj, već način da
celim svojim bićem
živimo za Isusa.**

* The Seventh-day Adventist Bible Dictionary, sec. ed., s.v. »Righteousness.«.

»Prvi korak na životnom putu je da svoj um usredsredimo na Boga, da nam Njegov strah bude stalno pred očima. Čak i samo malo udaljavanje sa staze poštenja donosi posledice i otvara vrata sledećem iskušenju...«¹

Zapovedeno nam je da volimo Boga iznad svega, a svoje bližnje kao same sebe, ali svakodnevno životno iskustvo pokazuje da se taj zakon ne poštuje.«¹

Zapovedeno nam je da volimo Boga iznad svega, a svoje bližnje kao same sebe...«

Osim teksta koji smo prethodno naveli, Elen Vajt je odabrala sledeće biblijske citate da bi opisala naš odnos sa Bogom i blagoslove koje On daje pravednima:

»'Zato dakle i mi imajući oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da

trčimo u bitku koja nam je određena, gledajući na Načelnika vjere i Svršitelja Isusa.' (Jevrejima 12,1.2) Zavist, zloba, zle misli, ogovaranje, lakovstvo – to su tereti kojih se hrišćanin mora oslobođiti ukoliko želi da uspešno završi svoju trku ka besmrtnosti. Mi moramo odbaciti svaku naviku i svaki običaj koji navodi na greh i nanosi sramotu Hristu, bez obzira na veličinu žrtve.«²

»'Vi ste Moji svjedoci, veli Gospod, i sluga Moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali Mi i razumjeli da sam Ja; prije Mene nije bilo Boga, niti će poslije Mene biti. Ja sam, Ja sam Gospod, i osim Mene nema spasitelja. Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a nikoji tuđ Bog među vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i Ja sam Bog.' (Isajia 43,10-12)«³

»'Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima; da otvorиш oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami' (Isajia 42,6.7).«⁴

»Prednost svakog hrišćanina je ne samo da očekuje, već i da ubrza dolazak našeg Gospoda Isusa Hrista (2. Petrova 3,12). Kada bi svi koji nose Njegovo ime donosili rodove Njemu na slavu, ceo svet bio bi brzo zasejan semenom Jevanđelja! Poslednja velika žetva brzo će sazreti i Hristos će doći da prikupi dragoceno zrno.«⁵

ODGOVORITE

Na koji način u svom ličnom odnosu sa Bogom možemo imati koristi od svedočenja drugima?

Melisa Šrifbauer, Apopka, Florida, SAD

1. Ellen G. White, *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 2nd ed., vol. 3, p. 1158.

2. Vajt, *Apostolska crkva - Hristovim tragom*, str. 312. originala

3. Isto, str. 10. originala

4. Isto, str. 10. originala

5. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 69. originala

ČIJI ODEĆU NOSITE?

DOKAZ (1. Mojsijeva 49,26; 5. Mojsijeva 33:16; Psalam 10,17.18; 32,1; Isajia 64,6)

Ut

»Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnička pokriva nasilje.« (Priče Solomunove 10,6) Nešto slično čitamo u 1. Mojsijevoj 49,26. i ponovo u 5. Mojsijevoj 33,16. gde Jakov blagosilja svog omiljenog sina Josifa. Bog, naš Otac i Car, želi i nas da blagoslovi, jer smo i mi Njegova deca.

Drugi deo 6. stiha u Pričama Solomunovim iz 10. poglavlja kaže da »usta bezbožnička pokriva nasilje«. Jevrejska reč za »pokriva« je *kaseh** Ta reč se često koristi da opiše ulogu odeće. Ona se isto tako često koristi i u negativnom smislu, kao što vidimo u ovom stihu, ali može imati i pozitivno značenje kao u Psalmu 32,1, koji kaže da Bog pokriva naš greh. To je ono čemu želimo da se usmerimo u ovoj pouci.

Kao što vidimo u Psalmu 32,1. zli pokušavaju da prikriju svoja dela, ali to samo stvara nasilje. Koliko god da se trude, i dalje ostaju nasilni. Kao što Biblija kaže u Isajiji 64,6. »sva naša pravda /je/ kao nečista haljina«. Mi sebe ne možemo opravdati pred Bogom, ali Hristos to može da učini za nas. Kada Mu dopustimo da nas obuče u svoju pravednost, mi zaista postajemo blaženi, kao što piše: »Blago onome, kojemu je oproštена krivica, kojemu je grijeh pokriven.« (Psalam 32,1) Dakle, i iz Psalama i iz Priča Solomunovih vidimo da naš pravi blagoslov ne potiče ni od čega što smo mi učinili, već iz onoga što je Bog učinio za nas.

Moramo se osloniti na Boga i Njegovu blagodat da nas pokrije. Mi smo pokriveni ili Njegovom blagodaću ili sopstvenim bezuspešnim pokušajima da spasemo sebe. U Pričama Solomunovim u 10. poglavljiju vidimo da će oni koji su obučeni u spasenje blagosiljati druge, dok će oni koji pokušavaju sami da se spasu biti zaboravljeni i zauvek nestati. Pravedni su zaista pravedni zato što nose odeću Hristove pravednosti. Čiju ćemo odeću danas obući?

Čiju ćemo odeću danас obući?

ODGOVORITE

1. Šta mislite, zašto smo toliko opsednuti željom da pokrijemo svoje grehe?
2. Kako izgleda život onih koji su pokriveni Hristovom pravednošću? Kako izgleda živeti u haljinama poročnosti?
3. Kako izgleda blagoslov nad vašom glavom? Kako Bog čini da se osećate kao Njegov sin ili kćer? Ili, još bolje, kako kao Njegovo dete možete predstaviti Boga?

A. Dž. Derk, Lincoln, Nebraska, SAD

* F. Brown, S. Driver, and C. Briggs, *The Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon*, Hendrickson Publishers, Inc. Peabody, Massachusetts, No. 360, p. 491.

Često pomislimo da Biblija beleži samo neke zanimljive opise i događaje, koji nemaju nikakve veze sa našim svakodnevnim životom. Međutim, ako postoji neka knjiga u Bibliji koja ima neposrednu primenu u našem životu, onda su to Priče Solomunove. Solomun u svom delu daje mnoge mudre savete. U 3.

Božje shvatanje uspeha može biti potpuno različito od našeg.

Što govorimo ima veći uticaj. Solomun nas ovim tekstom upozorava da ne dozvolimo da ružne reči izlaze iz naših usta, jer ćemo zbog toga imati teškoće.

U savremenom društvu, postoji veliki pritisak da sve što činimo, činimo na svoju ruku ne tražeći pomoć. To možemo zapaziti u trenutku kad neko prolazi kroz teškoće, a psiholozi mu savetuju da koristi knjige i tehnike za samopomoć u naporima da ih prevaziđe. Međutim, Biblija ima potpuno suprotan stav u vezi sa tim.

1. Tekst u Pričama Solomunovim 28,26. kaže da se ne oslanjamo na sebe, već da budemo mudri i oslonimo se na Boga. Jedino On može da nam pomogne da uspemo u životu. Međutim, treba imati na umu da Božje shvatanje uspeha može biti potpuno različito od našeg.

2. U Pričama Solomunovim 13,20. piše da se, ukoliko želimo da budemo uspešni u životu, moramo okružiti dobrim ljudima, koji će nam pomoći da restemo u poznanju Boga. Treba da se družimo sa mudrim, časnim ljudima, jer postoji istinita činjenica da počinjemo da ličimo na one s kojima se družimo.

Da li to podrazumeva da moramo da se odvojimo od pojedinih ljudi? Ne mora da znači. Kada proučavamo Isusov život, shvatamo da se On nije odvajao od ljudi. On nije odgurnuo od sebe ni fariseje ni razbojнике. Ali, Njegov nauži krug prijatelja, ljudi sa kojima je provodio najviše vremena, bili su ljudi željni da uče od Njega.

ODGOVORITE

1. Razmislite o svom životu. Na koji način drugi ljudi utiču na vas?
2. Kako možete voleti ljudi na način na koji ih Isus voli, a ipak se držati podalje od onih koji su skloni da vas odvlače od Boga?

Emilijan Grigore, Lincoln, Nebraska, SAD

Prošle godine jedna moja prijateljica odlučila je da se prijavi za literarno-evanđeoski program koji se u Kaliforniji organizuje svakog leta i traje deset sedmica. Moja prijateljica se molila u vezi s tim i osetila da je Bog zaista poziva da zadobija duše za Njega. Kako možemo bolje svedočiti, ako ne iz prvih linijsa! Stoga je nestropljivo očekivala da dobije odgovor od svojih vođa. Međutim, postojao je jedan problem – njen jezik. Sara je odrasla u porodici čiji članovi nikad nisu lepo govorili jedan s drugim. Zato je i za nju bilo sasvim opravdano da koristi grube reči.

Saru svi vole i ona voli sve, ali, onaj ko bi je sa strane slušao, lako bi mogao da je, na osnovu njenih reči, pogrešno proceni.

Međutim, kada prodajete literaturu, 99% vremena provodite razgovarajući sa ljudima na ulici, ili pred njihovim vratima, a Sara je znala da će, ako želi da bude dobar Hristov predstavnik, morati da promeni nešto u svom životu. Moralaće svoje reči da preda Bogu da bi mogla da se izražava na takav način koji će ljudima omogućiti da saznaju nešto više o Njemu i Njegovoj spasonosnoj blagodati.

Tekst u Pričama Solomunovim 10,11. kaže da »usta su pravednikova izvor života, a usta bezbožnička pokrivaju nasilje«. »Reči mudrosti, saveta i osvedočenja silaze sa usana dobrih. Kao osvežavajući potok, te reči, ako ih drugi prime i poslušaju, donose novi život i rast. Velika je čast za pravednika da bude opisan na taj način, jer je i za samog Boga rečeno da je On izvor žive vode (Psalm 36,9; Jeremija 2,13...).«*

Naše usne su stvorene da prenose drugima Božju mudrost, ali bezbožnici, zato što nisu mudri, koriste svoje usne za ogovaranje. Baš kao što je moja prijateljica Sara trebalo da povede računa da njene reči proslavljuju Boga dok ona kolportira, i mi moramo povesti računa o rečima koje izgovaramo. »Na usnama razumnoga nalazi se mudrost.« (Priče Solomunove 10,13) Neka reči koje izgovaramo budu nadahnute Svetim Duhom i svedoče o Božjem carstvu.

ODGOVORITE

1. Razmislite o rečima koje koristite. Da li one uzdižu ljude oko vas ili ih navode na pad?
2. Mogu li ljudi na osnovu vašeg govora zaključiti da ste stajali u podnožju krsta?

Britani Taker, Frezno, Kalifornija, SAD

* The Seventh-day Adventist Bible Commentary, 2nd ed., vol. 3, p. 978.

ZAKLJUČAK

Bog izliva dar pravednosti u život svih onih koji Ga slede. Neki darovi su važni samo za onog ko ih prima, ali za dar pravednosti predviđeno je da se deli sa drugima. Što više Božja pravednost ispunjava naš život, manje prostora ostaje za sebičnost i samoživost. Kao što On blagosilja naš život, tako i mi treba da blagosiljamo druge. Čineći to, mi slavimo, hvalimo i veličamo svog Boga, svog Stvoritelja i Otkupitelja. Pravednost nije sama sebi svrha. Ona je sredstvo koje nam On daje da bismo u potpunosti živeli za Isusa.

RAZMOTRITE

- Zapišite pet savremenih izreka koje objašnjavaju šta u 2015. godini znači pravedno živeti.
- Pronađite fotografije u novinama i časopisima koje dočaravaju pravednost. Šta vam zastupljenost takvih fotografija govori o tome kako svet gleda na pravednost?
- Koristeći marker napišite: »Ti si pravedan/pravedna« duž ivice ogledala koje često koristite. Kada ugledate svoj odraz u njemu, setite se pravednih dela koja ste učinili i zahvalite se Bogu što vas je nadahnuo i pomogao vam u tome.
- Osmislite neku nagradu ili priznanje za troje ljudi čiji je pravedan život uticao na vas. Uručite im je i objasnite im na koji način su blagoslovili vaš život.
- Ostavite parče hleba na tanjiru nepokriveno tokom tri dana. Pogledajte ga i opipajte svakog dana. Na koji način je ono što se nama dešava, kad pravednost nagomilavamo samo za sebe, slično onome što se dešava sa tim hlebom?
- Blagoslovite nekoga na praktičan način: operite mu auto, očistite sneg, ispecite hleb, pričuvajte nekome decu, itd. Mogućnosti su neograničene!

POVEŽITE

5. Mojsijeva 10,12,13; Isaija 58; Mihej 6,8.

Elen G. Vajt, *Misli sa gore blagoslova*, 4. poglavlje.

Stuart Tyner, *Searching for the God of Grace*.

Philip Yancey, *What's So Amazing About Grace?*

Odri Anderson, St. Albans, Engleska

Pouka 6

Od 31. januara do 6. februara 2015.

**Nije uvek sve onako
kako izgleda**

»Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.«
(Priče Solomunove 14,12)

Jedne Subote, neki prijatelji i ja razgovarali smo o važnosti malih grupa, kad je jedna devojka spomenula da grupa kojoj ona pripada proučava knjigu Priče Solomunove. To me je podstaklo da i ja počnem da ih proučavam. Da li su Priče Solomunove jedna od najviše zapostavljenih knjiga iz Biblije? Nikad nisam smatrala da je ona važnija nego, recimo, Jevanđelja. Međutim, činjenica je da su sve biblijske knjige od suštinske važnosti za naše duhovno blagostanje.

Sećam se, kad sam konačno počela da proučavam Priče Solomunove za sebe, osetila sam krivicu. Prema toj knjizi, bila sam u neznanju! Osetila sam

kako Božja mudrost ispravlja zanemarene nedostatke u mom karakteru. Dok sam čitala, postavljala sam sebi pitanja kao: Da li ja razumem šta znači savet: »S vrh svega što se čuva čuvaj srce svoje?« (Priče Solomunove 4,23) Ili: da li sam ja kao »grad razvaljen bez zidova?« (Priče Solomunove 25,28)

Možda je jedna od najvažnijih istina koje moramo priznati – da smo duhovno slepi. Razumevanje i prihvatanje činjenice da nam je Božja mudrost neophodna i od ključne je važnosti ako želimo da rastemo u Hristu. Saznanje da smo duhovno slepi predstavlja tek prvi korak. Posle toga dolazi priznanje i bolan proces promene.

Biblija ponekad koristi metafore da bi objasnila izazove sa kojima se hrišćani susreću u svetu. Tekst u 1. Petrovoj 5,8. objašnjava da je đavo naš suparnik i da on »kao lav ričući hodi i traži koga da proždere«. Tekst u Efescima 6,11. podstiče nas da uzmemu na sebe sve oružje Božje, a Matej 24,24. tvrdi da bi, kad bi bilo moguće, i sami izabrani bili prevareni! Samo taj tekst je dovoljan da shvatimo koliko nam je potrebna mudrost koju nude Priče Solomunove.

Ove sedmice proučavaćemo savete koje nam Priče Solomunove nude u vezi sa prevarom. Razgovaraćemo o tome kako da ostanemo blizu Isusa da ne bismo bili prevareni. Krivo mi je što ranije nisam počela da proučavam ovu knjigu, jer bi mi pomogla da izbegnem neke teškoće sa kojima se sada suočavam. Međutim, hvala Bogu na Njegovoj blagodati! On dozvoljava da prolazimo kroz nevolje, ali je uvek pored nas kada Ga pozovemo u svoje srce.

Božju neprocenjivu mudrost nikad nemojte proučavati odvojeno od Njegove ljubavi prema čoveku. Setite se da uz molitvu razmišljate o Njegovim učenjima i svesno ih primenjujte u svom životu.

Zelinda Sili-Skavela, Toronto, Ontario, Kanada

SAZDANI U HRISTU ISUSU

DOKAZ (Priče Solomunove 15,3)

Ne

Šta postoji u ljudskim očima? Zašto nam nečiji pogled može mnogo reći? Oči mogu da izraze radost, tugu i bol, a da nijedna reč ne bude izgovorena. U Otkrivenju čitamo da su Božje oči »kao plamen ognjeni«. (Otkrivenje 19,12) Biblija otkriva da taj oganj predstavlja ljubav.

»Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubava sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.« (Pesma nad pesmama 8,6)

Nevini čovek obešen je na drvo i proklet po jevrejskom zakonu (5. Mojsijeva 21,23). On je postao greh za čitav ljudski rod, a sa tim i oličenje zla u Božjim očima. Ipak, Bog je u ljubavi gledao na Spasitelja koji je poneo greh. Iako su za Njega mislili da je ranjen, da Ga Bog bije i muči; iako se i sam osećao napuštenim, Očev pogled i dalje je počivao na Njemu.

Isus sam nije počinio nikakav greh i kada je povikao: »Oče, oprosti im« i »Bože Moj, Bože Moj, zašto si Me ostavio?« (Luka 23,34; Marko 15,34), Bog Ga je čuo. »Jer oči Gospodnje gledaju na pravednike, i uši Njegove na molitvu nihovu.« (1. Petrova 3,12)

I naš Spasitelj se u veri, jer nije mogao da vidi Očeve lice, uhvatio za Očevu ljubav. On je održao zapovesti svog Oca. On je ispiro čašu. I Bog nije sklonio pogled sa svog napačenog Sina. »Gle, oko je Gospodnje na onima koji Ga se boje, i na onima koji čekaju milost Njegovu.« (Psalam 33,18)

Zašto je Isus to učinio za nas? Mi smo krivi za prolivanje Hristove dragocene krvi, ali Njegova smrt iskupila nas je od greha, a Njegov život pokriva nas pravdenošću. »Koji grijeha naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehu umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste.« (1. Petrova 2,24)

ODGOVORITE

1. Koje nam je naročite primere Isus ostavio, kada je reč o tome da hodamo po veri, a ne po viđenju?
2. Zašto Bog odvraća svoje lice od zlih? (Isaija 59,1.2)
3. Zahvaljujući Isusovoj žrtvi, možemo biti opravdani u Gospodnjim očima. Šta ćete učiniti da biste Mu se odužili? Kako ćete se vladati?

Gabriela A. Bejker, Gasavej, Zapadna Virdžinija, SAD

Božja nadmoćnost (Priče Solomunove 16,9)

Ljudi imaju svoje snove, želje i ambicije. Bog nam je dao tu izuzetnu sposobnost da postavljamo ciljeve i gajimo želje u svom srcu. To je deo onoga što znači biti načinjen po Njegovom obličju. Sasvim je prirodno što možemo da osmislimo koje korake treba preduzeti da bismo ostvarili svoje snove. Međutim, kada smo prepušteni sopstvenom razmišljanju, često zloupotrebimo svoje sposobnosti i krenemo stazom samouništenja.

Ljudi često misle da znaju šta je najbolje za njih. U prvi mah to izgleda sa svim logično. Na kraju, zar to nije njegov/njen život? Većina ljudi je svesna ličnih želja i planova, onoga što im se sviđa i što im se ne sviđa. Mnogi imaju prilično dobru predstavu o sopstvenim ograničenjima, jakim stranama i slabostima.

**Bog u suštini traži
da Ga volimo celim
svojim bićem.**

Međutim, kada razmislimo o Božjim sposobnostima, uviđamo da one uveliko nadmašuju naše. On vidi kako se ljudska istorija odvija od početka do kraja, uključujući i složenost našeg svakodnevnog života i naše najskrivenije misli (Psalam 139,13-16). Naravno, to se može i

очекivati s obzirom da je On naš Stvoritelj. Štaviše, naša ograničenja nestaju kada nas On obdari svojom silom (Isajia 40,28; Filibljanima 4,13; Efescima 3,20). Ako je Bog Jedini koji sve to može, onda niko osim Njega ne može da upravlja našim koracima.

Odvraćanje od naših puteva (Priče Solomunove 16,25)

Biblija jasno kaže da se ljudi rađaju u grehu (Psalam 51,5; Rimljanima 5,12). Ukoliko naše srce i um nisu delovanjem Svetog Duha preobraženi u Hristovo obličje, mi po prirodi ostajemo skloni da služimo svojim sebičnim, grešnim željama. Mi ne uviđamo uvek koliko su naši putevi zapravo pogubni, jer »neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti«. (Priče Solomunove 16,25). U ovom tekstu ponovo se naglašava da je greh kao neka degenerativna bolest koja se brzo širi. Jedini lek za nju su milost i blagodat koje nam je Isus Hristos ponudio preko svoje žrtve na krstu.

Kada prihvativimo Hrista, pozvani smo da živimo novim životom u Njemu. On nas, izlivanjem Svetog Duha, osposobljava da živimo pravednim životom u poslušnosti. Međutim, da bi Hristos mogao da deluje u nama, moramo se odreći svojih grešnih želja i sklonosti (Galatima 5,24).

To je, nesumnjivo, jedan od najizazovnijih, ali neophodnih zadataka na našem hrišćanskom putu. Kada su Ga pitali koja je zapovest najveća, Isus je odgovorio: »Ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.« (Matej 22,37) Bog u suštini traži da Ga volimo

celim svojim bićem. Nikad nećemo moći da ispunimo ovu zapovest, ako svoje želje i interes budemo uvek stavljali u središte svog života.

Priče Solomunove jasno pokazuju da su ludi sebični i puni ponosa. Oni se trude da čine ono što je njima po volji zadovoljavajući sopstvene želje i potrebe. Oni koji poseduju te buntovne crte i odluče da ne poštiju Božji autoritet, odgovaraće pred Njim za svoje postupke.

Nasuprot tome, Pismo pohvaljuje one koji se trude da čine ono što je po Božjoj volji. Mudri uživaju da čine ono što je Gospodu po volji i tako doživljavaju nepomučen mir kada Mu se potčine u svakom vidu svog života. Konačno, kako budemo sve više upoznavali Boga, uzdali se u Njega i voleli Ga, i naše želje će se menjati. Čeznućemo da činimo ono što je Njemu po volji, a On će ispuniti ono za čime žudi naše srce, kada svoje želje uskladimo sa Njegovim očekivanjem (Psalam 37,4).

Uzdanje u Gospoda (Priče Solomunove 3,5.6)

Neki od nas mogu biti iskreni u svojim dobrim namerama, ali njihova nada se koleba, kad god se suoče sa nekim mračnim prilikama. Drugi možda priznaju Božju nadmoćnost, ali im je još uvek teško da se pouzdaju u Njegovu mudrost. Konačno, ako budemo imali na umu da se naše životne okolnosti nalaze pod kontrolom Boga, koji je pun ljubavi i više nego spremam da ih reši, neće nam biti teško da se uzdamo u Njega. On nije diktator koji trenutno deluje bez obzira prema svojim podanicima. On zapravo predstavlja suštu suprotrost takvoj ličnosti. Mi smo neprekidno u Njegovim mislima, i Njegova volja potiče iz težnje da večnost provodi sa nama. Možda nismo uvek u stanju da dokučimo kakvo dobro može da proistekne iz teških okolnosti u kojima se nalazimo. Međutim, možemo verovati da nas svako pobeđeno iskušenje više približava Bogu.

ODGOVORITE

1. Odvojite trenutak da razmislite o žrtvi koju je Isus Hristos prineo za nas na krstu. Kako nam to pokazuje da se možemo pouzdati u Njega? Koliko je, do ovog trenutka, Njegova želja za vaš život bila usklađena sa planom spasenja?
2. Razmišljajte o nekome u svom životu kome ste poverili da donosi važne odluke za vas. Zašto verujete toj osobi? Pokušajte da odredite koji su vas činioci ili osobine naveli da toliko verujete toj osobi. Kada na isti način analizirate svoj duhovni život, koje sličnosti pronalazite?

Mišel Smit, Brempton, Ontario, Kanada

»Bog vidi grešnika. Oko koje nikad ne drema zna sve što se zbiva. Sve to zapisano je u Njegovoj knjizi. Neko može sakriti svoj greh od oca, majke, žene, prijatelja, a da, ipak, sve to bude potpuno otkriveno pred Bogom...«

Bog je svuda. On sve vidi, sve zna i razume težnje i pobude srca. Uzalud pokušavamo da sakrijemo greh od Njega. On je video naše praroditelje u Edemu. On je video kada je Kain podigao ruku da ubije Avelja. On je video grehe stanovnika starog sveta, izbrojao njihove dane i kaznio ih potopom. Video je grehe svog zavetnog naroda, Jevreja, kad su kovali zaveru da oduzmu život Njegovom Sinu.

On beleži svaki prestup i sve tajne sigurno će biti iznete pred sud. One mogu biti sakrivene od smrtnih ljudi – od dobrih, od čistih, svetih – od prijatelja i neprijatelja, ali Bog ih ipak vidi.¹

U Delima apostolskim u 5. poglavlju Petar se sastaje sa Ananijom da primi sredstva koja su on i njegova žena obećali kao dar Crkvi. Ne želeteći da otkrije da je zadržao nešto od tog novca, Ananija nije rekao istinu Petru. Za trenutak

je verovatno pomislio da će uspeti u svojoj nameri, sve dok Petar, po nalogu Svetog Duha, nije otkrio njegovo neverstvo. Kasnije se Petar sreo sa Ananijinom udovicom. Pružio joj je priliku da kaže istinu, ali i ona je slagala. Bog ih nije uklonio zato što su sakrili novac, već zato što su bili nepošteni i nespremni da prihvate kao činjenicu Njegovu sveprisutnost i Njegovo sveznanje. Da su se predali Bogu bili bi potpuno iskreni u svom stavu prema celoj sumi.

»Hristos želi da se mladi predaju Njemu... Naše vreme, naš karakter, naš uticaj pripadaju Bogu i treba da služe Njemu. Svakog trenutka u danu treba da budemo svesni da je Bog blizu, da vidi sve što činimo i čuje sve što govorimo. 'Oči su Gospodnje na svakom mjestu gledajući zle i dobre'.« (Priče Solomunove 15,3) ²

ODGOVORITE

Da li živite kao da je Isus uvek pored vas?

Britani V. Hadson, Brampton, Ontario, Kanada

1. Ellen G. White, *Testimonies on Sexual Behavior, Adultery, and Divorce*, pp. 89, 90.

2. White, *The Youth's Instructor*, July 14, 1898.

ISKRIVLJENO STAKLO

PRIMENA (Matej 7,15.16; 24; Dela apostolska 20,29-32)

Sr

Dok je studirao na univerzitetu u Pensilvaniji, Stefan Glas /Stephen Glass/ bio je glavni urednik novina *Dejli Pensilvanian /The Daily Pennsylvanian/*. Kada je diplomirao, 1995. godine, počeo je da radi kao pomoćnik urednika u časopisu *Nju Ripablik /The New Republic/*. Ubrzo je počeo da piše zapažene članke za taj, kao i za nekoliko drugih uglednih novina i časopisa. Međutim, 1998. godine otkriveno je da je izmislio najveći deo onoga o čemu je pisao.*

Kada sam prvi put čula tu priču i sama sam bila student žurnalistike, i čudila se kako je uspeo tako dugo da neguje tu prevaru. To je bilo lako –vešto je uvlačio druge u svoju mrežu prevare. To je način na koji prevara deluje. Mi živimo u svetu u kome ćemo biti izloženi mnogim prevarama. Činjenica je da moramo biti spremni za to. U nastavku se nalazi nekoliko načina koji će nam pomoći u takvim prilikama:

Molite se Bogu da vam otvorí oči. Bez Hrista, svako od nas može biti prevaren. Sami po sebi, nismo u stanju da se odbranimo od bilo kakve prevare. Tražite od Hrista da pomaže vaše oči »masti očinjom« (Otkrivenje 3,18), da biste mogli sa-gledati prilike kakve zaista jesu.

Proveravajte sve. Biblija kaže da ima mnogo »lažnijeh proraka... u odijelu ovčije-muk« i da ćemo ih prepoznati po njihovim rodovima (Matej 7,15.16). Sve što je sum-nljivo proveravajte da li je u skladu sa Božjom reči. Marljivo proučavajte Njegovu reč da biste razotkrili svaku lažnu teoriju. Postavljajte pitanja i sakupljajte podatke.

Ne sledite masu. Ne možete se osloniti na druge ljude. Naročito u ovo vreme treba da budete sigurni da ste utemeljeni na Hristu i jedino na Njemu. Samo On može da vas spase. U poslednje vreme biće mnogo lažnih propovednika i mnogi će biti prevareni (Matej 24,24; Dela apostolska 20,29-31; 2. Timotiju 2,17; 2. Korin-ćanima 11,13-15). Zato, usmerite svoj pogled Hristu.

Stražite i molite se. Molitva je najbolja odbrana. Na svojim kolenima možemo izvojevati bitku. U Bibliji, kao i kroz celu istoriju, bilo je mnogo primera ljudi koji su, zahvaljujući molitvi, uspeli da prepoznaju iskvarene uticaje i tako odole pre-varama svog vremena. Budimo uvek na straži, jer »suparnik vaš, đavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere«. (1. Petrova 5,8)

ODGOVORITE

1. Kakve prevare postoje, kojih ste u ovom trenutku svesni, i kako se možete zaštititi od njih?
2. Kako možete pomoći drugima da postanu svesni zavodljivih uticaja u savremenom svetu?

Aleksandra Jevoa, Ošava, Ontario, Kanada

* Stephen Glass, http://en.wikipedia.org/wiki/Stephen_Glass.

Mnogo je lakše živeti po viđenju nego po veri. Mnogo je lakše pouzdati se u sopstvenu mudrost nego u jasnu reč Božju. Međutim, isto je tako važno znati da naša zapažanja nisu uvek ispravna, i da ono što želimo ne vodi uvek u večni život.

Kada je poučavao Adama i Evu, Bog im je rekao da jedu sa svakog drveta u vrtu, osim sa drveta koje je »usred vrta«. (1. Mojsijeva 3,3) Kada se Eva oglušila

o tu zapovest, pa je svog muža pozvala na isti postupak, nije ni pomisljala da će taj čin doveсти do duhovne i fizičke propasti čovečanstva. Tada nije znala da će jedan od njenih sinova ubiti drugog. Nije mogla ni da zamisli da će ubistvo, silovanje i zloupotreba droge postati sastavni deo života. Ona je mislila samo o

tome da će postati kao Bog. Ni ona ni Adam nisu shvatili da su stvoreni po Njegovom liku – da su prosvetljeni poslušnošću Njegovoј reči.

»A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaća (nagrađuje) onima koji Ga traže.« (Jevrejima 11,6)

Adam i Eva nisu uspeli da pokažu veru koja može »ugoditi Bogu«, jer su poverovali sotoninim rečima. Zbog toga meni lično stih u Pričama Solomunovim 14,12. tako mnogo znači. On me podseća da mnogi putevi vode u smrt, ali samo jedan vodi u život. Taj put je Spasitelj Isus Hristos.

Psalmista je napisao: »Riječ je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj.« (Psalam 119,105) Ovu istinu treba da prihvatimo kao pravilo naše vere – pravilo našeg života.

Trudimo se da uvek ugodimo Onome koji nas je otkupio.

ODGOVORITE

1. Kako se možemo zaštитiti od sotoninih prevara?
2. Kako možemo živeti u skladu sa Božjom rečju?
3. Prema kome standardu bi trebalo da živimo?

Latoja Anderson, Brempton, Ontario, Kanada

ZAKLJUČAK

Sve je počelo jednom laži. Ljudski rod je izgubio neposredan odnos koji je imao sa Bogom zato što je poverovao sotoninoj prevari u edemskom vrtu. Kada nam je postao potreban Spasitelj, Isus je došao kao Istina. Tako se sva-kodnevno, prikriveno i otvoreno, suočavamo i sa istinom i sa laži. Božja želja je da naučimo da prepoznamo i sledimo istinu.

RAZMOTRITE

- Potražite reči »prevara« i »prevaren« u nekom konkordansu i zapišite stihove koji se posebno odnose na vas.
- Nacrtajte sliku ili napišite pesmu o prvoj prevari na Zemlji (1. Mojsijeva 3,1-5).
- Snimite intervju sa prolaznicima na ulici i zamolite ih da vam kažu neke laži za koje smatraju da ljudi u njih uglavnom veruju.
- Napravite listu istina koje vam je Bog razjasnio i razmislite u kojoj meri je svaka od njih oblikovala ili promenila vaš život.
- Čitajte Priče Solomunove i podvucite stihove koji su u suprotnosti sa shvatanjima postmoderne sekularne kulture.
- Naučite napamet Priče Solomunove 3,3. i razmislite na koji način možete živeti u skladu sa tim stihom.

POVEŽITE

Psalam 119,142-144.160; Isaija 8,19.20; Jevrejima 13,5; 1. Jovanova 5,6.

Jack Blanco, *Psalms and Proverbs—The Clear Word*.

Nancy Leigh DeMoss, *Lies Women Believe and the Truth That Sets Them Free*.

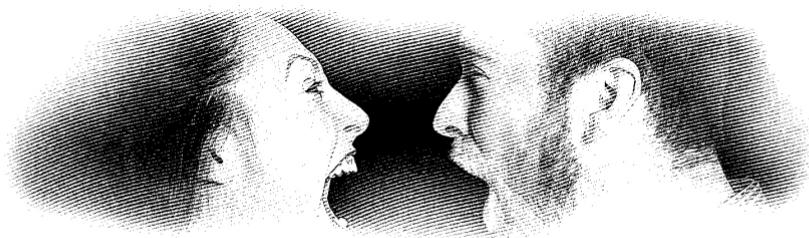
Will Barron, *Deceived by the New Age*.

J. Vernon McGee, *Proverbs, Through the Bible Commentary*, vol. 20.

Sonja Henergart, Čehalis, Vašington, SAD

Pouka 7

Od 7. do 13. februara 2015.

Rešavanje sukoba

»Bolji je zalogaj suha hljeba s mirom nego kuća puna poklane stoke sa svađom.«
(Priče Solomunove 17,1)

Ženevska konvencija iz 1949. godine dobro je poznati međunarodni sporazum koji pokušava da obuzda neke od najružnijih oblika ljudskog nasilja.* Tu Konvenciju potpisalo je nekoliko zemalja koje su uvidele da, i pored toga što su ratovi i sukobi neizbežni, neki od običaja ratovanja na poseban način uništavaju dostojanstvo čitavog ljudskog roda. Prema toj Konvenciji, pojedini ratni postupci kao što su napad na vojnu bolnicu, mučenje ratnih zarobljenika i nehuman odnos prema civilima, spadaju u neprihvatljive oblike ratovanja.

Iz suštine Ženevske konvencije i hrišćani mogu mnogo da nauče kada je reč o ispravnom reagovanju na sukob. Tom konvencijom se u suštini tvrdi da borba protiv neprijatelja nije kao i određene metode ratovanja. Kao hrišćani, mi smo pozvani da se odupremo svom neprijatelju, īavolu. To podrazumeva borbu protiv njegovih poziva na greh i odgovor u Hristovom duhu ljudima koji nas napadaju. Bog je posebno zainteresovan za način na koji rešavamo sukobe. Istoljubivost je jedno od najjačih hrišćanskih oružja.

Tekst u Pričama Solomunovim 19,1. podseća nas da jedan oblik neistoljubivosti – ogovaranje, koje predstavlja povredu nebeske »Ženevske konvencije«. Za ogovarača, ili onog čije su usne opake, kaže se da je jadniji od siromaha! U isto vreme, onaj »koji hodi u bezazlenosti svojoj« smatra se »boljim«. Bog ne prihvata ogovaranje kao način rešavanja sukoba, čak ni ako smo legitimne žrtve u tom sukobu.

**Hrišćani se rađaju
u svetu koji je u
ratu sa Bogom.**

U slučaju da nam ta misao promakne, tekst u Pričama 19,9. ponavlja da lažan svedok neće proći nekažnjeno i da će onaj koji iznosi laž umreti. Zapazite da u tom sukobu nema razlike između počinjoca i žrtve. Opšti izraz »ko god« znači da će svako ko pribegava laži biti osuđen. To je veoma ozbiljna pretnja, s obzirom na to koliko je teško ne odgovoriti na ogovaranje ogovaranjem, ili na mržnju mržnjom. Međutim, 22. stih nam nudi olakšanje: »Radost je čovjeku da čini milost.« Milost je bila Hristov odgovor onima koji su Ga zlostavljali, pa prema tome, treba da bude i naš odgovor. Imajte na umu: hrišćani se rađaju u svetu koji je u ratu sa Bogom, tako da je nemoguće izbeći sukob. Ali način na koji se borimo, to jest, da li koristimo Božje ili sotonske metode – određuje na čijoj smo strani u tom sukobu. Ako se služimo Božjim metodama, odbijajući da se ponašamo surovo i osvetoljubivo, steći ćemo prednost u borbi i imati unutrašnji mir sve dok ona traje.

Andre Veston, Saut Bend, Indiana, SAD

* Rezime Ženevske konvencije iz 1949. godine i njene dodatne protokole u pdf formatu možete naći na web adresi: <http://www.commonmarket.coop/wp-content/uploads/2012/12/Gluten-Free-List-11.10.09.pdf>.

Jedinstvo (1. Mojsijeva 13,7.8; Efescima 6,12)

Kroz ceo Stari i Novi zavet Bog o svom narodu govori kao o svojoj deci. To sveopšte očinstvo sve nas čini braćom i sestrama. Takve porodične veze obično su prilično jake. Ali u Novom zavetu Bog odlazi još dalje kada hrišćansku jedinicu opisuje kao Hristovo telo (1. Korinćanima 12:12-27). To podrazumeva još bližu, čvršću vezu.

Nesloga nanosi veliku štetu i remeti jedinstvo crkvenog tela (Priče Solomunove 17,1; 18,6-8). Očuvanje prave perspektive od ključne je važnosti kad nastupi sukob. Pavle objašnjava: »Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarstvima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.« (Efescima 6,12) Ljudi sa kojima se ne slažemo nisu naši pravi neprijatelji. Bilo koji sukob koji imamo sa bratom ili sestrom u Hristu, samo je još jedan neprijateljev pokušaj da poremeti jedinstvo i ljubav među Božjom decom.

Zanimljivo je spomenuti da se reč »svađa« prvi put sreće u Bibliji u 1. Mojsijevoj 13,7.8. kada Avram moli Lota: »Nemoj da se svađamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braća.« (1. Mojsijeva 13,8)

Kako rešavamo problem u želji da izbegnemo svađu među hrišćanima? Priče Solomunove pružaju nam pravo rešenje upoređujući prirodu mudrog i ludog, razumnog i nerazumnog čoveka. Priče Solomunove navode nekoliko karakternih osobina koje nam mogu pomoći da izbegnemo sukob. Te osobine su odlika mudrog čoveka.

Slušati strpljivo (Priče Solomunove 18,13)

Ako pokažemo strpljenje i spremnost da slušamo, mogućnost da se sukob razvije uveliko se smanjuje. U Pričama Solomunovim je istaknuto da se strpljenje, ili sposobnost da čovek bude »spor na gnjev« potiče od mudrosti (Priče Solomunove 19,11). Nasuprot tome, bezumnik ispoljava naglost u svom ponašanju (Priče Solomunove 12,16). Strpljenje nam pomaže da reagujemo mudro, a ne emotivno.

Pre nego što odgovorimo, treba strpljivo da slušamo. Slušanje je uvek važno, a naročito kad nastupi sukob. Tekst u Pričama Solomunovim 18,13. glasi: »Ko odgovara prije nego čuje, to mu je ludost i sramota.« Kada nam se neko obrati zbog nekog problema, mnogi od nas bi hteli da odmah uskoče, da ga reši, ili da odbrane sebe – često čak i pre nego što saslušaju i razumeju drugu osobu. Međutim, Priče Solomunove kažu da je nerazumno i sramotno davati odgovor, ukor, nuditi rešenje, ili predlog pre nego što se pažljivo sasluša druga osoba.

Učiti u poniznosti (Priče Solomunove 17,10; 19,25)

Još jedna korisna osobina spomenuta u Pričama Solomunovim jeste spremnost da učimo i rastemo. U najgorem slučaju, neko je pogrešio, ili treba da se

popravi. Mi nismo uvek savršenog saznanja i zato treba da dobro procenimo kada je ukor opravdan, i budemo dovoljno ponizni da ga prihvatimo kada je potrebno. Ništa od toga ne mora da se shvati negativno. Priče Solomunove objašnjavaju kako na razumnu osobu ukor može pozitivno da deluje. Ako ukor doživimo kao priliku da učimo i rastemo, može nam samo biti bolje. Osim toga, ako je ukor dat i primljen u ljubavi i poštovanju, veća je mogućnost da bude prihvaćen kao nešto pozitivno.

Voleti neizmerno (Priče Solomunove 17,9; 19,11)

Uticaj neslaganja na međuljudske odnose uveliko zavisi od duha kojim ulazimo u sukob. Ako je neslaganje praćeno gnevom i optužbama, onda odnos može biti narušen. Međutim, ako deluju ljubav i blagost, onda odnos može postati još čvršći, kada se sukob razreši.

Spremnost na praštanje ima veliki udeo u rešavanju bilo kog problema. Tekst u Pričama Solomunovim 19,11. kaže da je čoveku čast »mimoći krivicu«. Reč koja je prevedena kao »mimoći« znači prečutati ili preći preko nečeg. Ako možete da pređete preko uvrede i oprostite, onda će svako neprijateljstvo biti ublaženo i veza će biti ojačana.

Ljubav i praštanje zaista su tesno povezani.

Ljubav i praštanje zaista su tesno povezani. Ako hoćete da negujete ljubav, onda ćete ljubavlju i praštanjem »prikrivati sve prijestupe«. (Priče Solomunove 10,12). Kada to činite, treba tako da pokrijete sukob, da ga više uopšte ne vidi-te, ili da ne dozvolite da on utiče na vaš odnos prema nekome.

Božji karakter (Psalam 32,1; 66,19.20; Priče Solomunove 3,11.12; Mihej 7,18)

Bog je naš najbolji Primer kako da očuvamo zdrave, miroljubive odnose. U svom postupanju sa nama, On nam je dao živi primer za sve savete koji se nalaze u Pričama Solomunovim. Bog sluša. Kada se molimo, možemo biti sigurni da nas On čuje (Psalam 66,19.20). Bog nas i ukorava kada je potrebno. Tekst u Pričama Solomunovim 3,12. kaže da Gospod ukorava one koje voli, kao otac sinove. Bog je pun ljubavi i uvek spremjan da oprosti. Koliko god da smo zastranili, On nas poziva da Mu se vratimo (Mihej 7,18). Hristos je umro da bi pokrio naše grehe. Prilikom konačnog oproštenja, naši gresi biće u potpuno-sti pokriveni Hristovom pravednošću (Psalam 32,1). Ako svakog dana sve više budemo pozivali Boga u svoj život, On će učiniti da više ličimo na Njega – da budemo mudri u postupanju prema našoj braći i sestrama.

ODGOVORITE

1. Šta možemo naučiti o jedinstvu na osnovu Hristovog života na Zemlji? Da li je On bio ujedinjen sa svima?
2. Koje korake možete preduzeti da biste razrešili dugogodišnji sukob koji imate sa nekim?

»Mi s užasom mislimo o kanibalima koji se goste još toplim i dršćućim mesom svojih žrtava. Međutim, zar su posledice čak i ovog običaja strašnije od agonije i propasti koju izazivaju pogrešno prikazivanje pobuda, ocrnjivanje ugleda, i seciranje karaktera? Neka deca, a i mladi, nauče šta Bog o tome kaže: 'Smrt je i život u vlasti jeziku' (Priče Solomunove 18,21)

Duh ogovaranja i prepričavanja je sotonino naročito oruđe za sejanje razdora i svađe, rastavljanje prijatelja i potkopavanje vere mnogih u ispravnost naših načela.¹

»Koliko mnogo ogovaranja bi bilo sprečeno, kad bismo svi imali na umu da će onaj koji nam sada govori o tuđim manama, isto tako rado otkrivati i naše čim mu se za to ukaže prilika. Mi moramo nastojati da mislimo dobro o svim ljudima, a naročito o braći, sve dok ne budemo prisiljeni da mislimo drugačije.

»Ne treba ishitreno odobravati zle glasine.«

Ne treba ishitreno odobravati zle glasine. One su često posledica zavisti i nerazumevanja, pretirivanja ili nepotpunog sagledavanja činjenica. Kada se da mesto zavisti i sumnji, one će se raširiti brzo kao korov. Kada neki vaš brat zgreši, to je pravi trenutak da mu pokažete iskrenu podršku. Priđite mu ljubazno, molite se sa njim i za njega, imajući na umu beskrajnu cenu koju je Hristos platio za njegovo otkupljenje. Na taj način možete spasti njegovu dušu od smrti i pokriti mnoštvo greha.

Jedan pogled, jedna reč, čak i ton u glasu mogu dovesti do toga da laž, prodirući kao oštra strela u nečije srce, otvori neizlečivu ranu. Prekor i sumnja mogu biti usmereni nekom preko koga bi Bog mogao da učini mnogo dobra i, na taj način, njegov uticaj bio bi upropošćen, a njegova korisnost uništena. Među nekim vrstama životinja dešava se da, ako neki pripadnik čopora bude povređen i padne, ostali ga istog trenutka opkole i rastrgnu na komade. Istom surovom duhu prepuštaju se ljudi koji nose Hristovo ime. Oni ispoljavaju farisejsku revnost kada je reč o kamenovanju drugih čija je krivica manja od njihove. Ima nekih koji ukazuju na tuđe mane i nedostatke da bi odvratili pažnju od svojih sopstvenih, ili da bi stekli zasluge zbog velike revnosti pred Bogom i crkvom.²

ODGOVORITE

1. Da li ste ikad učestvovali u prenošenju priča – istinitih ili »nakićenih« – što je na kraju dovelo do toga da neko bude povređen?
2. Šta treba da učinite kad neko pokuša da vam prenese neki neproveren glas?
3. Šta je Isus činio, kada bi neka glasina bila izgovorena pred Njim?

Rebeka Fejt Bonžur, Hendersonvil, Severna Karolina, SAD

1. Elen G. Vajt, *Temeljui srećnog doma*, str. 357. 358.
 2. White, *Counsels for the Church*, pp. 174, 175.

Solomunu sukobi nisu bili strani. Njegov otac David bio je ratnik, a doživeo je i posledice sukoba u okviru svoje uže porodice. Solomunov brat, Amnon, silovao je Tamaru (svoju polusestru). Avesalom je ubio Amnona, a kasnije počinio izdaju protiv oca i poginuo. Solomun je posmatrao kako se njegova porodica otima kontroli, i to u velikoj meri zahvaljujući lošem primeru koji im je ostavio otac počinivši preljubu i ubistvo.

U svetlu njegove porodične istorije, vrlo je zanimljivo što Solomun u svojim Pričama stavlja snažan naglasak na rešavanje sukoba. David je pred kraj svog života savetovao Solomunu da izbegava greške koje je on pravio.¹ Izgleda da je Solomun to primio k srcu, jer su njegove Priče pune saveta o izbegavanju sukoba i razdora. Reč »razdor« ili »nesloga« pojavljuje se 14 puta u Pričama Solomunovim u nekim prevodima Biblije.² Ideja o izbegavanju sukoba pojavljuje se još češće. Solomun u Pričama 17,1. iznosi ideal doma u kome vlada mir nasuprot onome u kome vlada svađa. On ističe da je čoveku bolje da bude siromašan i ima mir, nego da bude bogat, a živi u svađi.

Solomun je celog života bio izuzetno bogat, ali znao je da bi vredelo odreći se svega toga radi mira i spokoja. On sam nikada nije morao da učini tu žrtvu. Osim što je bio bogat, uspeo je i da izbegne veći deo sukoba koje je njegov otac David doživeo.

U Pričama, Solomun ideju o izbegavanju sukoba postavlja u širi kontekst izbora između mudrog i bezumnog načina života. »Jevrejska reč prevedena kao 'priče' ima u svom korenu izraz mashal, koji znači 'biti kao,' 'porediti.'«³ Solomun pravi poređenje između dva potpuno suprotna životna izbora: mir ili svađa.

Poruka Priča Solomunovih aktuelna je i danas. Mir je vredan svake žrtve. Ako smo mudri, težićemo tome da budemo u mirnim odnosima sa onima koji nas okružavaju. Druga mogućnost je put bezumlja – put koji jedino vodi u loše odnose i nesreće.

ODGOVORITE

1. Čega biste se rado odrekli da biste imali mir u svom životu?
2. Kako se odnosite prema onima u svojoj sredini koji kao da traže svađu?

Kristi Jingling Gis, Fort Vort, Teksas, SAD

1. *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 3, p. 946.
 2. [Biblegateway.com, http://www.biblegateway.com/keyword/?search= strife&version1= KJV &searchtype=all&limit=none&wholewordsonly=no](http://www.biblegateway.com/keyword/?search= strife&version1= KJV &searchtype=all&limit=none&wholewordsonly=no).
 3. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 3, p. 945.

Tekst u Jevanđelju po Jovanu 8,1-11. predstavlja još jedan primer Božje pravičnosti i Njegove ljubavi koja obnavlja. Grupa ljudi pojavila se vukući sa sobom jednu ženu uhvaćenu u preljubi. Zakon kaže da takvu ženu treba ka-menovati, a šta Učitelj kaže? Da li će On postupiti pravično?

Isus je gledao tu scenu. Posmatrao je masu, a zatim ženu. Video je suze koje su joj tekle niz obraze. Video je njenu kosu koja je bila sva raščupana i zamršena,

jer su je nemilosrdno vukli po ulici. Ali, još više od toga, On je zagledao u njeno srce. Video je njen stid, njenu slomljennost. Osetio je da ona sebe smatra bezvrednom, i zato nije pokazivao čak ni da je čuo pitanje, koje su Mu ljudi postavili. Smatrao je da ono i ne

zaslužuje odgovor. Umesto toga, samo se sagnuo i počeo da piše po prašini.

Konačno im je rekao: »Koji je među vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju.« (7. stih)

Zatim se okrenuo prema ženi kojoj je u epohalnom trenutku milosti, oprostio grehe. On je bio pravičan u trenutku kad su svi ostali želeli samo da osude grešnika.

Da li vi želite da budete pravični? Evo kako to možete biti.

Počnite da gledate ljude onako kako ih Bog vidi – kroz sočiva ljubavi. Ako želite da se molite za nešto, molite se da Sveti Duh živi u vama. Ne možemo biti pravični bez pomazanja Duhom. Duh će vas promeniti i pomoći vam da gledate ljude onako kako ih Isus gleda. Molite se da vam On pomogne.

Prvo što je Isus uradio kada je video bol u njenom srcu, bilo je da svoje ruke uprlja zbog nje. On se zauzeo u toj prilici.

Isto tako, ni mi se ne smemo samo moliti za druge. Moramo se i zauzeti za njih. Čistota Jevanđelja se ostvaruje, kada ono prodre u nečisto srce. Stoga, uprljajte svoje ruke. Usmerite grešnikov pogled prema bezgrešnom Bogu. Ponekad posmatramo ljude i molimo se da im Bog pošalje utehu, prijateljstvo i ljubav. Međutim, Bog sve to vreme govori: »Ja sam poslao vas u njihov život da biste im pružili utehu, prijateljstvo i ljubav!«

Obnovite zavet. Volite Boga. Volite druge. Budite pravični.

ODGOVORITE

1. Pažljivo pročitajte ceo tekst iz Jevanđelja po Jovanu 8,1-11. da biste otkrili u čemu je Isus još bio pravičan?
2. Na koje se još načine možemo svesno truditi da se prema ljudima pravično odnosimo?

Setite se nekog trenutka kad ste se našli u nevolji zbog nečega što ste izgovorili. To je možda bio ljutiti odgovor koji je započeo svađu, ili možda mali trač koji se oteo kontroli. Možda je to bila neka oštra reč koju ste nekontrolisano izgovorili i za koju ste istog trenutka poželeti da možete da je povučete. Svakog od nas ima mnogo takvih sećanja. Zašto je tako lako reći nešto zbog čega kasnije žalimo?

Osamnaesto poglavlje Priča Solomunovih opisuje neke posledice nepromišljenog govora. Ne samo što nas mogu povrediti ili čak i promeniti našu ličnost (6, 8. stih), reči nam mogu ugroziti i život (7. stih). Sve – od ogovaranja, preko uvreda, do hvalisanja – nosi određene posledice za nas, čak i ako samo slušamo. Možda nismo uvek svesni koliko reči mogu ugroziti naš svakodnevni život. Ali, možete li se setiti nekog trenutka kada ste zbog ogovaranja promenili mišljenje o nekome? Posledice zlonamernih reči su opipljive.

Dakle, ako su naše reči moćne i ako ih je teško nadgledati, šta možemo učiniti da bismo ublažili štetu koje su one nanele nama i onima oko nas? Knjiga Priče Solomunove daje nam nagoveštaj šta bi to moglo biti. Pogledajte ponovo 18. poglavlje, i u njemu 4. stih, koji kaže da su »riječi iz usta čovječijih duboka voda«, razorne i nepredvidive, ali »izvor je mudrosti potok koji se ražljava«. Reči koje izlaze iz bezumnikovih usta zadaju rane, tako da mudrost deluje kao protivotrov. A mudrost je izdašna i besplatna! Tekst u Jakovljevoj poslanici 1,5. glasi: »Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne korinikoga, i daće mu se.«

To nam uliva nadu – nijedan čovek ne može da ukroti svoj bezumnii jezik. Ali više ne moramo sami da se borimo. Bog nam je obećao bogatu i neograničenu mudrost. Sve što je potrebno da učinimo je da shvatimo svoju potrebu i zatražimo pomoć od Njega.

ODGOVORITE

1. Ako postoji neko u vašem životu ko vas je povredio rečima, molite se za njega/nju sada. Da li postoji neko koga ste možda povredili rečima? Molite se i za tu osobu. Molite Boga za mudrost da biste od sada mogli da pronađete prave reči, bilo da se radi o izvinjenju zbog nečega iz prošlosti, ili jednostavno da biste obnovljenim srcem išli napred.
2. Razmislite na koji način i čutanje može da povredi ili da bude od pomoći. Kako možemo znati kada treba da govorimo, a kada da čutimo? Božja mudrost može nam pomoći i u tome. Pročitajte tekst u Pričama 25,11. koji vas ohrabruje da upotrebite prave reči u pravo vreme.

Kejt Van Arsdejl, Vašington, SAD

ZAKLJUČAK

Zou Enlai /Zhou Enlai/, čuveni diplomata i prvi kineski premijer, izjavio je: »Diplomatija je produžetak rata, ali drugim sredstvima.« Dojučerašnji protivnik u bici, danas nam može biti partner u miru, ili saveznik u državničkim poslovima sutra. Postoje tri upozorenja na koja treba da pazimo u ratu, bilo duhovnom ili fizičkom. Prvo, moramo znati protiv koga se borimo. Pravi neprijatelj nije bila žena uhvaćena u preljubi, niti njeni progonitelji, već sotona, koji opada sve njih. Drugo, povedimo računa kako se borimo. Nastupajmo pažljivo. Hodajmo oprezno. Napredujmo mudro i pošteno. Treće, razmišljajmo obazrivo o tome kako pobeđujemo. »Jer kakva je korist čovjeku ako zadobije sav svijet, a duši svojoj naudi?« (Marko 8,36).

RAZMOTRITE

- Odvojite jedan sat da biste razmišljali o hrišćaninu ili hrišćanki koji se trude da pobožnim življenjem zadobiju svog bračnog druga za Hrista (1. Petrova 3,1,2). Primenite u praksi to što ste zamislili u svojoj mašti. Ili izrazite svoja zapažanja u obliku crteža, proze ili poezije.
- Sastavite skraćeni oblik »Ženevske konvencije« (pravila o tome kako da ne povređujemo druge) za svoju crkvu ili porodicu. Ako želite, dajte im neki zabavan naziv, kao što je »Konvencija o ljubavi za XYZ porodicu« ili »XYZ crkvu«.
- Poslušajte neki govor o jedinstvu i miru, kao što je govor Martina Lutera Kinga: »Ja imam san« /»I Have a Dream«/, ili neki drugi od njegovih govorova.
- Proglasite jedan dan za dan miroljubivih odnosa, kao što je »Dan osmeha«, ili »Dan rukovanja sa neznancima«. Uključute u to desetoro svojih prijatelja, rođaka i/ili članova subotnoškolskog razreda. Sastavite kratak izveštaj o tome za svoje lokalne novine.
- Napišite prijateljsku dobrodošlicu drugom izgubljenom sinu (onom koji je ostao u kući) koju treba da podeli sa svojim bratom koji se vraća kući.
- Provedite 5 do 10 minuta u molitvi za oproštenje svojih verbalnih greha (na primer: ako ste bilo koga ogovarali, uvredili, itd.).
- Pripremite dve »liste ljubaznosti«, po jednu za svaku stranu, ispunjene rečima i izrazima koji bi mogli biti korisni za diplomatе koji se pripremaju za različite pregovore, ili, čisto iz zabave, za pregovore između lava i miša.

POVEŽITE

1. Mojsijeva 37,12-28; 50,15-21; 2. O carevima 6,8-23; Jovan 8,1-11.

Čežnja vekova, 50. poglavlje.

Mary J. Yerkes, *Conflict Resolution*, http://www.focusonthefamily.com/life-challenges/relationship-challenges/conflict_resolution.aspx.

Frenk A. Kembel, Ajaks, Ontario, Kanada

Pouka 8

Od 14. do 20. februara 2015.

Reči mudrosti

»Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom;
ali ko će naći čovjeka istinita?«
(Priče Solomunove 20,6)

»Išti šta hoćeš da ti dam?« (2. Dnevnika 1,7) Verovatno bi svaki čovek i dete koje razume što to znači volelo da čuje kako mu Bog postavlja to pitanje. Bili bogati ili ne, ljudi uvek priželjkuju još nešto što bi ispunilo njihove snove. Početkom dvadesetog veka, tokom »zlatne groznice«, mnogi su bili spremni da prevale put od nekoliko hiljada kilometara da bi se obogatili. Šta biste vi tražili od Boga koji stvara ex nihilo (ni iz čega)? To pitanje zadire u samu srž vašeg srca. Da li vaš odgovor pokazuje da vam je srce sebično ili nesebično?

Bog je rekao mladom caru Solomunu: »Išti šta hoćeš da ti dam?« Solomun je zatražio mudrost i znanje (2. Dnevnika 1,10). Takav bi trebalo da bude i naš odgovor na Božje pitanje. Solomun je bio svestan problema koje stvara sebičnost. Video je kako njegov brat Avesalom pokušava da ubije Davida, njihovog oca, u želji da svu moć i slavu prigrabi sebi. Doživeo je rivalstvo svog brata Adonije, koji je odlučio

Solomun iznosi izazov pred nas. da organizuje preuzimanje prestola. Solomun je znao kako opasna može biti želja za samouzvišenjem. Zato je odlučio da traži od Boga da mu pomogne. Znao je da se mudrost može naći jedino u Njemu.

Jevrejska reč za mudrost je chokmah¹. Chokmah je mudrost koja vam pomaže da odgovorite životnim izazovima, bez obzira da li su oni egzistencijalne, emotivne ili duhovne prirode.² Mudrost se, dakle, odnosi na veštinu življenja. Nije li nesebično srce sve što nam je potrebno, čak i kad smo okruženi svetom usredsređenim isključivo sebi? Solomun se pita: »Ali ko će naći čovjeka istinita?« (Priče Solomunove 20,6) To pitanje naglašava potrebu za verodostojnim hrišćanstvom – za ljudima koji žive u skladu sa verom koju ispovedaju svojim usnama. Solomun iznosi izazov pred nas: hoćemo li biti ubrojani među verne i istinite?

Dok budete proučavali pouku za ovu sedmicu, molite se za mudrost i sposobnost da usvojite vrednosti iz reči Božje. Mudrost predstavljena u Pričama Solomunovim može nam pomoći da živimo bolje i imamo bolji odnos sa Bogom.

Uživajte ove sedmice u zanimljivim otkrićima na uzbudljivom putovanju prema Izvoru mudrosti!

David Čiplić, Gospic, Hrvatska

1. Bible Study Tools.com, <http://www.biblestudytools.com/lexicons/hebrew/kjv/chokmah.html>.

2. Isto.

Kada je postao izrailjski car, Solomun je zatražio od Boga: »Daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim.« (2. Dnevnika 1,10) Bog je čuo njegovu molitvu i dao mu znanje, mudrost i pronicljivost. Prema tome, kad proučavamo Priče Solomunove, mi zapravo proučavamo Božju mudrost.

Knjiga Priče Solomunove ima posebnu namenu. Ona daje mnoštvo dragoценних, nadahnutih saveta, koji nam pomažu da steknemo mudrost. To je izuzetno vredna knjiga koja nam može pomoći da postanemo razumni i postanemo bliski Bogu. Možemo je upotrebiti u želji da druge poučimo kako da razumno žive.

Gde god da se danas nađemo, naići ćemo na nevaspitanu decu kojoj su njihovi roditelji dopustili da sprovode sopstvenu volju. Međutim, tekst u Pričama Solomunovim 22,6. kaže da učimo »dijete prema putu kojim će ići, pa neće ostupiti od njega ni kad ostari«. U biblijsko vreme, pripadnici Božjeg naroda učili su svoju decu veličanstvenim, neprolaznim načelima Božjeg zakona i u kući i u sinagogi.

Ako želite dobro da vaspitate svoju decu, ne prepustajte taj posao svojim susedima, učiteljima ili rođacima. Niko ne može vaspitati decu bolje od roditelja. Apostol Pavle je savetovao decu: »Slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo. Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem: da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji.« (Efescima 6,1-3)

Kao dete, Isus je rado pomagao svom ocu Josifu u njegovoj stolarskoj radionici. Deca mogu pružiti veliku pomoć u domaćinstvu, ukoliko nauče da obavljaju zadatke u skladu sa svojim uzrastom. Na taj način, steći će odgovornost i samopouzdanje. Međutim, roditelji im uvek moraju davati primer svojim rečima i delima. Knjiga Priče Solomunove je prava riznica saveta i pouka koje možemo svakodnevno čitati. U njoj možemo potražiti Božju mudrost da bismo svoju decu izveli na pravi put.

ODGOVORITE

1. Koji savet ste lično našli ove sedmice u Pričama Solomunovim koji vas može voditi životnim putem?
2. U kojim posebnim prilikama u svom životu možete upotrebiti te savete?
3. Ako učite da vaspitavate malu decu, ili ako očekujete svoje prvo dete, kako vam knjiga Priče Solomunove može pomoći da budete bolji učitelj ili roditelj?

Dijana Majcan, Buzet, Hrvatska

Naglo širenje greha (Priče Solomunove 20,9)

Posle pada Adama i Eve, greh je počeo da se širi svetom. Danas smo svedoci posledica greha, koje se vide svuda oko nas, pa i u našem ličnom životu. »Ko može reći: Očistio sam srce svoje, čist sam od grijeha svojega?« (Priče Solomunove 20,9)

Niko od nas ne može da kaže da nikad nije pogrešio. Niko od nas ne može da kaže da je bolji ili važniji od bilo koga drugog, jer smo svi grešnici.

Ljubaznost je od Boga (Priče Solomunove 20,6)

Iako smo svi grešni, ne možemo reći da nema nikoga ko čini dobro i veruje u Boga. Mnogi ljudi, i ne samo hrišćani, srečni su kad mogu da pomognu onima koji su u nevolji, da ohrabre nekoga, da budu časni i pošteni u svom postupanju prema ljudima, i uče druge kako mogu bolje živeti.

Međutim, to ne znači da treba da verujemo u Boga da bismo činili dobra dela. Ali kako da uočimo razliku između vernih i nevernih, jer su i jedni i drugi uključeni u činjenje dobrih dela? Božji verni priznaće da je ljubaznost koju pokazuju motivisana njihovom ljubavlju prema Bogu i rezultat je delovanja Svetog Duha u njima. To im daje prednost nad nevernima, jer ljubaznost koju oni pokazuju u ovom svetu prevazilazi ovozemaljsku mudrost. Isus kaže: »Koji hoće da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga.« (Marko 9,35) Takva nebeska mudrost je potpuna besmislica za ovaj svet, ali za Božji narod, ona predstavlja važan korak na putu ka večnom životu.

Dve vrste mudrosti (Priče Solomunove 20,17; 21,6)

U skoro svakoj teškoj situaciji moraćemo da biramo između ovozemaljske i nebeske mudrosti (Priče Solomunove 9,1-5.13.17). Mudrost ovog sveta često će nam nalagati da s vremena na vreme ugrozimo svoja načela da bismo uspeli. Međutim, to je zamka. Takvi kompromisi mogu se praviti u školi, u kući, u studentskom domu, u društvu uopšte, ali oni na kraju dovode do velikog gubitka.

Mudrost ovog sveta ponekad će nam izgledati kao jedino moguće i razumno rešenje u nekoj napetoj prilici. Međutim, nebeska mudrost nas uči da je to laž. »Blago sabrano jezikom lažljivijem taština je koja prolazi među one koji traže smrt.« (Priče Solomunove 21,6) Ponekad, za određeno vreme, možda ćemo uživati u grehu i misliti da on ne ostavlja rđave posledice. Međutim, nebeska mudrost kaže da je i to laž! Adam i Eva kratko su uživali u slatkom ukusu ploda sa Drveta poznanja dobra i zla, ali uskoro ta slast pretvorila se u gorku žalost. Tekst u Pričama Solomunovim 20,17. ovako to opisuje: »Sladak je čovjeku hljeb od prijevare, ali mu se poslije napune usta pjeska.« Žvakanje peska

sigurno bi nam uništilo zube. A kako bi tek ukus bio grozan! Isto tako, greh nosi sa sobom užasne posledice i može da uništi naš život. Iako nam ponekad može delovati opravdano, greh uvek narušava naš odnos sa Hristom.

Šta kaže nebeska mudrost? (Priče Solomunove 19,17; 22,2.6; Matej 25,31-46)

Nebeska mudrost nas poziva da budemo pošteni i brinemo o dobrobiti ljudi koji imaju manje mogućnosti od nas. Isus nam to kaže u Jevanđelju po Mateju 25,31-46. kao i Solomun u svojim Pričama. Zašto je toliko važno hraniti gladne i oblačiti siromašne? Zato što nismo stvorenici da služimo sebi, već da blagosiljamo one koji su oko nas.

Nažalost, većina ljudi u svetu živi i radi samo za svoju ličnu korist i dobitak. To može da predstavlja veliki izazov Hristovim sledbenicima. Svi mi, a naročito mladi, pod pritiskom smo da s vremena na vreme zanemarimo Božju mudrost i ugrozimo svoja hrišćanska načela. Međutim, imajmo uvek na umu da se takvi kompromisi nikad ne isplate. Nebeska mudrost nas upućuje da živimo časnim, poštenim, osmišljenim životom i da blagosiljamo druge. Živeći na taj način, otkrićemo pravu sreću. Mi smo deca nebeskog Oca koji nas sve podjednako voli.

Istu nebesku mudrost koju pronalazimo u Pričama Solomunovim, čuli smo i sa Isusovih usana. On kaže: »Zaista vam kažem: kad učiniste jednome od ove Moje najmanje braće, Meni učiniste.« (Matej 25,40) Ne možemoочекivati Njegov povratak, a da se ne radujemo tome i ne pomažemo drugima da saznaju za njega. Ne možemo promeniti činjenicu da živimo u grešnom svetu, ali Isusova nebeska mudrost poziva nas da činimo dobro bez obzira šta drugi o tome misle ili kažu.

Osim što činimo dobro, treba da učimo i druge da čine dobro. Kao oni koji lično poznaju Izvor istinske dobrote, imamo plemenit zadatak da pomognemo drugima da prihvate Božji put. To možemo postići rečima, primerom i dobrim delima za koja nas Sveti Duh nadahnjuje da činimo.

ODGOVORITE

1. Koliko puta ste imali priliku da činite dobro ali niste? Zašto ste se uzdržali? Šta možete učiniti da biste sledeći put to rado učinili kad budete u prilici da pomognete drugima?
2. Kako vi lično možete svakodnevno pokazivati svetu Božju dobrotu?

**Mi smo deca
nebeskog Oca koji nas
sve podjednako voli.**

Josip Pavić, Zagreb, Hrvatska

Ponekad je ono što znamo beskorisno. Na primer, ja znam kako se reč »jaje« izgovara na pet različitih jezika, ali ne bih umela ni kajganu da napravim. Izgleda da su činjenice i znanje za nas postali idoli. Što više znamo, utoliko smo više uveđeni da ćemo biti uspešniji. Često izgleda da ima previše toga što treba naučiti i previše što treba uraditi tako da nemamo dovoljno vremena da marljivo proučavamo Božju reč. Ali, naučimo nešto na primeru Valdenžana i Viklifa:

»Valdenžani su istine radi žrtvovali svoje ovozemaljsko blagostanje, i zato su morali istrajno i strpljivo da rade da bi osigurali svoj svakodnevni hleb... Štedljivost i strogo samoodricanje predstavljali su deo vaspitanja koje su njihova deca dobijala kao svoje jedino nasleđstvo.

Roditelji su ih učili da Bog zahteva da život bude ispunjen radom, a da je životne potrebe moguće zadovoljiti jedino ličnim radom, promišljenošću, staranjem i verom. Taj proces vaspitanja je bio naporan i zamoran, ali je bio zdrav, upravo ono što je čoveku u njegovom grešnom stanju bilo neophodno, bila je

to škola koju mu je Bog osigurao da bi se obučio i razvio. Dok su se mladi na taj način privikavali na naporan rad i teškoće, ni negovanje intelekta nije bilo zanemareno. Učili su ih da sve njihove sposobnosti pripadaju Bogu i da ih treba razvijati i upotrebljavati u Njegovoj službi...«

Propovednici su održavali i nastavu za mlađe. Iako je pažnja bila posvećena opštem obrazovanju, Biblija je ostala najvažniji predmet.¹

»Viklifov karakter je svedočanstvo o vaspitnoj i preobražavajućoj moći Svetoga pisma. Upravo je Biblija stvorila od njega ono što je bio. Napor da shvati velike istine otkrivenja donosio je svežinu i snagu svim njegovim sposobnostima. On je širio granice njegovog uma, izoštravao zapažanja, donosio zrestlost njegovim odlukama. Proučavanje Biblije oplemenjuje svaku misao, svako osećanje i svaku težnju bolje od bilo kakvog drugog proučavanja. Ono donosi stabilnost namera, strpljivost, hrabrost i čvrstinu, oplemenjuje karakter i posvećuje dušu. Ozbiljno, smerno proučavanje Pisma, koje dovodi um onoga koji proučava u neposredni dodir s beskrajnim umom, daće svetu ljudu snažnijeg i aktivnijeg uma i plemenitijih načela nego što bi ga moglo dati najtemeljnije proučavanje ljudske filozofije. 'Riječi tvoje kad se jave', kaže psalmista, 'prosvjetljuju i urazumljuju proste'.²

ODGOVORITE

Šta vas sprečava da redovno proučavate Bibliju i kako možete ukloniti te prepreke da biste počeli redovno da proučavate?

Marija Miljković, Zagreb, Hrvatska

1. Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 67. 68 originala.

2. Isto, str. 94. originala.

PRAKTIČNO HRIŠĆANSTVO

PRIMENA (Priče Solomunove 6,12-14; 19,17; 20,22; Matej 25,31-46)

Sr

Činjenica da je svet u svakom pogledu pao ne može da ne utiče negativno na nas. Pa ipak, mi imamo Svetog Duha i Božju reč da nam pomognu da budemo hrišćani na praktičan način. U nastavku se nalaze još tri pojedinosti koje nam mogu pomoći da negujemo praktično hrišćanstvo.

Jedinstvo (Priče Solomunove 6,12-14). Ne postoje dve potpuno iste pahuljice.¹ Svaka od njih je prelepa jedinka. Ali, ko bi mogao da kaže da je jedna pahuljica važnija od druge. Tek zajedno, mnoštvo različitih pahuljica može stvoriti priјatan zimski pejzaž. Isto tako, i svaki hrišćanin se razlikuje od drugih hrišćana. Bog svakom od nas daje različite talente koje možemo upotrebiti u radu za Njega. Kad svako upotrebi svoj talent, svi zajedno činimo jednu prelepnu aktivnu crkvu.

Strpljenje (Priče Solomunove 20,22). G. Kembel Morgan /G. Campbell Morgan/ kaže: »Čekati na Boga znači... sposobnost da se ne čini ništa dok ne stigne zapovest.«² Kad pokušamo sami da rešimo probleme, često se na kraju razočaramo. David je pisao: »Uzdaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzdaj se u Gospoda.« (Psalam 27,14)

Saosećanje (Priče Solomunove 19,17; Matej 25,31-46). Obično nismo svesni koliko imamo i koliko smo blagosloveni. Ali čak i kada postanemo toga svesni, propuštamo da pomognemo onima koji imaju manje od nas. Bog želi da svoje blagoslove delimo sa onima koji imaju manje mogućnosti. Sebičnost potiče od đavola i zato je mrška Bogu. Bog je najveći Darodavac. On je dao svog Sina da umre za naše grehe.

Naš primer je Hristos. Setimo se sa koliko ljubavi i brige se odnosio prema drugima dok je živeo na Zemlji. Naša misija se ne razlikuje od Njegove. Dozvolimo joj da ona otvori naše oči za ljude koji su oko nas. Kome je potrebna ljubazna reč, topla odeća, zagrljav, ili nešto za jelo? Kada svoje sebične želje ostavimo po strani, bićemo u stanju da zapazimo potrebe onih koji su bilo duhovno, bilo materijalno siromašni.

ODGOVORITE

1. Zašto ima toliko razlika među nama? Zašto je tako teško postići jedinstvo?
2. Da li je teško pokazati praktično hrišćanstvo u svom životu? Objasnite svoj odgovor?

Aleksandra-Saša Tikulin, Pula, Hrvatska

1. John Roach, »No Two Snowflakes the Same Likely True, Research Reveals«, <http://news.nationalgeographic.com/news/2007/02/070213-snowflake.html>.
2. Goodreads.com, <https://www.goodreads.com/quotes/333742-waiting-for-god-is-not-laziness-waiting-for-god-is>.

U građevinarstvu postoji nešto što se zove suprotstavljeni zahtevi. Na primer, kada je građen most Gejt Bridž u Tokiju, trebalo je osmisliti takvu konstrukciju koja će biti dovoljno visoka da bi brodovi mogli nesmetano da prolaze ispod, ali i dovoljno niska da ne bi stajala na putu avionima koji sleću na obližnji aerodrom.¹ To je zahtevalo precizna izračunavanja, originalne ideje i pravljenje naročitih kompromisa.

Kada čitamo Božju reč i njene nadahnute savete, izgleda nam da se mnogo toga zahteva i očekuje od mlađih adventističkih hrišćana. Nažalost, neki od tih zahteva deluju nam suprotstavljeno. Na primer, od naših mlađih očekuje se da budu vešti u praktičnim stvarima da bi mogli, ako zatreba, da prežive baveći se nekom

vrstom fizičkog posla. S druge strane, od nas se očekuje i da budemo obrazovani i dobro obavešteni, da imamo široke, napredne ideje i držimo korak sa najnovijim dostignućima da bismo mogli sa svakim ravnopravno da razgovaramo o tim pitanjima. Postići oba cilja izgleda nemoguće, jer je naporan fizički rad i jednostavan seoski život često povezan sa potpuno antiintelektualnim stavovima, dok je progresivni poziv na intelektualno usavršavanje često udružen sa prezicom prema fizičkom radu.

Konfučije nudi izlaz iz te dileme: »Kada hodam zajedno sa još dvojicom, oni mi mogu poslužiti kao učitelji. Odabraću njihove dobre osobine koje treba da sledim i čuvaću se njihovih loših osobina koje treba da izbegavam.«² Moramo se strateški postaviti tako da budemo od najveće koristi drugima, dok istovremeno prihvatamo svaku priliku koja nam se ukazuje da učimo i istražujemo, čak i posle završenog formalnog obrazovanja. Međutim, ima mnogo teorija, mnogo izgovorenih i zapisanih misli koje su zbušujuće i pogrešne. Božja reč nas savetuje da to izbegavamo (Priče Solomunove 12,11; 14,7.23; 19,27).

Godine 600. pre Hrista, Konfučije je ovako preispitivao neke od svojih životnih težnji: »Nagomilavanje znanja u tišini, nezasita glad za učenjem, ili neumorno poučavanje drugih – šta mi od toga odgovara?«³

ODGOVORITE

1. Da li ste ikada u svojoj crkvi naišli na antiintelektualne stavove ili prezir prema fizičkom radu? Kako im se možete suprotstaviti u skladu sa Biblijom?
2. Kako usaglašavate samousavršavanje i službu?

Stjepan Henc, Zagreb, Hrvatska

1. »Tokyo Gate Bridge,« http://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo_Gate_Bridge.

2. Iwise.com, <http://www.iwise.com/PTPGH>.

3. Isto.

ZAKLJUČAK

Kao izvor mudrosti, Bog obezbeđuje pravo rešenje za svaki životni izazov. U svojim Pričama, Solomun nas preklinje da pijemo sa tog izvora da bismo imali bolja iskustva u svom svakodnevnom životu sa Bogom i ljudima. Priče Solomunove pružaju pouke svakoj starosnoj grupi. To je najpotpuniji izvor mudrosti za razuman život. Božja mudrost zahteva od nas da budemo ljubazni prema drugima, jer nam ljubaznost može pomoći da ljudi uputimo na stazu koja vodi u večni život. Kao što možemo saznati iz iskustva Adama i Eve, ljudska mudrost često izgleda privlačno, ali ima tragične posledice. Proučavanje Biblije uz vođstvo Svetog Duha predstavlja siguran način za napredovanje u životu.

RAZMOTRITE

- Razmišljajte o stihu iz Jevanđelja po Mateju 5,7. Na koji način je Solomun bio milostiv kada je trebalo rešiti probleme? Koji problem morate da rešite? Kako vam tekst iz Jevanđelja po Mateju 5,7. može pomoći?
- Podelite članove svog razreda u grupe po dvoje i dajte svakoj grupi različitu strofу himne »Odvoj vreme da budeš svet« /»Take Time to Be Holy«/ koju množete naći na veb adresi: http://library.timelesstruths.org/music/Take_Time_to_Be_Holy/. Pozovite svaki par da prepozna mudru misao koja se nalazi u njihovoј strofi i da objasne kakve koristi bismo mogli imati ako je primenimo u životu.
- Napravite listu različitih faza kroz koje prolazi vaše omiljeno voće počevši od semena ili sadnice do sazrevanja. Zatim zamislite da je običan komad drveta stavljен u zemlju na isti period vremena, koji je životom drvetu potreban da donese zreo plod. Uporedite stablo živog drveta sa običnom cepanicom. Kakve zaključke možemo izvesti u vezi s tim na osnovu Božjeg čina opisanog u 1. Mojsijevoj 1,11.12?
- Sastavite pesmu ili kratak esej o tome kako se ljudi mogu pripremiti za pustoš izazvanu poplavama, zemljotresima, snežnim olujama i drugim razornim silama iz prirode (videti: Matej 7,13-27)
- Razmislite šta biste kazali ili učinili da ubedite nekog između svojih prijatelja ateista da je Bog mudar i da će naš život biti bolji ako budemo sledili Njegove pouke.

POVEŽITE

Priče Solomunove 13. poglavlje.

Ellen G. White, Child Guidance, chapter 10.

George R. Knight, My Gripe with God, chapters 4-7.

Albert A. K. Vait, Berkšir, Engleska

Pouka 9

Od 21. do 27. februara 2015.

Istinite reči

»Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje, da bih ti pokazao tvrđu istinitijeh riječi da bi mogao istinitijem riječima odgovarati onima koje pošlu k tebi?«

(Priče Solomunove 22,20.21)

ISTINA ILI LAŽ?

UVOD (*Priče Solomunove 22,20.21*)

Su

U jednom dalekom mestu prepunom znamenitih građevina, održano je takmičenje između dve grupe ljudi, koje su zidale dva veličanstvena zamka. Jedan od njih bio je građen od cigala istine, a drugi od cigala laži. Kada su oba zamka dovršena, meštani su bili oduševljeni njihovom veličanstvenošću i sjajem. Ali, tada počelo je da se dešava nešto čudno. Zamak izgrađen od cigala laži počeo je da se krivi i menja. Zatim je krov pao. Zidovi su počeli da se ruše i pretvaraju u prašinu. Svaka od cigala laži promenila je oblik i raspala se i na kraju nije ostao čak ni temelj. Međutim, zamak izgrađen od cigala istine ostao je na svom mestu uprkos vremenu koje je prolazilo.

Ova priča slikovito prikazuje ono što se trenutno dešava u ljudskom društvu. Često se izgovaraju laži. Umesto da govore istinu, mnogi će rado reći ili učiniti bilo šta što će im doneti korist, ili obezbediti određenu prednost. Da, istina ponekad može biti ružna. Međutim, laž ima skrivenu, užasnu prirodu. Čak i laži, koje izgledaju bezazleno, mogu naneti više štete nego što možemo i da zamislimo. Laži na kraju otkrivaju svoju razornu prirodu, baš kao što su se i cigle od kojih je bio sagrađen zamak u našoj priči raspale. One mogu izdržati proveru za izvesno vreme, ali na kraju popustiće i raspasti pod pritiskom istine.

Bog želi da živimo posvećenim životom – životom bez laži, životom vrline i istine. Neka ono što govorite i zastupate bude istinito, jer je to deo procesa posvećenja. To otkriva odnos koji imate sa svojim nebeskim Ocem. Videće se da provodite vreme s Njim, jer ćete početi da odražavate Njegov karakter (2. Korinćanima 3,18). Pokažite istinoljubivost u svom svakodnevnom životu. Oslonite se na verodostojnost Biblije i neka vas ona vodi u svemu što govorite i činite.

Ako poznajemo istinu kakva je u Isusu (Jovan 8,31.32), onda će i naša moralna shvatanja (Matej 5,37; Priče Solomunove 15,29) biti u skladu sa njom. To je jedini način da ne gradimo zamak laži.

Ove sedmice proučavaćemo kako istina treba da utiče na naš život i naše odnose sa drugima.

Melisa Hinostroza Sáenz de Kaugil, Indijanapolis, Indijana, SAD

Kako istina treba da utiče na naš život (Priče Solomunove 22,17-23)

Solomunove nadahnute reči podstiču nas da obratimo posebnu pažnju na uzvišeni poziv koji smo kao hrišćani prihvatili i dopustimo da On postane deo našeg života – i to deo koji upravlja svim onim što govorimo i činimo. Isus je rekao: »Ja sam Put i Istina u Život.« (Jovan 14,6) On je naš Uzor. Njega treba da oponašamo, a ne neku filmsku zvezdu, ili rokera. Naš život treba da se zasniva na istini koja je otkrivena u Isusu Hristu.

Naš neprijatelj, sotona, preuzeo je inicijativu u suprotstavljanju svemu onome što Isus predstavlja. Mediji pokušavaju, malo-pomalo, da umanje privlačnost istine. Ipak, poklonimo svoje poverenje Gospodu (Priče Solomunove 22,19). Samo On poseduje istinu koja može raskrinkati lažna učenja.

Otimanje od siromašnih (Priče Solomunove 22,22.23; 23,10)

Od trenutka kad je greh ušao u svet, ljudi su se stalno ophodili rđavo prema siromašnima. Solomun je imao sve što mu je trebalo i više od toga, ali njegovo bogatstvo nije umanjilo njegovu opredeljenost za prave vrednosti. Uostalom, on je ipak bio sin cara Davida, čoveka po Božjem srcu (1. Samuilova 13,14). Tako je za njega bilo sasvim prirodno da upozori svoj narod da ne pljačka siromašne i da ih ne zloupotrebljava ni u kakvom smislu.

U vestima često slušamo kako podmitljive vlade i bogataši zloupotrebljavaju siromašan narod. Za razliku od toga, Božja reč nam, u Knjizi proroka Isajije 58,6.7. kaže da u Njegovom carstvu, građani treba da hrane gladne, oblače siromašne i razvezuju »sveze bezbožnosti«.

Zavideti zlima (Priče Solomunove 23,17; 24,1.2.19.20)

Da li ste se ikad zapitali da li možda zavidite zlima? U jednom trenutku svog života, ja sam morao dobro da se preispitam u vezi s tim. I šta sam zaključio? Da, zavideo sam zlima! A zašto? Zato što oni često imaju baš ono što ja želim i rade upravo ono što bih ja htEO da radim. Solomun nas, međutim, opominje da ne želimo ono što zli imaju i čine.

Naravno, greh može biti vrlo privlačan. Eva je zapala u opasnost poslušavši zmiju koja je plod Drveta poznanja dobra i zla predstavila kao vrlo privlačan. »Tri puta je pomenuto da je on poželjan: prijatnog ukusa, lep na oko, privlačan zbog čežnje za većim znanjem. Posmatranje drveta na takav način, sa željom da se proba njegov plod, već je predstavljalo popuštanje sotoninom nagovaranju. U svom umu, ona je već prekršila božansku zapovest 'Ne poželi' (2. Mojsijeva 20:17). Sam čin branja i jedenja ploda bio je samo prirodna posledica stupanja na stazu bezakonja.«¹

Šta stavljamo u usta (1. Mojsijeva 3,1-7; 9,20.21; Matej 4,3; Priče Solomunove 23,1-8.29-35)

Prvo iskušenje koje je đavo osmislio za ljudski rod bilo je povezano sa onim što stavljamo u usta (1. Mojsijeva 3,1-7). Pošto je četrdeset dana postio u pustinji, Isusa je sotona kušao rečima: »Ako si Sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu.« (Matej 4,3). Takvo iskušenje zadovoljava naše stvarne potrebe. Mi zaista moramo da jedemo da bismo preživeli.

Zatim, ima trenutaka kada možemo biti kušani da udovoljimo svom apetitu, onda kada bi trebalo da ga obuzdamo. Prepuštanjem takvom iskušenju možemo uništiti svoju »priliku za višu službu«.²

Naše odgovornosti (Priče Solomunove 24,11.12.23-28; Jezekilj 33,8)

Bog nam je poverio mnoge odgovornosti. Jedna od njih je opominjanje zlih da se nalaze na pogrešnom putu. Tekst iz Knjige proroka Jezekilja 33,8. ističe da ćemo, ako ne upozorimo zle da će umreti zbog nepokajanih greha, mi biti odgovorni za njihovu smrt.

Solomon nas još savetuje da ne odugovlačimo (Priče Solomunove 24,27), već da »svoje poslove obavljamo prema određenom redu.

Ako zemljoradnik zida kuću u proleće, propustiće setvu i ostaće cele godine bez hrane. Ako poslovan čovek uloži svoj novac u kuću, dok se njegov posao tek razrađuje, može ostati bez svega. Može se desiti da naporno radimo, a opet sve izgubimo samo zato što smo izabrali pogrešno vreme, ili smo sredstva za obavljanje posla pogrešno uložili.«³

Naravno, greh može biti vrlo privlačan.

ODGOVORITE

1. Kako vi odugovlačite? Šta možete preduzeti da to ne biste ubuduće činili?
2. Da li zavidite na stvarima koje gledate na televiziji ili u časopisima? Umesto da zavidite zlima, šta možete učiniti da biste oponašali Spasitelja?

Antonio Lopez, Indianapolis, Indijana, SAD

1. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 2nd ed., vol. 1, p. 230.

2. Isto, sveska 3, str. 1024.

3. *Life Application Study Bible*, (Tyndale House Publishers, Inc.: Wheaton, Ill, 1991), p. 1118.

Kada čitamo tekst kao što je ovaj u Pričama Solomunovim 22,22 i 23. čudimo se kakva je to osoba koja je u stanju da krade od siromašnih. Većina od nas, bez obzira da li živimo na istoku, zapadu, severu ili jugu, saglasna je da ono o čemu ti stihovi govore ne treba činiti. Čija savest može da se spusti tako nisko? U svetu koji se brzo kreće, ipak, zapažamo da je zamisao o pljačkanju siromašnih nešto što je neprihvatljivo za mnoge ljude. Aplaudiramo onima koji brane slabe i pomažu obe-

spravljenima, a zapanjeni smo kad čujemo za nove zakone koji zakidaju siromašne i sprečavaju ih da zarade za život.

A kako Bog, naš Otac, želi da postupamo prema siromašnima?

Odgovor koji se nalazi u 3. Mojsijevoj 19,9.10. otkriva prirodu Očevog srca koje je puno ljubavi i pažnje. Ne samo da se pobrinuo za siromašne, već im je pomogao i da sačuvaju svoje dostojanstvo time što su svoju hranu mogli da obezbede pabirčenjem, a ne prošnjom.

»Gospod se stara za udovice i siročad, ne čudom davanja mane s neba, niti slanjem gavrana da nose hranu, već čudom delovanja na ljudsko srce, odbacivanjem sebičnosti i otvaranjem izvora hrišćanske ljubavi. Jadne i ucveljene On predaje svojim sledbenicima kao dragoceno dobro na čuvanje. Oni imaju najviše prava na naše saosećanje.

Domovima koji imaju sve životne udobnosti u žitnicama i ambarima punim plodova bogate žetve, u skladištima punim tkanina, i u podzemnim odajama punim zlata i srebra, Bog je dao sredstva za izdržavanje nevoljnih. On zahteva od nas da budemo kanali Njegove darežljivosti.«¹

»Time što je među njih uveo bespomoćne i siromašne da zavise od njihovog staranja, Hristos ispituje svoje sledbenike. Našom ljubavlju i službom Njegovoj deci koja su u nevolji, pokazujemo istinitost svoje ljubavi prema Njemu. Zanemariti ih znači pokazati da smo lažni učenici, tuđini Hristu i Njegovoj ljubavi.«²

»Često jadukujemo zbog oskudnih izvora kojima raspolažemo, ali kada bi hrišćani zaista bili revnosni, oni bi te izvore mogli hiljadu struko umnožiti. Sebičnost i samopovlađivanje preprečuju put našoj korisnosti.«³

ODGOVORITE

1. Šta mislite o načinu na koji Bog pomaže siromašnima? Objasnite zašto tako mislite.
2. Na koji način i vi u svom životu možete pokazati Njegovu ljubav?

Pejšns Lis, Indianapolis, Indijana, SAD

1. Elen G. Vajt, *Upotrazi za boljim životom*, str. 202. original

2. Isto, str. 205. original

3. Isto, str. 206. original

ŠTA JE ISTINA?

DOKAZ (Priče Solomunove 22,20.21; Jezekilj 33,8.9)

Ut

Značenje reči uveliko se menja tokom vremena. »Istina« je takva reč na koju je uticala promena životne perspektive. Jevrejska reč za istinu je »émeth.«* U vreme kada su pisane Priče Solomunove na istinu se gledalo mnogo drugačije nego danas. U vreme cara Solomuna istina je bila nešto što se, na očigledan način, pokazivalo u životu. Ona je bila nešto objektivno, nešto što se svakodnevno praktikovalo. Nije bilo sive zone između istine i laži. Međutim, danas, u postmoderno vreme, istina ima mnogo drugačije značenje. Mi živimo u subjektivnom svetu u kome ono što je za nekog istina za nekog drugog predstavlja izmišljotinu. Nema apsolutno tačnih i pogrešnih odgovora. Nema ispravnog i neispravnog. Mnogi ljudi više ne veruju da postoji univerzalna istina koju određuje neka viša sila.

Međutim, hrišćani znaju da postoji apsolutna istina koja nam dolazi neposredno iz Božje svete reči. Biblijske istine su isto tako održive danas, kao što su bile i u prošlosti. Knjiga Priče Solomunove iznosi brojne istine, koje je moguće primeniti u našim odnosima sa onima koji nas okružuju. Mi te izvesnosti možemo pokazati svojim kolegama, prijateljima i članovima porodice. Primenjujući istinu u istorijskom smislu, možemo navesti druge da je otkriju preko našeg ponašanja. Ne moramo više prolaziti kroz svaki trenutak svakog dana strahujući o koju rastegljivu, promenljivu istinu ćemo se spotači. Nema potrebe za kompromisom, za ulaskom u sivu zonu, jer imamo Božju istinu koju sledimo.

Pokažite istinu ljudima oko sebe.

Zašto da sledimo biblijske istine? Zato što nas Bog upozorava na odgovornost koju imamo kao nosioci istine. Nedvosmislenim izrazima On nam saopštava da ćemo biti odgovorni ako ne objavljujemo istinu, ako ne živimo po njoj. Ako osuđujemo druge, a ne objavljujemo Radosnu vest, jer ne sledimo smernice koje nam je Bog dao. Pozivam vas da u svom životu примените mnoge savete iz Solomunovih priča. Upotrebite ih za nešto dobro. Pokažite istinu ljudima oko sebe. Kada shvate da postoji dosledna, trajna istina, vaše kolege, prijatelji i porodica, moći će da razumeju da je vera u Boga jedini način da se ostvari potpuno i radosno življenje.

ODGOVORITE

1. Na koje načine možete primeniti istinu u svom svakodnevnom životu?
2. Šta vas sprečava da objavite Radosnu vest o istini kakva je u Isusu?

Čad Kovgil, Indijanapolis, Indijana, SAD

* The Englishman's Hebrew and Chaldee Concordance of the Old Testament (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House, 1970), p. 134.

Koliko vremena vam treba da donesete sud o nekome koga ste tek upoznali? Prema jednom istraživanju, prvi utisci koji se zasnivaju na nečijem licu mogu se formirati u desetom deliću sekunde.* Dakle, mogli bismo zaključiti da je to intuitivan, a ne promišljen proces. Drugim rečima, mi to radimo nesvesno!

Sinonim za »predrasude« je »pristrasnost«. Solomun nas savetuje da ne suđimo pristrasno. Pristrasnost uvek isključuje istinu. Kad se to desi, donosimo pogrešan sud koji može narušiti našu sposobnost da uspostavljamo zdrave međuljudske odnose.

Šta možemo učiniti da bismo izbegli te zamke?

Čekajte! Ne žurite. U Jakovljevoj poslanici 1,19. čitamo da treba da budemo spori na rečima i spori na gnev. To je opomena koja nas poziva da ne dozvolimo sebi da impulsivno reagujemo. Bog želi da sačekamo, pre nego što ne-

sto kažemo, pre nego što donesemo sud. Nije lako nadgledati svoje misli i impulse. Zapravo, to sami uopšte i ne možemo. Potrebno je da budemo povezani sa Bogom da bismo naučili kako da sačekamo.

Razmislite! Naši utisci lako mogu da nas zavaruju (Jeremija 17,9). Mnogo je lakše odmah

stvoriti mišljenje o nekome, pre nego što ga uopšte i upoznamo, jer je u našoj prirodi da tako postupamo. Ne možemo se osloniti na prvi utisak da bismo stekli mišljenje o nekome. Da bismo se suprotstavili toj prirodnoj sklonosti potreban je svestan i postojan napor volje. Pokušajte da posmatrate ljude Isusovim očima i zapazićete potpuno drugaćiju stvarnost.

ODGOVORITE

1. Setite se situacije kada ste nekog pogrešno procenili i kad se pokazalo da niste bili u pravu. Kako ste se osećali? Da li vam je to iskustvo pomoglo da se ubuduće oslobođite sopstvenih predrasuda? Ako nije, zašto?
2. Da li kojim slučajem krijete svoje pravo lice od drugih? Na koji način takvo poнаšanje može navesti druge da steknu pogrešno mišljenje o vama?

Kristina Petkat i Izrael Hinostroza, Bur-sur-Ivet, Francuska

* Janine Willis and Alexander Todorov, »First Impressions. Making Up Your Mind After a 100-Ms Exposure to a Face«, *Psychological Science*, vol. 17, 2006, p. 592–598.

U danima koji su prethodili Američkoj revoluciji istaknuti bostonski kovač po imenu Pol Rivere /Paul Revere/ preuzeo je na sebe zadatak da upozori doseljenike na približavanje britanske vojske. Jašući na konju, prenudio je tu opomenu usput do ljudi od kojih su je mnogi i sami prenosiли dalje. Jahao je celu noć bez odmora odnoseći poruku opomene do svake kuće do koje je mogao da stigne.

I nama, kao adventističkim hrišćanima, data je poruka opomene i istina koju treba da prenesemo umirućem svetu. Tekst u Pričama Solomunovim 24,11. opisuje taj važan zadatak: »Izbavljaj pohvatane na smrt; i koje hoće da pogube, nemoj se ustegnuti od njih.« Dok veliki deo sveta odbacuje Hristovu poruku o ljubavi i spasenju, mnogi nikada nisu imali priliku ni da je čuju. Hristos nam je dao tu istinu ne da je zadržimo za sebe, već da je podelimo sa drugima. Osim toga, činjenica da nam je poverena tako velika i važna poruka, znači da je i naša odgovornost da je objavimo utoliko veća (Luka 12,48).

Hristovu poruku treba da objavljujemo ne samo rečima, već i svojim životom. Rečeno nam je da ne zaboravljamo Božji zakon i da Njegove zapovesti čuvamo u svom srcu (Priče Solomunove 3,1). Tekst u Pričama 3,3. kaže da milost i istina moraju biti upisane na ploči našeg srca. Mi zapravo možemo načiniti više štete nego koristi ako drugima govorimo o Hristovoj spasonosnoj sili, dok istovremeno pokazujemo nepokajane grehe u svom životu. Ako budemo tako živeli, odvratitićemo ljudi od Hleba života. Ali, ako smo spremni na to, Hristos će ispisivati svoj zakon na našem srcu, dok god održavamo zajednicu sa Njim (Jeremija 31,33).

Hristos je umro za naše grehe i On će ponovo doći da nas povede kući. Treba da budemo spremni za Njegov dolazak i treba da opomenemo svet, jer u suprotnom rizikujemo da budemo ostavljeni u tami kad se On vrati (Matej 25,1-13). Objavljuvanje ove poruke može izgledati zastrašujuće. Ali, mi nismo sami. Dok god održavamo svoj odnos sa Hristom, On će biti sa nama na svakom koraku našeg puta (Matej 28,20).

**On će biti
sa nama na
svakom koraku
našeg puta.**

ODGOVORITE

1. Kako objavljujete poruku opomene onima koji su oko vas? Rečima? Delima? I na jedan i drugi način?
2. Kada ste poslednji put govorili nekome o Hristu i Njegovom daru spasenja i promjenjenog srcu?
3. koji način su Hristov zakon, milost i istina ispisani na vašem srcu? Objasnite.

ZAKLJUČAK

Koliko ste sigurni u postojanje apsolutne istine? Tokom svog životnog putovanja, bez sumnje ćete se susresti sa izazovnim pretpostavkama o prirodi istine, jer mnogi misle da ne postoji univerzalna istina, niti neka viša sila. Međutim, kada ozbiljno tragamo za istinom u Božjoj reči, naći ćemo više izvensnosti nego što bi svet ikada mogao da nam ponudi. Ta trajna istina nalazi svoju osnovu u ličnosti Isusa Hrista koji tvrdi: »Ja sam Put i Istina i Život.« (Jovan 14,6) Kada se sretнемo i upoznamo sa Isusom, istina za nas postaje životna stvarnost. Lični uticaj tog preobražavajućeg odnosa u našem životu pokazaće onima oko nas istinu koju Isus nudi svima.

RAZMOTRITE

- Prihvativite lični izazov da govorite o Božjoj istini i svom ličnom verskom iskustvu sa jednom osobom jedanput sedmično u toku naredne četiri sedmice.
- Proučavajte biblijske stihove koji govore o Isusu kao o Istini i zapisujte odgovore na izjavu: »Istina je...«
- Posmatrajte seriju intervjuja sa današnjim slavnim ličnostima na YouTube portalu. Kako procenjujete ono što oni govore o poštenu i istini? Kako to možete uporediti sa izjavom koju je Isus dao o Sebi: »Ja sam Put i Istina i Život.« (Jovan 14,6)? Pošteno razmislite na koga se najviše ugledate u svom životu.
- Zadržite se na nekom javnom mestu (autobuska stanica, kafić, itd.) i prebrojte ljudе koji pokazuju određenu vrstu predrasude prema drugima u odnosu na one koji su ljubazni prema svima. Kako vam to govorи o vašoj zajednici i njenoj potrebi za Isusom?
- Posmatrajte ljudе Isusovim očima tako što ćete pomagati nekoj porodici u vašoj okolini koja ima neku potrebu (za novcem, hranom, vašim vremenom ili nekom uslugom). Razmislite da li biste takvим porodicama ili pojedincima, preko svojih dela ljubavnosti, mogli predstavljati Hristove ruke i noge.

POVEŽITE

5. Mojsijeva 5,32.

Elen G. Vajt, Pouke velikog Učitelja, 1. poglavlje.

Danny Shelton and Jim Gilley, Pillars of the Christian Faith.

Nina Ačeson, Margejt, Australija

Pouka 10

Od 28. februara do 6. marta 2015.

Ispod maske

»Ne veličaj se pred carem i ne staj na mjesto
gdje stoje vlastelji.«
(Priče Solomunove 25,6)

Ponekad se pitam da li sam uopšte dostoјna da boravim u Gospodnjem prisustvu? Da li i vi postavljate slično pitanje? Uvek sam smatrala sebe nedostojnom, naročito kad pokušam da se poredim sa Isusom. Borila sam se da shvatim šta Gospod očekuje da postignem u svom životu i koji plan ima za mene. Kako mogu zadovoljiti Njegova očekivanja? Ta očekivanja predstavljaju životnu stvarnost za mnoge između nas, koji svake sedmice odlazimo u crkvu.

Isus je naš Uzor, naš Vodič.

Kako možemo dostići tako uvišeni standard? U tim trenucima sumnje, često se okrećem Bibliji da bih pronašla ohrabrenje i vođstvo. U njoj pronalažim sledeći odgovor: »Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne oslanjaj se. Na svijem putovima svojim imaj Ga na umu, i On će upravljati staze tvoje.« (*Priče Solomunove 3,5,6*)

Ako se ne oslonimo na Gospoda za ohrabrenje i vođstvo, možemo pasti kao žrtve jedne od sotonih mnogobrojnih zamki (1. Petrova 5,8). Još od pada Adama i Eve, i naše biće je grešno, i mi moramo neprekidno da se borimo protiv svojih grešnih sklonosti (*Priče Solomunove 14,12*). Moramo biti svesni da je zmija veoma zavodljiva (1. Mojsijeva 3,1-6). Koliko često vas ona iskušava? Izgovorene reči veoma su moćne i zato moramo biti veoma pažljivi. Pošto su njene reči tako prijatne našim ušima, važno je da dobro slušamo i razmislimo pre nego što reagujemo (*Priče Solomunove 17,28*). Zbog toga moramo tražiti od Gospoda da nas vodi u našem svakodnevnom životu (Jakov 4,6).

Svet ima mnogo načina da zaokupi naš um koji je neprekidno izložen svestnosti, zvucima i ostalim uznemirujućim sadržajima koji pristižu iz ovog iskvarenog sveta. Razmislite o tome na ovaj način. Kako se uopšte možemo nadati da ćemo preživeti bez Isusa na svojoj strani? Odgovor je da ne možemo. Bog želi da budemo kao Isus (1. Jovanova 2,6). Uz pomoć Svetog Duha, treba da razvijemo hristoliki karakter. Kao gusenica koja se preobražava u leptira, i mi treba da se preobrazimo u Njegov lik, tako da drugi mogu da vide Njega u nama.

Dok budete proučavali pouku za ovu sedmicu, imajte na umu da nam je Bog dao smernice kako da živimo na ovom svetu. Isus je naš Uzor, naš Vodič. Bez Njega smo ništa, ali sa Njim imamo sve. On pruža utehu onima koji Ga traže u svetu koji beznadežno izgleda.

Juris Robles, Pirlend, Teksas, SAD

* Paige Kilponen, »*The Happiest Man in the World*,« <http://www.rdasia.com.ph/the-happiest-man-in-the-world>

GRAĐANI NEBA

DOKAZ (5. Mojsijeva 29,29; Priče Solomunove 18,8; Rimljanima 11,33.34)

Ne

Peta knjiga Mojsijeva može se smatrati Mojsijevim oproštajnim rečima upućenim Izrailjcima. Ona se može podeliti na tri dela, odnosno tri Mojsijeve propovedi: (1) istorijski izlazak Izrailjaca iz ropstva (poglavlja 1-4), (2) niz zakona i propisa (poglavlja 4-28), i (3) opomene da se sećaju i poštuju Božji zavet.

»Što je tajno ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših dovijeka, da bismo izvršavali sve riječi ovoga zakona.« (5. Mojsijeva 29,29) lako ne možemo dokučiti tajne Svevišnjega (Rimljanima 11,33.34), treba marljivo da proučavamo Svetu pismo da bismo razumeli ono što nam je Bog otkrio. Jedno od biblijskih veličanstvenih otkrivenja je istina o Isusovom drugom dolasku. Uvek sam se pitala kako se Mojsije osećao, dok je stajao na vrhu Fazge, na granici Obećane zemlje znajući da mu nije dopušteno da uđe u nju (5. Mojsijeva 34,1-4). Da li mi, kao adventistički hrišćani, celim srcem isčekujemo Hristov drugi dolazak koji nam je obećan? Da li naš život odražava našu čežnju za večnošću?

Glavne teme u Pričama Solomunovim podržavaju našu želju da postanemo građani Neba. Te teme obuhvataju mudrost, međuljudske odnose, govor, rad i uspeh.¹ O govoru je zapisano da »ono što govorimo pokazuje naš pravi odnos prema drugima. Način na koji govorimo otkriva kakvi smo u stvari. Naš govor je ispit koji će pokazati koliko smo zaista postali mudri.²

»Da bismo bili mudri u govoru, potrebna nam je samokontrola. Naše reči treba da budu iskrene i mudro odabране.«³

Zatim, tu je i problem ogovaranja. U Pričama Solomunovim 18,8. čitamo da »riječi su opadačeve kao poslastice, slaze unutra u trbuš.« Smatra se da izraz »poslastice (zalogaji)« potiče od »glagola koji znači 'pohleplno gutati'...«⁴ »Odbiti da slušamo ogovaranje podjednako je teško kao odbiti neku ukusnu poslasticu. Samo jedan zalogaj budi apetit da uzmemo još više. Glasinama se možete odupreti na isti način na koji se neko ko je na dijeti odupire slatkisima – uopšte ne otvarajte kutiju. Ako ne pristanete na prvi 'zalogaj' ogovaranja, nećete dobiti ni drugi, ni treći.«⁵

Sruti Lam, Houston, Teksas, SAD

**»Naš govor je ispit
koji će pokazati
koliko smo zaista
postali mudri.«**

1. *Life Application Study Bible*, (Grand Rapids, Mich.: Tyndale House Publishers/Zondervan Publishing House: 1991.), p. 1071.

2. Isto.

3. Isto.

4. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 2nd ed., vol. 3, p. 1008.

5. *Life Application Study Bible*, p. 1104

Upoznati sebe (Priče Solomunove 21,23; 23,1-8)

»Motke i kamenje mogu da mi polome kosti, ali reči me nikad neće povrediti« – kaže jedna dečija pesmica. To privlačno zvuči, ali, kao što mnogi od nas znaju, uopšte nije istina. Reči, kada se njima rukuje kao oružjem, ili strateškim oruđem prevare, mogu duboko da povrede. Knjiga priča Solomunovih iznosi savete i upozorenja o mogućim posledicama reči koje koristimo.

**Gde je ljubav
savršena, tu
nema straha.**

još naše reči mogu da kažu o nama – ko smo mi zaista, šta tvrdimo za sebe i očajnički želimo da budemo? Zašto ponekad svojim rečima oblikujemo i preoblikujemo stvarnost oko sebe? Moguće je da naše reči govore o nama više nego što mislimo?

Tekst u Pričama Solomunovim 23,6.7. podseća nas da kazivanja koja otkrivaju naše motive, imaju tendenciju da nas definišu i da je ono što konačno izlazi u obliku reči filtrirano kroz ta kazivanja. Prema tome, reči koje izgovaramo jednostavno su proizvod onoga što se nalazi u našem srcu. Možda je, zato, najbolji način da upravljamo posledicama zaostalim od onoga što govorimo da obratimo izuzetno veliku pažnju na svoje srce. »Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.« (Priče Solomunove 21,23)

Ići u dubinu (Priče Solomunove 25,2.3)

Božje znanje je beskonačno i Njegova stvaralačka sposobnost samo je još jedan razlog da Ga slavimo i užvišujemo. »Njemu nije potrebno da bilo šta istražuje, jer je pred Njegovim prodirućim pogledom sve jasno i otkriveno, i ništa se ne može sakriti od Njega. Pa ipak, »po moru bijaše put Tvoj i Tvoje staze po velikoj vodi.« (Psalam 77,19) U Njegovim savetima ima nedokučive dubine (Rimljanima 11,33).¹

Još od samog stvaranja, trudimo se da razumemo i objasnimo svet i prirodne pojave koje nastaju oko nas. Od doba prosvetiteljstva do tehnološke ere, zadržali smo veličinom prirodnog sveta, vidljivog i nevidljivog. Međutim, radovi koji osvajaju Nobelovu nagradu i druga dostignuća akademskih napora pomeraju granice naših saznanja samo u okviru onoga što nam je Bog otkrio. Čovekovo srce i njegovi skriveni motivi su još jedna velika nepoznanica. Knjiga priča Solomunovih to ocenjuje kao uzaludan napor da izmerimo visinu neba i dubinu zemlje – o čemu »možemo nagađati, ali ne možemo izmeriti«.²

Gorivo za vatru (Priče Solomunove 26,17-27)

Svet vapi za verodostojnošću. Ironično je, međutim, da što je nešto više namešteno da izgleda »realno«, to pre možemo prepostaviti da je u stvari laž-

no. Uzmite, na primer, skoro svaki »rialiti šou« koji se trenutno prikazuje. I u običnom životu, se olako poslužimo obmanom da bismo se »našalili« na nečiji račun. Iako to u početku izgleda zabavno, takve neistine se nekontrolisano šire i dodaje im se sve više »materijala«.

Knjiga priča Solomunovih nudi jedino rešenje za uklanjanje razornih posledica ogovaranja i laži – ukloniti »kresivo«, jer ne može biti vatre tamo gde nema materijala koji je potpiruje (Priče Solomunove 26,20,21). U Pričama Solomunovim razotkrivaju se i drugi načini na koje možemo biti neiskreni u svom postupanju prema drugima. Laskave reči koje zaklanjavaju zle namere su »kao srebrna pena kojom se obloži crijeplj«. (Priče Solomunove 26,23) Izgledaju lepo spolja, ali su u osnovi porozne.

Mržnja izgleda može biti osnova za prevaru koja razdire ljudi. Savetuje nam se da ne verujemo čak ni umiljatim rečima onoga ko je pun mržnje (Priče Solomunove 26,24-26). Nije ni čudo što je mržnja izjednačena sa ubistvom! Ona navodi ljudi koji su njome zaraženi da izazivaju uništenje. Zato je, sud onima koji zavode druge to što će sami upasti u zamku koju su postavili (Priče Solomunove 26,27).

Strah se krije u tami, ljubav se obelodanjuje (Priče Solomunove 27,6.17; 29)

Bog želi da budemo otvoreni prema Njemu i drugima. On sagledava naše srce u potpunosti i poznaje nas bolje nego što pozajemo sami sebe. Ponekad zavaravamo sebe misleći da se možemo sakriti od Boga i prevariti Ga u pogledu naših namera. Uostalom, i Adam i Eva su to pomislili, kada su se sakrili od Boga.

Mi ne pozajemo prave namere drugih, ali to nam ne daje pravo da ih zavodimo radi sopstvene koristi. Što je naš odnos sa Bogom dublji, i što bolje upoznajemo jedni druge, bićemo u stanju da bolje oponašamo ljubav koju Bog ima prema nama. Gde je ljubav savršena, tu nema straha. A gde nema straha, nema ni razloga za prevaru (1. Jovanova 4,18-21).

ODGOVORITE

1. Zašto je tako teško biti iskren? Drugim rečima, zašto je u izvesnim prilikama lakše malo zaobići istinu?
2. Šta vas najviše plaši kada je u pitanju iskrenost?
3. Kako se možete uzdržati od potpirivanja vatre ogovaranja ili laži u svom životu?

Dž. Kijana Najt-Tores, Ostin, Teksas, SAD

1. Matthew Henry, *Complete Commentary on the Whole Bible*, »Proverbs Chapter 25,« http://www.blueletterbible.org/Comm/mhc/Pro/Pro_025.cfm

2. Isto.

»Laskave reči su slatke neposvećenom srcu, i neki za koje se misli da su postojani, bivaju prosto ošamućeni, očarani i zavedeni nadama koje se nikad neće i ne mogu ostvariti. U ovom smislu učinjene su velike greške. Svi treba da budu skromni u mišljenju o sebi i svojim sposobnostima, i veoma pažljivi da ne podstiču oholost i uobraženost kod drugih. Moralne sile ljudi i žena koji nisu u potpunosti posvećeni Bogu oslabljene su i nepouzdane, i oni mogu potpuno da pogreše u procenjivanju ljudskih sposobnosti i onoga što sačinjava vernošć jednog hrišćanina. Ne iznosite mišljenja ili zaključke koji će umanjiti interesovanje za podizanje ustanove koju po Božjem nalogu treba podizati.«¹

**»Reči u korist istine,
izgovorene u smirenoj
pribranosti... mogu
učiniti mnogo da se
protivnik razoruža i da
se pridobiju duše.«**

ste, uzvišene, čedne i svete. Pa ipak su prikladne reči koje dolaze iz čistog srca i sa posvećenih usana, i još kad su praćene pobožnim i doslednim hrišćanskim ponašanjem zaista, 'zlatne jabuke u srebrnim sudovima'. Govoreći prazne reči, ti si se pokazao kao privrženik ovome svetu. Ponekad si bio toliko nепаžljив u svojim rečima i nepomišljen u svojim razgovorima da si kao hrišćanin padao veoma nisko u očima nevernika. Zato, kada si govorio o istini, tvoje reči nisu gorele onom ozbiljnošću i usrdnošću koje mogu da ganu srce. Reči su ti bivale praćene površnim i neozbiljnim primedbama, što je one koji su te slušali navodilo na zaključak da tvoja vera nije istinita i da ne veruješ u ono što drugima propovedaš. Reči u korist istine, izgovorene u smirenoj pribranosti, dobranamereno i iz čistog srca, mogu učiniti mnogo da se protivnik razoruža i da se pridobiju duše. Dok se grubim i sebičnim, nedoslednim duhom duše još više udaljavaju od istine i podstiče duh protivljenja.«²

ODGOVORITE

Setite se neke prilike kad vam je neko rekao »reči istinite«. Šta vas je navelo da prihvate (ili ne prihvate) te reči? Navedite neke načine na koje rečima i delima možemo saopštiti »reči istinite« ljudima u svom životu.

Hajdi Martela Baumgartner, Oburn, Vašington, SAD

1. Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 478.

2. Isto, sveska 3, str. 247.

BOGATSTVO NESTAJE

PRIMENA (Priče Solomunove 26,12)

Sr

Mnogi od nas proveli su godine pokušavajući da se predstave kao nešto što nisu. Kao deca, nosili smo kostime superheroja pretvarajući se da smo to zaista i postali. U osnovnoj školi, očajnički smo pokušavali da pokažemo da smo isto tako »kul« kao i svi ostali. Tokom srednje škole, oponašali smo što se smatralo normalnim. Nevolja nastaje kasnije kad pokušamo da zavaramo sebe, kad pomislimo da sve znamo. Međutim, ostaće činjenica da ni sada nismo ništa savršeniji nego kad smo kao »superheroji« skakali sa kauča.

Nošenje maske nikome ne pomaže. U najboljem slučaju, obmanjujete sve one koji vas poznaju. U najgorem slučaju, ubedite čak i sebe da vam nije potrebna nikakva pomoć. Time skrivate istinu o sebi od sebe samih i svakog drugog – istinu da ste grešnik kome je potrebna Božja blagodat (Rimljanima 3,23).

Priče Solomunove opominju nas da ne mislimo za sebe da imamo sve odgovore, ali nas istovremeno podsećaju da smo odgovorni da uzdižemo druge (Priče Solomunove 27,17). Jedini način da to postignemo je da budemo iskreni. Odložite masku i zaista se otvorite pred Bogom i svojim priateljima da biste mogli uspešnije da pomognete i sebi i njima.

Budite ponizni. Priznajte da možda niste tako dobri kao što ste mislili. Privatite dobronamerni ukor iz Biblije ili od prijatelja u Hristovom duhu i, uz molitvu razmotrite kako da promenite svoje ponašanje.

Budite iskreni. Kada jasno sagledate sebe, moći ćete bolje da razumete druge. Nećete reći prijateljici da odlično izgleda, a prečutati da njena bluza ima ogromnu mrlju na leđima. Sposobnost kazivanja istine je obeležje pouzdane osobe.

Budite ljubazni. Ne treba da vičete preko pretrpane dvorane da je bluza vaše prijateljice umrljana. Skidanje maske ne znači nipodaštavanje ljudi. Priđite im iskreno u Hristovoj ljubavi u mislima (Efescima 4,15-17).

Budite pažljivi. Iskreno i u ljubavi reći nekome nešto što se njega tiče nije isto što i pričati svima ostalima o manama u karakteru vašeg prijatelja. Možda bi to bilo iskreno, ali ne bi bilo ljubazno. Iskrenost se ne zahteva od vas u svakoj prilici. Izbegavajte ogovaranje i ulaženje u sukob. Čak i ako je ono što kažete istina, ne moraju svi to da čuju, a vi verovatno niste ni ovlašćeni posrednik u tuđim prepirkama (Priče Solomunove 26,17.20)

Iskrenost se ne zahteva od vas u svakoj prilici.

ODGOVORITE

1. Kako to što vi obmanjujete sebe može da povredi druge? Na koji način vaše mišljenje o sebi utiče na vaše prijatelje?
2. Šta se u Pričama Solomunovim više ceni: iskrenost ili ljubav? Odbranite svoj odgovor.

Ester Majers, Olteva, Tenesi, SAD

Kao hrišćani, trudimo se da prepoznamo razliku između dobra i zla, između prijatelja i neprijatelja. Ponekad to pitanje rešavamo jednostavnim maksimama: »Prijatelji su uvek tu jedni za druge«; »Iskrenost je najbolja politika«; ili »Idite putem kojim se ređe ide«. Međutim, život je mnogo složeniji nego što se nekim nejasnim aforizmom može obuhvatiti. Na taj način se lako možemo uhvatiti u zamku nekog pseudointelektualca koji pročita jedan stih iz

Na koji način treba sve da proveravamo?

Biblije i pomisli da je odjednom postao teolog, ili nekog studenta prve godine ekonomije koji tvrdi da zna kako treba voditi ekonomsku politiku.

Po definiciji, pseudointelektualac »je osoba koja želi da se o njoj misli kao o veoma inteligentnoj i obrazovanoj, ali koja to, u stvari, nije«.¹ Dakle, u osnovi, to znači imati lažnu mudrost i razmetati se njom. To znači govoriti o nečemu o čemu navodno mnogo znate, ali bez dubljeg razumevanja onoga što se pretvarate da znate, i što slušaocu nije niotkakve koristi.

S tim u vezi, apostol Pavle kaže da ne bi trebalo brzopleti ni prihvataći, ali ni odbacivati svaku poruku koju čujemo: »Sve kušajući dobro držite. Uklanjajte se od svakog zla.« (1. Solunjanima 5,21.22) Pitanje je, na koji način treba sve da proveravamo? Za početak, dobro je da proučavamo Bibliju. Priče Solomunove mogu mnogo da kažu o ljudima i idejama koje smo skloni da slušamo, ali na kraju, sposobnost da preispitamo dvosmislenosti ovog složenog sveta mora doći od Boga – iz našeg ličnog odnosa s Njim.

Priče Solomunove 25,2.3. tvrde da o određenim pitanjima Bog čuti, nadajući se da će mudri upotrebiti svoje sposobnosti da bi ih sami proučili i saznali nešto o tome. Isus je govorio u kratkim pričama da bi malo udaljio njihovo značenje, jer ljudi nisu bili spremni za Njegovu strogu otvorenost. Međutim, svojim vernim učenicima otvarao je oči da bi mogli da razumeju. Po ugledu na to, ako nas nešto zbunjuje, i mi treba da tražimo od Boga da nam otvori oči mudrošću koju jedino dobijamo u svakodnevnom zajedništvu sa Njim.

ODGOVORITE

1. Opišite i navedite primere razlike između prave mudrosti i bezvrednih saveta.
2. Na koji nam način koncept pseudointelektualca i lažnog prijatelja otežava da uočimo razliku između nečeg pouzdanog i nečeg lažnog?

Klod Mark Hardi, Houston, Teksas, SAD

1. »Pseudo-intellectual,« <http://www.learnersdictionary.com/definition/pseudo-intellectual>

RAZMISLI PRE NEGO ŠTO NEŠTO IZGOVORIŠ (ILI UČINIŠ)

ISTRAŽIVANJE (*Priče Solomunove 14,12; 17,28; 18,8; 21,23*)

Pe

ZAKLJUČAK

Nekim ljudima je veoma lako da ne razmišljajući nešto kažu ili učine. Drugi obično pažljivo odmere svoje reči ili dobro razmisle o posledicama svojih postupaka, pre nego što nešto kažu ili urade. U pouci za ovu sedmicu ističe se jedan mudar savet iz Priča Solomunovih koji je od koristi Hristovim sledbenicima. Reči i dela mogu izazvati dubok bol ili doneti mir i utehu nama samima ili drugima. U vezi sa izgovorenim rečima, čitamo da »ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja«. (Priče Solomunove 21,23) Razmišljanje o tome šta nas navodi da nešto kažemo ili uradimo može biti stresno, ali takvo samopreispitivanje pomoći će nam da na bolji način iskazujemo ljubav prema drugima koju Bog pokazuje prema nama.

RAZMOTRITE

- Analizirajte šta vas pokreće da se na određeni način ponašate. Da li rado pomaze drugima? Da li ste pažljivi prema životnjama? Da li ste nestrljivi prema nekim ljudima? Zašto? Setite se nekih stvarnih prilika i razmislite zašto govorite o nečemu ili se ponašate na određeni način.
- Javite se nekome ko je uradio nešto lepo za vas, ili je rekao nešto što vam je posebno značilo i pomoglo vam. Pitajte ga šta ga je navelo da to učini.
- Setite se nekog trenutka kada ste vi ili neko koga poznajete patili zbog nekog trača o vama ili o toj osobi. Zatim, pročitajte Priče Solomunove 18,8. Ponekad se ogovarač pokaje i izvini osobi koju je povredio, iskazujući na taj način mudrost iz Priča Solomunovih 21,23.
- Razgovarajte o tome kakvu ulogu bi poštovanje tog mudrog saveta iz Priča Solomunovih moglo odigrati u oblasti društvenih medija. Zatim se usredstavite na primere kada su društveni mediji izazvali bol ili nešto još gore zato što neko nije razmišljao o posledicama svojih reči ili postupaka.
- Napravite karikaturu ili duhovitu sliku koja ilustruje uvodni stih za ovu sedmicu, ili za neki drugi koji za nas ima posebno značenje. Evo nekih primera: <http://www.christianfunnypictures.com/2013/11/proverbs-31-girl.html>.
- Ispelite kolače koje ćete podeliti članovima svog razreda u oblicima koji slično prikazuju određene stihove iz Priča Solomunovih. To može biti na primer: srce (3,5); stomak (18,8); jezik ili usta (21,23); noge (25,6); pseće uši (26,17).

POVEŽITE

Psalam 50,23.

Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, »Veština govora« str. 230-233 (335-339 orig.).

»On Lacking Tact«, *Adventist Review Online* by Sari Fordham, <http://archives.adventistreview.org/issue.php?issue=2008-1513&page=17>.

Proverbs: Wisdom to Live By, Adult Sabbath School Bible Study Guide October-December, 2000, <http://ssnet.org/qrtrly/eng/00d/>.

Rik Blondo, Klarksvil, Merilend, SAD

Pouka 11

Od 7. do 13. marta 2015.

Živeti verom

»Strašljiv čovjek meće sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda,
biće u visokom zaklonu.«
(Priče Solomunove 29,25)

Kao majka malog dečaka, bila sam srećna kada bi on, još kao sasvim mali, suočavajući se sa bilo kojom teškoćom, povikao: »Pitaj Isusa!« Ako ne bi mogao da pronađe svoju omiljenu igračku, ili da otvori teglu, on bi uzviknuo: »Pitaj Isusa!« Zatim bi pričekao da se problem reši. Njegova očekivanja podsticala su me da tražim od Boga da se pozabavi svakim problemom koji mi se nađe na putu. Međutim, bilo je trenutaka kada Bog nije odmah odgovarao na moje molitve. Tada bi mali Lit bio razočaran, a ja bih morala da mu objašnjavam neke Božje osobine.

Baš kao i moj sin, i mi se povremeno nađemo u nedoumici, razmišljajući da li se zaista možemo osloniti na Boga. Misaona zbrka koja iz toga proizlazi mogla bi nas navesti da biramo između »detinje« vere ili da se pouzdamo u svoje »zreloc rasudjivanje. Često uzimamo prilike i događaje u svoje ruke i ako kojim slučajem postignemo određeni uspeh, postajemo sigurni u lične sposobnosti. U 1. Knjizi Samuilovoj, vidimo kako se odvijao život cara Saula – drama koja je ovaploćena u Psalmu 32,10. Mnogi jadi zadesili su tog poznatog cara kome je nedostajala vera u istog onog Boga koji ga je postavio na ovozemaljski presto sa koga je trebalo da izvršava Njegove zapovesti. Veliki Saul postao je obešaćeni Saul kada mu je oduzeto carstvo. Njegovo samopouzdanje pretvorilo se u zbrku destruktivnih emocija – ljubomore, paranoje i zločinačkog gneva. Mlađić koji će biti pomazan da zauzme njegovo mesto ulazi u ovu dramu u 16. i 17. poglavljju 1. Samuilove – pun ne-pokolebljive vere u Boga. Njegova očekivanja od Boga davala su mu hrabrost i revnost, kada se suočio sa zastrašujućim Golijatom. Bog je nagradio Davidovu veru tako što mu je pružio zaštitu na bojnom polju i osigurao konačnu pobjedu u toj bici.

Taj kratak uvid u biblijsku istoriju veoma je značajan, kada je reč o poverenju u Boga. Zaključak nije da nam poverenje u Boga donosi uzvišen položaj, niti da ćemo uvek biti pošteđeni razočaranja. Međutim, vidimo da potpuno poverenje u Njega podrazumeva oslanjanje na Njegovu neograničenu sposobnost da nam pomogne da učinimo ono što On očekuje od nas. Želim vam da spoznate mir koji nastaje kad poklonite potpuno poverenje sveznajućem Bogu punom ljubavi!

Širna Braun, Braun Hil, St. Kits end Nevis, Zapadnoindijska ostrva

Uvodni stih za ovu sedmicu upoređuje dva pristupa životu: strah od ljudi nasuprot poverenju u Gospoda. Osoba koja se uzda u Boga negovaće poštovanje i poslušnost Njemu (5. Mojsijeva 10,20). Međutim, onaj ko to ne čini »zaneđemaruje svoje dužnosti, ili radi ono za šta zna da je pogrešnok«,¹ i na taj način ugrožava sopstveno spasenje.² Međutim, Biblija ne osuđuje svaki strah. Ona preporučuje da pokažemo zdravu meru straha prema svojim roditeljima (2. Mojsijeva 20,12), duhovnim (Jevrejima 13,17), pa i svetovnim vođama (Priče Solomunove 24,21; Rimljana 13,1). Prema tome, ovaj zdrav strah ne može biti predmet našeg teksta. Umesto toga, kao što nam naše poređenje otkriva, strah od ljudi koji nas navodi da varamo, odnosi se na bilo koji strah koji zameđnuje poverenje u Gospoda.

Odluka (1. Mojsijeva 3)

Prvi koji su uzdanje u Gospoda zamenili strahom, bili su upravo prvi stvorenii ljudi. Biblija ne zalazi u detalje u vezi sa Adamovom i Evinom odlukom da jedu zabranjeni plod, niti otkriva misaoni proces koji je postavio takvu odluku. Međutim, ona jasno kaže da su odlučili da poveruju u neki drugi savet radije nego u Božji. Eva je odlučila da posluša zmiju. Adam je odlučio da posluša Eva.

Od tog trenutka pa nadalje, svi ljudi su morali i moraće da odlučuju kako će odgovoriti na sotonina iskušenja. Bilo svesno ili nesvesno, svakodnevno odlučujemo između straha od ljudi i poverenja u Gospoda. Kada biramo svoj stil oblaćenja, prijatelje, bračnog druga, zanimanje, vrstu zabave, itd, mi biramo između svetovnih rešenja i božanskih prioriteta. Da li ćemo slediti primer Adama i Eve? Ili ćemo slediti Isusov primer tako što ćemo svoje uzdanje u Boga staviti iznad svega ostalog (Jovan 8,29)?

Ljudska ograničenja (Psalam 39,5; Jovan 2,23-25; 1. Korinćanima 1,27; 1. Jovanova 4,7.8)

Ako prihvatimo biblijsko učenje o Božjoj prirodi i prirodi palog čovečanstva, dve tvrdnje iz uvodnog stiha za ovu sedmicu postaju očigledne. Sveti pismo uvek iznova naglašava ljudska ograničenja, ali i neverovatnu Božju silu. Ljudi imaju ograničen životni vek (Psalam 39,5), ali Bog je oduvek postojao i uvek će postojati (Psalam 90,2). Ljudska mudrost je ograničena (1. Korinćanima 1,27), ali sva mudrost pripada Bogu (Danilo 2,23). Ljudska vernost je ograničena (Jovan 2,23-25), ali Božja vernost je »do oblaka« (Psalam 36,5). Ljudska ljubav je ograničena (1. Jovanova 4,7.8), ali Božja ljubav je večna (Jeremija 31,3). Mi smo ograničeni čak i kad je reč o sposobnosti da upoznamo sopstveno srce (Jeremija 17,9). Ali slava Bogu! On zna šta se nalazi u srcu svakog od nas (2. Dnevnika 6,30). Bez obzira na nečiju inteligenciju, rečitost, lepotu, dostignuća ili popularnost – staviti bilo čiji savet ispred ili iznad saveta našeg bezograničnog Stvoritelja, može nas jedino baciti u sotoninu zamku.

Kada se pojave nesuglasice u vezi sa poreklom života, definicijom uspeha, prikladnoj seksualnosti, ispravnom poslovnom etikom, ili bilo kog drugog pitanja, Solomunove reči zvuče odzvanjajući istinom: »Ko se u Gospoda uzda, biće u visokom zaklonu.« (Priče Solomunove 29,25)

Sigurnosna mreža (1. Samuilova 17)

Niko ko veruje u Bibliju neće odbaciti tvrdnju da nam uzdanje u Gospoda donosi sigurnost. Međutim, kada se suočimo sa problemima i nedoumicama koje kušaju našu veru, u ljudskoj je prirodi da posumnja u Božje vođstvo. Srećom, kao i uvek, Biblija nam pruža mnoštvo primera o tome kako možemo premostiti jaz između verovanja i naših postupaka.

Jedan takav primer je priča o Davidu i Golijatu. U odgovoru na Davidovu spremnost da se bori sa divom, Saul kaže: »Ne možeš ti ići na Filistejina da se biješ s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje.« (1. Samuilova 17,33) Jedino logično bi bilo da David visoko oceni I prihvati Saulov savet. Sigurno taj vešti i iskusni vojskovoda i car zna šta je najbolje. Ali David je odlučio da se osloni na Gospoda. Njegov odgovor Saulu otkriva zašto je doneo takvu odluku. Dečak kaže kako ga je Bog ospособio da ubije lava i medveda (1. Samuilova 17,34-36), a zatim izjavljuje: »Gospod koji me je sačuvao od lava i medvjeda, On će me sačuvati i od ovoga Filistejina.« (1. Samuilova 17,37) Tako saznajemo na koji je način David naučio da se uzda u Gospoda.

**David je odlučio
da se osloni na
Gospoda.**

Upravo na osnovu ličnog iskustva sa Gospodom i mi učimo da se uzdamo jedino u Njega. Nama ne nedostaju iskustva, ali propuštamo da učimo iz njih. Saul je sigurno mnogo iskustava doživeo, iz kojih je mogao da nauči kako da se uzda u Gospoda. Međutim, nije zastao da razmisli kako mu ti događaji mogu pomoći da veruje Bogu.

David, s druge strane, izjavljuje: »Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove Tvojej (Psalam 143,5). Ako, kao David, odlučimo da se sećamo događaja iz svog života, kada nam je Bog pokazao da je dostojan poverenja, onda ćemo i mi naučiti da, umesto straha, izaberemo sigurnost uzdanja u Gospoda.

ODGOVORITE

1. U kojim prilikama ste skloni da strah od čoveka stavite iznad uzdanja u Gospoda?
2. Kakva ste iskustva imali sa Gospodom, koja su vas naučila da se uvek možete osloniti na Njega?

Jan Nugent, Bouvi, Merilend, SAD

1. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, sec. ed., vol. 3, p. 1048.
2. Isto.

»Mi nećemo iznositi svoje molbe Bogu da bismo proveravali da li će On ispuniti svoju reč, već zato što će je ispuniti; ne da bismo proveravali da li nas voli, već zato što nas voli. 'A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaća onima koji ga traže.' (Jevrejima 11,6)

Međutim, vera ni u kom smislu nije povezana sa nagađanjem. Samo onaj koji ima pravu veru zaštićen je od nagađanja. Nagađanje je sotonino krivotvorene vere. Vera polaže pravo na obećanja i donosi rod u poslušnosti. Pretpostavka

**»Kada ne uspe da
u nama izazove
nepoverenje, sotona
često uspeva da nas
navede na nagađanje.«**

takođe polaže pravo na obećanja, ali ih koristi kao što ih je koristio sotona da bi opravdao prestup. Vera bi dovela naše roditelje da steknu poverenje u Božju ljubav i poslušaju Njegove zapovesti. Pretpostavka ih je dovela do prestupa Njegovog zakona, verujući da će ih Njegova velika ljubav spasiti od posledica njihovog greha.

Vera ne polaže pravo na naklonost Neba bez ispunjavanja uslova pod kojima se daje milost. Prava vera ima svoj temelj na obećanjima i svemu onome što nam daju Pisma.

Kada ne uspe da u nama izazove nepoverenje, sotona često uspeva da nas navede na nagađanje. Ako može da nas navede da nepotrebno stanemo na put iskušenja, on zna da je pobeda njegova. Bog će sačuvati sve koji idu stazom poslušnosti, ali odvojiti se od nje znači stupiti na sotonino tle. Tu ćemo sigurno pasti. Spasitelj nam je zapovedio: 'Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast.' (Marko 14,38) Razmišljanje i molitva sačuvaće nas od samovoljnog srljanja na put opasnosti i tako ćemo biti sačuvani od mnogih poraza.*

Ipak, ponekad se osećamo kao da nema odgovora na naše molitve. Ako ne sledimo Božji zakon, ne možemo ni očekivati da će On odgovoriti na naše molitve. Na primer, dobri roditelji ne bi nagradili svoju decu za neobavljenе poslove.

ODGOVORITE

1. Da li je vaša vera duboka koliko bi trebalo da bude? Ako nije, kojim se aktivnostima, koje jačaju veru, možete svakodnevno baviti?
2. U čemu primećujete da kršite Božji zakon? Ako uopšte postoji nešto što možete učiniti da biste se promenili, šta bi to bilo?

Fredin Delej, Houston, Teksas, SAD

* Elen G. Vajt, Čežnja vekova, str. 126. originala

Moderna psihologija pokušava da nas ubedi da sopstvenim naporima možemo postići sve što želimo. Međutim, takva samodovoljnost uvlači se onda kroz svaku »pukotinu« u našem životu oduzimajući nam spasonosnu zajednicu sa Hristom. Kada poverujemo da znamo više nego Bog, postajemo plen sotoninih obmana. Srećom, Bog nam nudi plan koji nas upućuje na Njega. Taj plan uključuje Njegov zakon ljubavi.

Zakon je okarakterisan i kao »učitelj.« Reč »učitelj« ili »tutor« potiče od grčke reči paidagōgos. »U grčkom domaćinstvu paidagōgos je bio neko ko nadgleda i prati dečake. On ih je pratilo do škole, štitio, pazio na njihovo ponašanje i imao pravo da ih disciplinuje...«

Uloga tog učitelja je prigodna ilustracija... »Zakon« služi kao kao onaj ko nadgleda, čuvar, ili staratelj izabranog naroda [u starozavetno vreme], i kao i paidagōgos, bio je zadužen da ih uči moralu.«*

Prema Psalmu 19,7.8. savršeni zakon Gospodnji krepi dušu, neveštome daje mudrost i prosvetljuje oči. Zakon otkriva naše jadno ljudsko stanje i uzaludnost pokušaja da budemo sami sebi dovoljni. On jasno pokazuje da nas nikakva naša mudrost, snaga ili delo ne može spasiti.

Kada prepoznamo očajno stanje u kome se kao ljudi nalazimo, čeznućemo za rešenjem koje nas može spasiti – za silom koja nadmašuje naš razum, mudrost i sposobnosti. To rešenje je Isus, a zakon nas upućuje na Njega – Jedinog koji nas može opravdati u Božijim očima.

Mi moramo verom prihvati ono što je Isus učinio za nas. Kada se verno krećemo u pravcu u kome nas Zakon vodi, i kad verom prihvati Hristovu pravednost umesto svoje nepravde, stavljamo se pod nadzor najvećeg Učitelja koji je ikad živeo. Jedino se na Njega se možemo osloniti. Sa Njim, doživljavamo slobodu, novi život i radost koja nastupa, kada se u potpunosti predamo Bogu.

ODGOVORITE

1. Šta vas u životu i ličnom iskustvu sa Bogom uverava da je Njegov zakon u vašem najboljem interesu?
2. Kako lično možete odoleti samodovoljnosti?
3. Šta pokušaj da budete dovoljni sami sebi, otkriva o prirodi vaše vere u Boga?

**Mi moramo verom
prihvati ono što je
Isus učinio za nas.**

Dentrecija Blanšet, St. Kits, Zapadnoindijska ostrva

* The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sec. ed., vol. 6, p. 961

Kada uče da hodaju, deca mogu iskazati nervozu, strah, nadu i mnoga druga osećanja koja će ih ili podstići da učine prve korake, ili će ih sprečiti u tome. Međutim, kad savladaju ta osećanja i usude se da stanu na noge, deca otkrivaju da svakim novim korakom postaju sve stabilnija, dok konačno ne počnu da trče i radosno skaču.

Slično kao deca koja kroz praksu uče da hodaju, hrišćani moraju razvijati svoju veru primenjujući je. Sa svakim novim iskustvom, njihova vera će neizbežno rasti. Kako možemo primenjivati i razvijati veru?

Držite »vodice«. Svako od nas mora da se pokaže »pošten pred Bogom«. (2. Timotiju 2,15) Mi se moramo udubiti u Njegovu reč da bismo se upoznali

Ponekad ćemo možda čak ispustiti i »vodice«. sa njenim savetima, načelima i obećanjima, koji služe kao naša potpora, dok učimo da hodamo u veri. Ta načela, saveti i obećanja upućuju nas kako da živimo. Oni nas udaljavaju od greha i dovode do spasenja. Dok se držimo njih, saznajemo čemu se možemo nadati.

Kada smo kao deca učili da hodamo, pridržavali smo se za svoje roditelje ili nameštaj. Dok učimo šta znači živeti verom, treba čvrsto da se držimo Božje reči.

Držite se čak i kad ne vidite u kome pravcu treba da učinite sledeći korak. Biće trenutaka u našem životu kada nećemo znati šta treba da radimo i koju odluku da donešemo. Bićemo u opasnosti da izgubimo nadu, da ispustimo »vodice«, da odustanemo od Božjih obećanja. Ipak, čak i tada, Bog nastavlja da nas poziva da Ga ispitamo. A kad to učinimo, naša će vera svakodnevno jačati. Sa svakim korakom, stičaćemo novu snagu i veću sigurnost u »blago na Nebu«. (Matej 6,19-21)

Pazite na zamke. Malo je verovatno da će svaki korak koji napravimo na svojoj hrišćanskoj stazi proći bez teškoća, da nikad nećemo pasti, ni izgubiti nadu. Ponekad ćemo možda čak ispustiti i »vodice«. Stoga, kada padnemo ili izgubimo nadu, treba da potražimo savet. Treba da se setimo ushićenja koje smo doživeli, kada smo prvi put prihvatali Hrista za svog Spasitelja. Tada ćemo se setiti i da »onima koji ljube Boga sve ide na dobro«. (Rimljanima 8,28)

ODGOVORITE

1. Setite se nečega u šta ste se uzdali i zapitajte se zašto ste to činili. Zatim razmorate kako je to uticalo na vaš život. Na osnovu svog odgovora, razmislite šta ćete od toga morati da odbacite?
2. Zapitajte se kako vam odgovor na 1. pitanje može pomoći da izgradite veru u Boga?

Stefan Džozef, St. Kits i Nevis, Zapadnoindijska ostrva

Hristos je poneo sve naše grehe. Da li to znači da je poneo čak i naše maloverje? Zamislite da svako vlakno drveta od kog je bio načinjen Njegov krst predstavlja jedan lični greh čiju je težinu On osećao, dok je istovremeno sagledavao i njegov uzrok. Zar ne bi bilo divno da imamo veru koja se pruža metar iznad naše glave i govori nam tačno koliko je još potrebno da bismo pomerili tu planinu? Ne! To ne bi imalo smisla. Vera je po prirodi nematerijalna i nemerljiva, a samim tim podstiče nas da neprekidno težimo da je uvećamo. Kako to da su heroji vere iz Jevrejima 11. poglavlja imali toliko mnogo vere?

Oni su živeli i umrli u skladu sa svojom verom i zakonom! Bog nije uspostavio svoje zakone iz zabave. Za svaki od njih postoji dobar razlog, razumeli mi to ili ne. Držite se Njegove reči čak i ako vam se čini da bi odstupanje od nje bilo u vašem interesu.

Poslušnost Božjoj volji rađa u našem srcu veru i želju da Ga bolje razumemo. Takva poslušnost često prevazilazi samo poznavanje činjenica i uvek vodi prema mudrosti. Razmislite da li možda Avelj svoju žrtvu nije prineo u skladu sa nekim već objavljenim zakonom, već na osnovu vere u Gospodnju moć da pruži i više od onoga što je žrtvovan. Kakav je to uzvišen primer držanja zakona verom!

Šta dovodi do toga da izgubimo veru? Ako neka naša molitva nije uslišena, možemo se zapitati da li nam nedostaje vera. Međutim, imajmo na umu da se naše molitve mogu ispuniti na mnogo različitih načina. Šta ako se dve osobe mole za suprotne potrebe? Zašto jedna od njih biva uslišena, a druga ne? Da li onaj koji je uslišen ima više vere? Da li je druga osoba previše zla, pa zato njene molitve nisu uslišene, kao što nagoveštava tekst u Pričama Solomunovim 28,9? Da li se molimo da Njegova volja bude ispunjena, a ne naša? Čuli ste izraz: »Prizovi u postojanje«. Ali od koga potiče takva vera – od vas ili od Boga? Ako stavimo Boga na prvo mesto i živimo u skladu sa Njegovim zakonom, dobićemo sve što nam je zaista potrebno (Matej 6,33). Na taj način postepeno će nestajati sebične želje koje proističu iz našeg nerazumevanja Boga. Njegov zakon umanjuje našu čežnju za svim onim što nam nije neophodno i daje nam mudrost da bismo znali šta da tražimo (Priče Solomunove 28,5).

Da li živate u skladu sa Božjim zakonom i svakodnevno hodate sa Njim? Ja počušavam da zamisljam kako Sveti Duh jedri ispred mene, dok je Isus pored mene, ili me nosi kao dete na svojim ramenima, a Bog je svuda oko nas. Ta vizija obično traje oko deset sekundi, pre nego što mi nešto odvuče pažnju. Koliko dugo traje vaša vizija?

**Ta vizija obično
traje oko deset
sekundi, pre
nego što mi nešto
odvuče pažnju.**

Nil Braitvait, Vašington, SAD

ZAKLJUČAK

U čemu pronalazite olakšanje kada se suočite sa iskušenjima? U brzoj hrani, kupovini, ili alkoholu? Da li pribegavate tim rđavim navikama zato što verujete da će vas one nekako spasiti od briga? Ne zaboravite da postoji samo jedan Lek koji vas je već spasio stresa. Ako povičete ka Isusu, kao otac onog dečaka, koji je bio opsednut demonima: »Vjerujem, Gospode! pomozi mojemu nevjerju«, bićete zaštićeni od teškoća zahvaljujući Njegovoj ljubavi prema vama. Nema potrebe da ikad zamenimo Boga nekom »lažnom utehom« koja nas mami. Umesto toga, zavapimo ka Njemu kad se nalazimo pod stresom.

RAZMOTRITE

- Pronadite nekog duhovnog mentora, člana porodice ili prijatelja kome se možete poveriti. Molite se zajedno i, kad izgradite poverenje, govorite o svojim usponima i padovima. Stariji (ili mlađi) ljudi imaju dosta iskustva i mogu vam dati mnoge korisne savete.
- Redovno dajte desetak i darove. Dajte deseti deo od svih svojih primanja u skladu sa biblijskim principom (5. Mojsijeva 14,22). Podupirite svoju crkvu i propovedanje Jevangelja širom sveta. Imajte vere da će Bog upotrebiti vaše darove da ubrza svoj Drugi dolazak.
- Budite verni u svojoj vezi. Bilo da se tek upoznajete ili ste već vereni, vernošć i ljubav prema vašem izabraniku neophodna je za uspeh vaše veze. Bog je veran nama i On zahteva da i mi budemo verni prema onima koje volimo (2. Mojsijeva 20,14).
- Organizujte na otvorenom trku sa preprekama pod nazivom »Igra poverenja«. Možete koristiti narandžaste kupe ili stolice. Okupite grupu prijatelja, vežite oči jednom između vas, a ostali neka ga navode tako da pređe preko staze bez do dirivanja prepreka.

POVEŽITE

Isaija 7,9; Matej 6,30; 8,10; Rimljana 5,1; Jevrejima 11. poglavlje

Ellen G. White, *Faith and Works*.

George E. Vandeman, *Faith Lift*; John Thomas McLarty, *The Faith I Highly Recommend: Adventist Spirituality for Thinkers and Seekers*.

Kem Biakabutuka, Zair, Kongo

Pouka 12

Od 14. do 20. marta 2015.

Poniznost mudrih

»*Blago siromašnima duhom, jer je njihovo Carstvo nebesko.*«
(Matej 5,3)

Život je pun izazova. Jednog dana možete se probuditi srečni, a već sutradan biti razočarani i tužni. Danas možda imate sve što poželite, ali već sutradan možete sve to izgubiti. Takvi izazovi stavljuju na probu našu veru i sposobnost da istraje-mo u teškim vremenima. To se dogodilo meni dok sam živeo sa svojim bratom i njegovom porodicom. U početku, sve je bilo u redu i svi smo bili srečni. Međutim, iznenada se dogodila tragedija. Naš otac je poginuo u teškoj saobraćajnoj nesreći, a majka je ostala bespomoćna udovica.

Nikad ranije nismo se suočili sa smrću nekog člana porodice i očeva smrt nas je sve teško pogodila. A zatim, za manje od šest meseci, brat kod koga sam živeo ostao je bez posla. Njegova deca nisu mogla da ostanu u istoj školi i svi smo morali da se preselimo u unutrašnjost, jer je školovanje tamo bilo jeftinije. Moj brat je

morao da traži novi posao. Ja sam studirao, a plaćanje moje školarine predstavljalo je samo još jedan problem.

Ta situacija me je podsetila na priču o Jovu, koji je izgubio svu ovozemaljsku imovinu i prošao kroz mnoge patnje. On je bio primer pravednosti, poniznosti i nevinosti. Njegov slučaj

doveo je Božji ugled u pitanje, jer bi sotona želeo da poverujemo da Bog ne sme da dozvoli da se neprilike dešavaju Njegovom narodu. Međutim, Jov je ostao veran. Zato što je hodao smerno sa Bogom, mogao je na kraju da trijumfuje.

Mnogi među nama su isto tako doživeli teške, bolne trenutke. Ponekad moramo proći kroz takve prilike, ne zato što smo učinili nešto da bismo to zaslужili, već zato što na taj način raste naša vera u Boga. Ono što je važno u takvim trenucima je da ostanemo ponizni i odani Njemu. U mnogim slučajevima, shvatićemo da patnja nije posledica nečega lošeg što smo učinili, već samo proba našeg poverenja u Boga. U takvim okolnostima, On zahteva da se oslonimo na Njega koliko god prilike beznadežno izgledale. Tema ove sedmice je naša potreba da ostanemo ponizni i kako nam ta vrlina može pomoći da budemo mudra deca Boga, koji je »štít onima koji se uzdaju u Nj«. (Priče Solomunove 30,5)

Piter Mvaka, Pajplajn, Najrobi, Kenija

ŠTA TREBA DA ZNAMO O PONIZNOSTI?

DOKAZ (*Priče Solomunove 15,33; 18,12; 1. Petrova 5,6*)

Ne

Poniznost je neophodna vrlina koju svaki hrišćanin mora da poseduje, a naročito oni koji imaju ulogu vođe. Najbolji način da se naučimo poniznosti je da razmišljamo o Hristovom životu. Mnogi ljudi, uključujući i Njegove učenike, nisu razumeli šta je On mislio, kada je govorio o vođama koji služe. Napuštajući najviši položaj na Nebu da bi živeo na Zemlji sa grešnim ljudskim bićima bilo je samo po sebi čin poniznosti. Međutim, većina ljudi u to vreme smatrala je, kao i danas, da je poniznost manje vredna osobina. Način na koji je Hristos prikazao poniznost u svom životu, može promeniti naše mišljenje o tome (Mataj 20,28; Filibljanima 2,3-8).

Džon Dikson /John Dickson/, istoričar i komentator društvenih zbivanja, smatra da je važno razumeti složen odnos između vođstva i poniznosti da bi rukovodioci mogli da upravljuju ubedljivanjem, primerom i uticajem, a ne zloupotrebotom vlasti. Priča o Rovoamu je primer šta zloupotreba vlasti može učiniti ljudima (1. O carevima 12,1-24). Tvrdoglavost, oholost i moć nisu poželjna kombinacija za dobrog vođu. Dobar vođa mora biti ponizan i pomagati ljudima da im se život nabolje promeni.

»Prava moć uspešnog rukovođenja podrazumeva potpuno utvrđivanje mogućnosti, što znači da se i njima, neizbežno, moraju priznati određene zasluge. Ako nam ego ne dozvoljava da unapredimo drugog, uspešnost čitave organizacije opada. Kada se vođe drže rezervisano i nepristupačno, mi ih poštujemo, ali ne želimo da budemo kao oni. Međutim, kada su vođe ponizne – ne samo da im se divimo, već se trudimo i da ih oponašamo.«*

Poniznost nam pomaže da steknemo novo znanje i sposobnosti, jer kad smo ponizni prepoznajemo svoje slabosti. Takav je karakter imao Hristos, koji je napustio svoje mesto na Nebu da bi poboljšao naš život na Zemlji. Njegov krst treba da oblikuje i naše shvatanje poniznosti da bismo mogli da prepoznamo svoje slabosti i dopustimo Mu da upravlja našim životom. Ponosan čovek je retko kad spremam da uči. Međutim, ponizna osoba teži novom znanju, naročito kad je reč o njenom, ili njegovom odnosu sa Hristom.

ODGOVORITE

1. Kako vi lično možete da usaglasite poniznost i moć da biste postali uspešan vođa?
2. Kako vam poniznost može pomoći kao pojedincu da ostvarite svoje duhovne ciljeve?
3. Kako vas Hristovo raspeće uči o tome šta znači biti ponizan?

Dejvid Onjango, Nairobi, Kenija

1. John Dickson, *Humilitas: A Lost Key to Life, Love, and Leadership* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 2011), <http://whatsbestnext.com/2011/08/the-best-message-on-humility-i-have-ever-heard/>.

Shvatiti ko smo (Priče Solomunove 30,1-3.32.33)

Kao ljudska bića, skloni smo da sledimo težnje svog srca. Mi uglavnom volimo da se bavimo onim što doprinosi našem ugledu. Drugim rečima, postajemo ponosni. Biblija na mnogo mesta govori o ponosu kao o lošoj navici koja nikad ne vodi dobru, pogotovu u životu hrišćanina (Priče Solomunove 8,13). U stvari, Biblija tvrdi da je ponos prvobitni uzrok greha (Jezekilj 28,15). Pre nego što je Lucifer pao, »bio je drugi do Hrista u sili i vlasti i vođa anđeoske vojske«.* Međutim, ponos zbog položaja koji je imao konačno je nadvladao ono najbolje u njemu.

Ponos može da obuzme i nas isto tako lako kao i Lucifera (Priče Solomunove 16,18). Ako želimo da postanemo mudri sinovi i kćeri Božje, treba da budeмо ponizni. Poniznost nam pomaže da budemo sluge bolje nego gospodari. Poniznost nam pomaže i da se spremno potčinimo Božjoj volji i čeznemo za božanskim znanjem i mudrošću. Između mudrosti i poniznosti postoji užajamna povezanost, jer poniznost omogućava da shvatimo koliko smo slabii nerazumni i koliko nam je potrebno da nas Bog vodi. Poniznim ponašanjem dopuštamo Bogu da ispuni prazninu u našem životu tako što će nam uputiti Svetog Duha. Mi možemo biti spaseni tek kada shvatimo da smo bez Boga nesposobni da bilo šta postignemo. Poniznost, prema tome, ima važnu ulogu u našem spasenju.

Bogatstvo, poniznost i mudrost (Luka 18:18-25)

Bogatstvo je privremeni blagoslov koji nam Bog ponekad daje da bismo mogli da pomažemo drugima. Sotona se, međutim, nuda da će nas taj blagoslov odvratiti od Boga (Matej 19,16-24). Ako se pogrešno koristi, bogatstvo i drugi blagoslovi mogu uvesti u ponos koji na kraju uništava našu poniznost. Bog želi da bogati ljudi budu ponizni. Kada nas Bog blagoslovi bogatstvom, mi treba da ga koristimo Njemu na slavu pomažući ljudima koji su u nevolji. Ne treba da dozvolimo da nas ikad, u bilo kome trenutku, bogatstvo koje nam je Bog dao odvratи od tog cilja.

Ni siromaštvo, ni bogatstvo (Priče Solomunove 30,7-9)

Kad bi vam se pružila prilika da birate između bogatstva i siromaštva, šta biste izabrali? Verovatno – bogatstvo. Međutim, pisac Priča Solomunovih uči nas da je najbolje da ne budemo ni bogati ni siromašni. Bogatstvo lako navede čoveka da se ponaša nadmeno, a siromaštvo ga, s druge strane, može navesti na krađu. Zato je dobro imati onoliko koliko nam je potrebno. Ako imamo samo ono što je dovoljno, to nam može pomoći da ostanemo ponizni. To nam može pomoći da se setimo da tražimo Božje vođstvo u svemu što činimo.

Umesto da žudimo za ovozemaljskim blagom, usredsredimo se na nebesko, koje sabiraju oni koji su ponizni.

Negativan uticaj ponosnog držanja (Priče Solomunove 30,11-14.17.20)

Ponos nas može povesti svakoj vrsti nemoralnog ponašanja, kao što je oholost i stav »ja na prvom mestu«. Ponos obara čoveka do pada. Prava mudrost daje nam poniznost, koja nas zauzvrat ospozobljava da prepoznamo svoju potrebu za Božjim vođstvom. Ponosni ljudi obično misle da im Bog nije potreban. Ponizni su, međutim, uglavnom oni koji će prvi poželeti Božje prisustvo u svom životu. Oholi se rugaju Bogu, dok ponizni traže Njegovo vođstvo.

Peta zapovest nas poziva da poštujemo svoje roditelje (2. Mojsijeva 20,12). Ona nam pomaže da razumemo i cenimo sve što su oni već učinili za nas i sve ono što još uvek žele da učine. Shvatajući da bismo bez roditeljskog usmerenja bili nešto manje nego što zaista jesmo, počećemo više da ih poštujemo i manje da se hvalimo onim što mislimo da smo sami postigli.

Posledice ponosnog držanja (Priče Solomunove 30,17.20)

»Kad dođe oholost, dođe i sramota; a u smjernijeh je mudrost.« (Priče Solomunove 11,2) Ljudi koji su ponosni na sebe i svoja dostignuća, koji ne prepoznaju Božju ruku u ličnom uspehu, izabrali su put bezumlja. S druge strane, poniznima je obećano mesto u Božjem carstvu (Matej 5,3). Kada smo mladi, naš život je dinamičan i aktivan. Bez obzira da li još uvek učimo da bismo stekli diplomu ili radimo posao, koji smo izabrali, važno je da ostanemo ponizni i svesni da nam je potrebna Božja pomoć.

ODGOVORITE

1. Kako vidite sebe pred Bogom? Na osnovu onoga što posedujete, društvenog položaja koji zauzimate i znanja koje ste stekli u različitim obrazovnim ustavama, da li smatrate da bez Božje podrške možete upravljati svojim životom? Objasnite svoj odgovor.
2. Kako možete upotrebiti ono što imate u slavu Bogu?
3. Kakva razlika postoji između oholosti i smernosti?
4. Kakva je nagrada za smernost? Kakva je nagrada za oholost?

Toni Filip Orezo, Nairobi, Kenija

1. *The Seventh-day Adventist Bible Dictionary*, 2nd ed., s.v. Lucifer.

Iako je bio veliki vođa, Mojsije je pokazivao poniznost i strahopoštovanje prema Bogu. On je »bio osposobljen da prevaziđe velikane ove zemlje, da blišta u dvorovima njenog najsajnijeg carstva, da preuzeme skiptar njegove sile. Njegova intelektualna veličina uzdigla ga je iznad velikih ljudi svih vremena. Kao istoričar, pesnik, filozof, vojskovođa, zakonodavac, on nema premca. A ipak, iako je svet bio pod njegovim nogama, imao je moralne snage da odbije laskave ponude da stekne bogatstvo, veličinu i slavu«.¹

Ponizno i skrušenog srca Mojsije je napustio palatu i pobegao u Madijamsku zemlju u kojoj je postao pastir (2. Mojsijeva 2,11-15). Danas bi takvu žestoku promenu mnogi smatrali neprihvatljivom. Međutim, Mojsije je postao pogodan primer za sve naraštaje time što je »gledao dalje od blistave palate, dalje od vladarske krune, na visoke časti koje će biti ukazane svecima Najviše-

»Čovek mora da se oslobođi svojih loših navika...«

ga u carstvu koje je neokaljano grehom«.²

»U svima koji su bili izabrani da obave neko delo za Boga mogao se nazreti ljudski element. Međutim, to ipak nisu bili ljudi prosečnih navika i karaktera koji su bili zadovoljni time da ostanu takvi. Oni su iskreno želeli da dobiju mudrost od Boga i nauče da rade za Njega.«³

»Da bi mogao da primi božansku pomoć, čovek mora da postane svestan svojih slabosti i svoga nesavršenstva; on mora da upregnje svoj um da bi ta velika promena bila izvršena u njemu; on mora da prihvati ozbiljnu i istrajnju molitvu i napor. Čovek mora da se oslobođi svojih loših navika i običaja. Pobeda se može postići samo odlučnim naporima da se poprave ovi nedostaci i prihvate pravilna načela.«⁴

Poniznost koja je više od svega drugog odlikovala Mojsijev život može danas da vodi i naš život. »Poniznost i strahopoštovanje treba da budu odlike svih onih koji izlaze pred Boga. U Isusovo ime treba da izlazimo pred Njega s poverenjem, ali pred Njime se ne smemo pojavljivati s drskom samouverenošću kao da smo ravni Njemu.«⁵

ODGOVORITE

1. Treba li da budemo ponizni samo pred Bogom ili i pred našim bližnjima? Objasnite svoj odgovor?
2. Kako biste opisali odnos između poniznosti i mudrosti?

Pejns Ačieng, Nairobi, Kenija

1. Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 245. originala.

2. Isto, str. 246. originala.

3. Isto, str. 248. originala.

4. Isto.

5. Isto, str. 252. originala.

KA PONIZNOSTI

PRIMENA (*Priče Solomunove 30,1-3.32.33; Matej 18,1-4*)

Sr

Poniznost zahteva da se oslobođimo svog ega i oholosti. Osim toga, ona zahteva i da se odrekнемo takmičarskog duha u međusobnim odnosima. Takmičenje obično podrazumeva da je jedna osoba prva i najbolja, dok drugi zaostaju. To na kraju može dovesti do toga da oni koji su napred postanu previše ponosni, a oni koji su iza budu poniženi i da se osećaju manje vrednim.

Hristos želi da savladamo ponos i ego, sastavne elemente takmičarskog duha. On želi da mi, kao Njegovi sledbenici, podržavamo jedni druge i da se trudimo da dospemo do one braće i sestara koji su u teškim prilikama. Mi to treba da činimo bez obzira na svoj položaj u društvu, nivo obrazovanja, ili svotu novca koji imamo u banci.

Ne možemo postati ponizni tako što ćemo se truditi, potiskivati svoj ponos i skrivati ego. Mi primamo poniznost, kada se molimo Bogu za pomoć i umanjujemo sopstveni status za interes drugih.

U nastavku se nalazi nekoliko pojedinosti koje treba da imamo na umu u svom nastojanju da budemo ponizni:

1. Stavite sebe na poslednje mesto. Ako zaista želite da budete ponizni, treba da stavite interes drugih ljudi na prvo mesto. To će u vama pokrenuti duh nesebične službe. Molite Boga da vam pomogne da prepoznate potrebe drugih i ispremnim srcem doprete do njih.

2. Pokorite se. Ponizna osoba se pokorava Božjim ukorima i traži razumevanje od Njega. Poniznost je sinonim za krotost, koja je rod Svetog Duha (Galatima 5,22.23). Poniznost ne može da boravi u oholoj osobi koja misli da je uvek bolja od drugih.

3. Ne očekujte da vam kažu »hvala«. Kada poniznost zavlada u vašem srcu, bićete u stanju da blagosiljate druge ne očekujući ništa zauzvrat. To je duh vođe-sluge koji je Hristos zastupao.

ODGOVORITE

1. Kako možete sačuvati poniznost, kad je jednom steknete?
2. Da li treba da ostanemo ponizni čak i ako to niko ne primećuje? Objasnite svoj odgovor.
3. Kakav odnos postoji između poniznosti i mudrosti?

Džozefin Niavira, Najrobi, Kenija

Poniznost nije osobina kojom treba da se odlikuju samo pojedinci. Različite grupe unutar crkvenih zajednica treba da razvijaju kolektivnu poniznost. Pojedinačne crkve često obuhvataju mnoge različite grupe – bebe, decu, decu u mladičkom dobu, mlađe i sredovečne ljude, starije vernike, muškarce, žene, ljude sa posebnim potrebama, a možda i ljude iz različitih delova sveta. I, naravno, među vernicima crkve uvek postoji mnoštvo različitih mišljenja. Mladi su uglavnom spremniji da učestvuju u crkvenim aktivnostima kao što su pevanje u horu ili društveno koristan rad. Oni često traže savet starijih vernika. Međutim, u nekim slučajevima, te dve grupe možda neće dobro sarađivati.

Uvek će biti više onoga što ne znamo nego što znamo.

Ako u crkvi nema poniznosti, verovatno je da će među različitim grupama dolaziti do međusobno suprotstavljenih ideja.

Hristos želi da Njegov narod živi u slozi čak i kad postoje različita mišljenja. Poniznost priznaje da je Hristos najviši autoritet. Vernici crkve bi zbog toga trebalo da poštuju jednakost i budu spremni da saslušaju jedni druge i ravnopravno služe jedni drugima. Crkvene aktivnosti se najbolje odvijaju kad poniznost deluje u odnosima između različitih grupa.

Svako je blagoslovлен različitim darovima. Mi možemo zauzimati rukovođeće pozicije, ili učestvovati u drugim crkvenim aktivnostima zavisno od našeg nivoa obrazovanja ili profesionalnog iskustva. Međutim, dok se nalazimo na takvim pozicijama, trebalo bi da budemo spremni, pre svega, da služimo drugima, pre nego što upotrebimo svoj autoritet i uticaj. Poniznost nam pomaže da na ispravan način shvatimo svoj položaj između Boga i svojih bližnjih. Poniznost je suprotna od napadnosti i oholosti, hvalisanja i taštine.

U crkvi, mi predstavljamo jednu porodicu sa urođenim dostojanstvom koje Bog dodeljuje svakom od nas. Kad u našem životu nema poniznosti, mi smo nesposobni da poštujemo dostojanstvo i vrednost Božjeg naroda, bez obzira o kome pojedincu je reč. Imajte uvek na umu biblijsko zlatno pravilo koje nam je Hristos dao: »Sve, dakle, što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: Jer je to zakon i proroci.« (Matej 7,12)

Poniznost nam pomaže da priznamo da nismo stručnjaci za sve. Uvek će biti više onoga što ne znamo nego što znamo. Zbog toga nikad ne treba da smatramo sebe boljim od bilo koga drugog, niti da koristimo ono što znamo da bismo omalovažavali tuđe ideje. U suštini, poniznost predstavlja razliku između mudrog čoveka i onoga ko je ohol i vlastoljubiv.

ODGOVORITE

1. Da li se slažete sa idejom o negovanju poniznosti u crkvi? Zašto, ili zašto ne?
2. Kako biste opisali poniznog vođu?

Filip Opudo, Eldoret, Kenija

ZAKLJUČAK

Iz ljudske perspektive, poniznost se ne nalazi visoko na listi poželjnih osobina. Mnogi ljudi poniznost povezuju sa slabošću i nedostatkom samopouzdanja. Međutim, iz hrišćanske perspektive, poniznost je nešto čemu treba težiti. To je ispit koji nas osposobljava da postanemo svesni svojih sposobnosti i darova i pomaže nam da prepoznamo svoju veliku potrebu za Božjim prisustvom u svom životu. Poniznost nas osposobljava da iz Božje perspektive vidimo druge i da potpunije cenimo Njegovu uzvišenu žrtvu. Ona nas motiviše da ostavimo po strani bilo šta što nas odvaja od našeg živog nebeskog Oca.

RAZMOTRITE

- Stavite naočari za sunce i zapazite kako one menjaju vaše viđenje prostorije u kojoj se nalazite. Zamislite da je poniznost neka vrsta naočara za sunce i razmislite kako ponizan duh menja način na koji doživljavate ovaj svet.
- Pitajte pet ljudi šta po njihovom mišljenju znači biti ponizan. U kojoj meri se njihova mišljenja slažu ili ne slažu sa biblijskim shvatanjem poniznosti?
- Uzmite veliki list papira i iscrtajte svoja stopala, a zatim ih isecite po ivicama. Na jednom zapišite reči ili nacrtajte nešto što ilustruje poniznost. Okačite papir o zid sa prstima okrenutim nagore. Na drugom, zapišite reči ili nacrtajte nešto što ilustruje ponos i okačite ga sa prstima okrenutim nadole. Tokom sedmice, posmatrajte ta stopala i dodajte još neke reči i ilustracije. Koje od njih bolje opisuju vaš život?
- Pevajte ili slušajte pesmu »Seek ye first the kingdom of God« / »Tražite najpre carstvo Božje«: <http://www.hymnal.net/hymn.php/ns/120>.
- Nabrojte koliko puta u toku dana date prednost nekom drugom.
- Napišite reč VOĐA vertikalno na listu papira. Pored svakog slova zapišite neku od osobina poniznog vođe. Na primer: V – voli da sasluša.

POVEŽITE

Isaija 2,9; Mihej 6,7.8; Matej 23,12; Filibljanima 2,1-8.

Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, »Dva molitelja«, str. 150-163. originala; *Misli sa gore blagoslova*.

Crkveni pravilnik, »Oni koji se protive jedinstvu nisu pogodni za službu«, str. 67; »Obred pranja nogu«, str. 111.

Odri Anderson, St. Albans, Engleska

Pouka 13

Od 21. do 27. marta 2015.

Žene i vino

»Ne daj prijepkosti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve. Nije za careve, Lemuiło, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piće.«

(Priče Solomunove 31,3.4)

BOGATSTVO MUDROSTI

UVOD (*Priče Solomunove 31,8.9*)

Su

Da ste vi, kao car Solomun, čuli Božji glas koji vam kaže: »Traži što hoćeš da ti dam«, šta biste odgovorili? Da li biste tražili bogatstvo? Uspeh? Ljubav svog života? Solomunov odgovor je zabeležen u 1. O carevima 3,6-9. Ponizno, pun poštovanja i zahvalnosti, zatražio je mudrost od Gospoda.

Mudrost! Kako je dobro tražiti je od Boga jer, kao što tekst u Pričama Solomunovim 3,13. kaže: »Blago čovjeku koji nađe mudrost, i čovjeku koji dobije razum.«

Knjiga Priče Solomunove završava se savetima koje majka daje svom sinu, caru Lemuilu, a to je verovatno lično Solomun. Ona ga upozorava na dve velike opasnosti: alkohol i žene. Nažalost, Biblija beleži da Solomun nije pazio na to upozorenje. U Knjizi propovednikovoj (čiji autor je najverovatnije Solomun), zapisano je: »Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piće... Nabavih sebi pjevača i pjevačica i milina ljudskih... I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka.« (Knjiga propovednikova 2,3.8.13) Nesumnjivo je da su te gorke reči dokaz njegovog kajanja, jer Solomun nije poslušao taj mudri savet! I za nas bi bilo bolje da u tome ne sledimo njegov primer.

U Pričama Solomunovim 31,8.9. majka daje sinu sledeći savet: »Otvaraj usta svoja za nijemoga, za stvar svih namjenjenijeh smrti. Otvaraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnemu i ubogome.« Tekst u Jakovljevoj poslanici 1,27. kao da predstavlja odjek tih reči: »Jer vjera čista i bez mane pred Bogom i Ocem jest ova: Obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.«

Iako su zapovesti zapisane u Pričama Solomunovim u 31. poglavju upućene jednom caru, zar se one ne odnose na sve nas? Za sve nas je dobro da tražimo mudrost, da prezremo greh i u svom srcu proslavimo Gospoda Isusa Hrista. Podstičem vas da ove sedmice preispitate sebe i odredite da li ste, ili niste, odani Isusu Hristu kao svom Spasitelju i Učitelju. Ako niste, pozovite se na ime Gospodnje. Priznajte svoje grehe i slabosti i u potpunosti oslonite se na Njegovu blagodat. Ako već hodate Isusovim stopama, nastavite da težite pravednosti – iskreno i sa mnogo molitve. Gospod Bog sigurno će darovati mudrost onima koji je ponizno traže i veruju!

Ana Sofia Oger, Lincoln, Nebraska, SAD

**Gospod Bog sigurno
će darovati mudrost
onima koji je ponizno
traže i veruju!**

Stigli smo do kraja Priča Solomunovih. Ova knjiga počinje pozivom mudrosti, koji se može podeliti u pet delova (poglavlja 1-9): mudrost, preljuba, ostali saveti, preljuba i mudrost. Poglavlja 10-31. sastoje se od mudrih izreka iz nekoliko različitih izvora. Knjiga se završava nekim praktičnim savetima u vezi sa mudrošću (izbegavanje alkohola koji pomračuje um) i ženama (pronalaženje dobre supruge).

»Nije za careve da piju vino« (Priče Solomunove 1,20-33; 8; 31,4,5)

Majčino prvo upozorenje sinu Lemuilu (drugo ime za Solomuna) je da alkohol »nije za careve«. (Priče Solomunove 31,4,5) Car je vođa naroda, njegov sudija i zaštitnik. Alkohol bi oslabio njegovo rasuđivanje, navodeći ga da »zaboravi uredbe« i »izmjeni pravicu kojemu nevoljniku«. (Priče Solomunove 31,5,8,9) Alkohol bi samo onemogućio cara da odgovori Božjem pozivu.

Bog je odvojio svoj narod kao narod careva i sveštenika (2. Mojsijeva 19,6; Otkrivenje 1,6). Nama je poznato kakvu štetu alkohol može da izazove. Međutim, važnije je da uvidimo koliko je bilo opasno sve ono što umanjuje našu sposobnost da obavimo delo na koje nas Bog poziva.

Ona »vrijedi više nego biser« (Priče Solomunove 31,10-31)

Drugi majčin savet odnosi se na izbor supruge. Lemuilova majka smatra da je, kao i biser, dobra žena vrednija od bilo čega. Ovde ima nekoliko dobrih saveta za mladiće (šta da gledaju), kao i za devojke (čemu da teže). Vrsna žena je voljena i njen muž i deca imaju poverenja u nju. Ona oblači i hrani svoju porodicu i dobro upravlja novcem. Jaka je i kvalitet ceni više od kvantiteta. Mudra je, taktična, ljubazna i vredno radi brinući se o svom domu. Što je najvažnije, boji se Gospoda. Jevrejska reč koja je ovde upotrebljena za »vrsnu ženu« može se protumačiti kao »žena čvrstog karaktera«.¹

Šira slika – više od mudrih izreka (Matej 7,15; 15,8,9; 24,24; 2.

Solunjanima 2,1-12; Kološanima 2,6-9)

Hristos, Car, traži ženu kao što je ona iz Priča Solomunovih 31. poglavlja. Ta žena ima uzvišen poziv – da služi fizičkim i duhovnim potrebama onih koji žive oko nje, da štedljivo koristi vreme i novac, i pokaže mudrost i taktičnost u onome što govori. To je i naš poziv, kao Crkve ostatka.

Jedna od najvažnijih osobina ove žene i Crkve ostatka je mudrost. Tekst u Pričama Solomunovim 31,26. glasi: »Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nauka blaga.« U Pričama Solomunovim 1,33. čitamo da će oni koji poslušaju poziv mudrosti »boraviti bezbrižno« i »biće na miru« (Priče 1,33). »Dok su njihova srca dirnuta sažaljenjem prema onima koji pate, oni se ne plaše za sebe. Oni sa pouz-

danjem čekaju spasenje koje je obećano (videti: Psalam 16,9).² Međutim, neki ljudi odbiće poziv mudrosti. Bog poštuje njihovu slobodu izbora, prepuštajući ih njihovom 'vinu' (Priča Solomunove 1,28-31), prevari u koju su odlučili da veruju.

Za svaki dobri dar koji je Bog dao, sotona je pripremio falsifikat – uključujući i lažnu mudrost. To vidimo i u edemskom vrtu. Zmija neposredno protivureči Božjoj reči govoreći: »Nećete vi umrijeti... /Vi/ ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo.« (1. Mojsijeva 3,4,5) Sotona je kušao Adama i Evu preko njihovih čula, a zatim je tvrdio da je to put ka većoj mudrosti i znanju o Bogu. Zvučalo je logično, ali bilo je u suprotnosti sa Božjom rečju i zato je imalo poražavajuće posledice.

Upozorenji smo da će u poslednjim danim Crkva ostatka morati da se čuva lažne nauke (Matej 7,15; 15,8,9; 24,24; 2. Solunjanima 2,1-12; Kološanima 2,6-9). Takve nauke, kao vino žene preljubočinice iz Priča Solomunovih, utiču na čula. One su privlačne i zvuče logično. Ali bilo šta što odvraća od proučavanja Božje reči i navodi da se ljudi oslanjaju više na osećanja nego na veru u stvari je prevara.

Prava mudrost nalazi se u reči Božjoj. Knjiga Priča Solomunove savetuje nam da tražimo tu mudrost i sledimo savete našeg Oca. Nema sumnje da ćemo se sresti sa nekim lažnim učenjima, pogotovo u poslednjim danim. Te laži pokušaće da nas odvrate od reči Božje da bismo se oslanjali samo na svoja čula. One tvrde da donose mudrost, ali zapravo vode u preljubnički odnos sa lažnom religijom. Ostanimo trezni (1. Solunjanima 5,6-8) i čuvajmo svoju čistotu. Držimo se Božje reči da bismo mogli da budemo vrsna nevesta. Starajmo se u ljubavi za one koji su u nevolji i koje je Bog uveo u naš život. Na taj način pokazaćemo mudrost u svom svakodnevnom životu.

ODGOVORITE

1. Koju misiju vam je Bog dao? Postoji li nešto u vašem životu što vas, kao vino, sprečava da ispunite tu misiju?
2. U kojoj meri, po vašem mišljenju, Hrišćanska adventistička crkva živi u skladu sa standardima koje nam je Bog postavio? Potrudite se da navedete razloge za svoj odgovor.

Rejčel Nelson, Lincoln, Nebraska, SAD

1. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 3, sec. ed., p. 1053.
2. Isto, str. 951.

Po

DATUM ZA KOJI SE VEZUJE VAŠ USPEH ILI NEUSPEH

SVEDOČANSTVO (*Priče Solomunove 31,30*)

»Mladi previše podležu svojim utiscima. Ne bi trebalo da dozvole da ih lako zavede privlačna spolašnjost koja im se dopada. Udvaranja koja su danas u običaju nose obeležje obmane i licemerstva, u kojima neprijatelj duša ima više posla nego Gospod.«¹

»Niko ne može tako uspešno da uništi ženinu sreću i korisnost i pretvori njen život u mučan teret, kao što to može njen suprug. Niko ne može učiniti ni stoti deo onoga što će ohladiti nade i težnje muškarca, onemogućiti njegove snage i uništiti njegov ugled i izglede za budućnost, kao što to može njegova supruga. Trenutak stupanja u brak za mnoge muškarce i žene je datum za koji se vezuje njihov uspeh ili neuspeh u ovom, i njihova nada u budući život.«²

»Mladić neka izabere za suprugu devojku koja je sposobna da nosi svoj deo tereta u životu; onu čiji ga uticaj uzdiže i oplemenjuje, i koja ga usrećuje svojom ljubavlju.«³

**»Vi stojite pred
najvažnijim
korakom u životu...«**

»Mladi prijatelji, tražite savet od Boga i od svojih roditelja koji se boje Boga. Molite se Bogu za ovu stvar. Ispitujte brižljivo sva osećanja, sve crte karaktera onoga s kime želite da se sjedinite za život. Vi stojite pred najvažnijim korakom u životu: ne žurite se! Volite, ali ne volite slepo!«⁴

»Od Gospoda je razumna žena.' Oslanja se na nju srce muža njezina... Čini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega... Usta svoja otvara mudro i na jeziku joj je nauka blaga. Pazi na vladanje čeljadi svoje, i hljeba u lijenosni ne jede. Sinovi njezini podižu se i blagosiljavaju je; muž njezin također hvali je', govoreći: 'Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nadvisuješ sve.' Onaj ko je našao takvu ženu, 'našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda'.« (Priče Solomunove 19,14; 31,11.12.26-29; 18,22)⁵

ODGOVORITE

Ako ste u vezi, postavite sebi pitanje: »Da li će mi ta zajednica pomoći na putu prema Nebu? ... I da li će ona prošiti moju sferu korisnosti u ovom životu?«⁶

Oskar Enrike Kezada Lanes, Meksikali, Bahá Kalifornija, Meksiko

1. Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, p. 105.

2. White, *Review & Herald*, February 2, 1886.

3. Vajt, *Poruka mladima*, str. 272. (435. originala).

4. Isto, str. 280. (449 originala).

5. Vajt, *Temelji srećnog doma*, str. 35.

6. *Fundamentals of Christian Education*, p. 105.

Ut

IDEALAN ŽIVOT SA IDEALNOM SUPRUGOM

DOKAZ (Priče Solomunove 31. poglavlje)

Priče Solomunove u 31. poglavljiju počinju majčinim savetima o vinu. »Silovito piće« kao što je pivo ili vino možda mogu predstavljati prihvatljiv oblik anestezije za umirenje fizičkog ili emotivnog bola.¹ Ali taj vid mentalnog bekstva jednostavno nije prihvatljiv za jednog cara koji mora imati bistar um.

To nas podseća na tekst iz Jevanđelja po Luki 12,48. koji kaže da »kome je god mnogo dano mnogo će se iskati od njega«. Kao car, Solomun je trebalo da se drži viših standarda nego ostali. Kroz celu knjigu Priče Solomunove, ponavlja se zajednička tema koja poredi žive sa mrtvima, pravedne sa zlima. Liniju između njih čini jednostavna razlika: nada. Zli žive bez nade, i zato se od njih može i očekivati da umrтvљuju svoj um alkoholom. Za razliku od njih, car bi trebalo da živi kao čovek nade, bistrog uma i pun energije.

Druga tema koja se razmatra u 31. poglavljiju Priče Solomunovih bavi se Solomunovim izborom supruge. »Vrsna« žena je ona koja naporno radi, održava domaćinstvo, čuva snagu, saosećajne je prirode i ljubazna na rečima. Ona je jaka, energična i poseduje izuzetne vrline. Jevrejska reč za nju može se prevesti kao »žena čvrstog karaktera«.²

Zaista, vrsna žena koja je opisana u ključnim tekstovima deluje kao nedostizno savršenstvo. K. S. Luis iznosi jedno zanimljivo zapažanje u vezi sa tim: »Ono što je iznad i izvan svega toliko je muževno, da smo svi mi ženstveni u odnosu na to.«³ Niko od nas ne dostiže ideal koji nam je predstavljen, ali ono što premošćuje udaljenost između nesavršenstva i idealja je posvećenost Božjoj službi. U Pričama 31,30. stoji: »Žena koja se boji Gospoda, ona zaslужuje poхvalu.« Taj stih stavljен je u završni tekst Priče Solomunovih, slično zapovesti: »Boga se boj, i zapovijesti njegove drži.« (Propovednik 12,13) Nema sumnje da smo svi pozvani da usvojimo taj jednostavni izraz vere. Iako нико од нас nije idealan, Solomunu je rečeno da traži ženu čije je srce je ispravno. Kao što je strahopštovanje prema Gospodu očvrsnulo Solomunov karakter kao cara, tako će očvrsnuti i naš karakter da deluje kao u onih koji pripadaju Bogu.

Nema sumnje da smo svi pozvani da usvojimo taj jednostavni izraz vere.

ODGOVORITE

1. Da li verujete da žena sa svim tim vrlinama koje su navedene u 31. poglavljiju Priče Solomunovih, danas uopšte postoji?
2. Da li mislite da se alkohol kao vrsta »anestetika« koristio samo u prošlosti?

Kassandra Džonson, Lincoln, Nebraska, SAD

1. »An Examination of Proverbs 31,6-7«, <http://philgons.com/docs/pro31.6-7.pdf>.

2. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, sec. ed., vol. 3, p.1053

3. C. S. Lewis, *That Hideous Strength: A Modern Fairy-Tale for Grown-ups* (New York: Collier, 1962) p. 316.

Za neiskusnog grnčara oblikovanje gline može biti prilično teško, jer ona nije prirodno savitljiva. Međutim, uz dosta vežbanja, oblikuje se grumen na kome se može raditi. Zatim se taj grumen stavlja na točak koji počinjete da okrećete. Ali kad stavite ruke oko gline, ona počinje da vam curi između prstiju. Nemoćno posmatrate kako se glina uvija unapred i unazad, i ne uspevate da pronađete težište. Srećom, prilazi vam učitelj, postavlja vaše ruke u ispravan položaj i glina počinje pravilno da se oblikuje pred vašim očima.

Zamislite kako bi život izgledao kada bismo dozvolili Bogu da oblikuje našu dušu!

Bog želi da budemo – ali u stvari nemamo. On čezne da priznamo svoju bespomoćnost i zamolimo Ga da izvaja našu dušu. Koje korake moramo preduzeti da bi Bog mogao da nas izvaja?

Priznajmo da ne znamo i da ne razumemo sve (Priče Solomunove 30,2). To je prvi korak (kao mešenje gline) i često predstavlja najteži deo u oblikovanju naše duše. Teško je priznati da ne posedujemo pravo božansko znanje.

Tražimo pomoć od Boga. Agur je tražio samo dve stvari od Boga: (1) da se taština i laž udalji od njega, i (2) da ima taman toliko sredstava koliko mu je potrebno za život (Priče Solomunove 30,7,8). On je želeo da mu Bog da samo ono što mu je neophodno, jer se plašio da će, ako bude imao više nego što mu treba, zaboraviti Boga. Bog treba da bude središte našeg života. U suprotnom, uvijamo se napred-nazad kao glina na grnčarskom točku.

Usredsredimo se na Boga. On sve zna i sve vidi. Usredsredimo se na Njega. Dupustite Njemu da izvaja vaš karakter. Uvek imajte na umu Njegovu beskrajnu milost i nikad ne zaboravljajte koliko je moćan. Zamislite kako bi život izgledao kada bismo dozvolili Bogu da oblikuje našu dušu!

Kada dopustimo Bogu da bude deo tog procesa vajanja, mi se usredsredujemo na Njegovu volju. Delovanjem Svetog Duha oblikujemo se u ljude koje Bog želi. Njegova ogromna snaga čini da postanemo savitljivi. On nas umiruje, dok se svet oko nas okreće velikom brzinom. Ali, što je najvažnije, Njegovo prisustvo otkriva se preko nas samim tim što smo izvajani prema Njegovom liku. Bog nas toliko voli da je više nego spremam da vaja našu dušu i oduševljen je kad žudimo da nam On pomogne.

ODGOVORITE

1. Kako možemo pomoći drugima da dopuste Bogu da ih oblikuje?
2. Zašto je važno dopustiti Bogu da nas izvaja da bismo bili onakvi kakvi bi trebalo da budemo?

Ejmi Matsuda, Lincoln, Nebraska, SAD

ŽENE I VINO – ŠTA TIME ŽELITE DA KAŽETE?

MIŠLJENJE (Priče Solomunove 31,3.4)

U biblijsko vreme, Izrailjac koji bi se oženio pripadnicom neke druge religije, često je potpadao pod njen uticaj i počinjao da se klanja idolima kojima ona služi. U 11. poglavlju 1. Knjige o carevima zabeleženo je da se Solomun oženio mnogim ženama iz različitih naroda i da je, vremenom, počeo da se klanja njihovim bogovima. Tekst u Pričama Solomunovim 31,3.4 – u tom kontekstu – predstavlja razborit, važan savet jednom određenom caru. U tom smislu razumem zašto pouka za ovu sedmicu nosi naslov »Žene i vino«. Car je trebalo dobro da razmisli s kim se ženi, jer će njegov izbor u velikoj meri uticati na njega lično, kao i na njegovo carstvo. Trebalo je isto tako i da sačuva prisebnost time što će izbegavati supstance koje mogu da utiču na njegovu sposobnost rasuđivanja.

Međutim, izvađen iz tog okvira, ovaj tekst i njegov naslov može da širi štetno verovanje koje mnogi, svesno ili nesvesno, već imaju o ženama – verovanje da su žene, kao i vino, po samoj svojoj prirodi destruktivne i da ih treba nadgledati. Kao žena iz 21. veka, koja još uvek svakodnevno oseća uticaj tih patrijarhalnih stavova koji i danas preovlađuju u našoj kulturi, pa čak i u ovoj Crkvi koju svim srcem volim, želim da upozorim na štetnost bilo kakve izjave koja, makar i ovlaš, doprinosi tome da se vrednost neke osobe neodgovorno ocenjuje.

Treba razumeti da lakomisleno poređenje žene i vina doprinosi ružnoj, preovlađujućoj pojavi da se žena posmatra kao objekat. Žena-ma se uporno oduzima njihovo ljudsko dostonstvo preko medija, u poslovnom svetu, politici, školama i domovima, i to u tolikoj meri da su i muškarci i žene počeli da gledaju na to kao na nešto »normalno«. Ponašati se prema ženi, ili bilo kome ljudskom biću, kao da je manje vredno – nije nešto što Isus podržava. On kroz sva Jevanđelja, pokazuje ljubav i poštovanje prema svim ljudima. On nije potcenio nikoga, niti je ikoga posmatrao kao objekat. Naprotiv, On je vrednovao i prihvatao svakoga. Ja pozivam našu Crkvu da se, bez izuzetka, u svemu ugleda na Hrista.

Zato, i ja dodajem svoj savet. Žene, ne dajte »krijepkosti svoje« muškarcima koji se ponašaju neetički i nemoralno. Trudite se da živate punim plućima kao snažne, inteligentne, ljubazne, saosećajne i požrtvovane kćeri Božje. Ne prepuštajte se nijednoj osobi, niti supstanci, koja će ometati vaš razvoj, bilo da je reč o muškarцу ili raznim koktelima.

ODGOVORITE

Kako mi, kao Crkva, možemo da šaljemo poruku o jednakosti i vrednosti svih društvenih grupa?

Sara Ventura, Lincoln, Nebraska, SAD

ZAKLJUČAK

Priče Solomunove, knjiga mudrosti, dubokih uvida, znanja i saveta, završava se rečima upućenim kako muškarcima (Priče Solomunove 31,1-9), tako i ženama (Priče Solomunove 31,10-31). Završno poglavlje rezimira savete ljudima koji treba da žive kao carsko sveštenstvo i budu u svemu bolji od drugih.

RAZMOTRITE

- Poslušajte savete o izbegavanju vina i žestokih pića koje možete naći u Pričama Solomunovim 31,4-9.
- Skicirajte ili nacrtajte sliku žene opisane u Pričama Solomunovim 31,10-31.
- Primenite u praksi ono što stoji u Pričama Solomunovim 31,28. tako što ćete napisati poruku svom bračnom drugu ili roditelju hvaleći osobine koje kod njega/nje cenite.
- Razgovarajte sa dvoje ili troje vernika crkve o tome zašto se oni uzdržavaju od upotrebe alkoholnih pića.
- Molite se čitajući Priče Solomunove 31. poglavlje i tražite od Boga da vam pomogne da steknete karakterne crte koje su u njemu opisane.
- Potražite na Internetu nakit načinjen od dragog kamenja kao što su dijamanti, rubini, smaragdi i biseri. Pogledajte cene takvih komada nakita. Zatim dobro razmislite o značenju teksta u Pričama Solomunovim 31,10.

POVEŽITE

Isaija 5,11.12; Danilo 1,8-18; 1. Korinćanima 6,9.10.

Ellen G. White, *Counsels for the Church*, p. 101, paragraph 5.

»The Truth About Alcohol, Foundation for a Drug Free World, <http://www.drugfreeworld.org/drugfacts/alcohol/short-term-long-term-effects.html>.

Elizabeth George, *Discovering the Treasures of a Godly Woman: Proverbs 31.*

»Is Alcohol Really Good for You?« (Vibrant Life Tract).

Sonja Henergardt, Čehalis, Vašington, SAD

JANUAR

Anđeo u bujici

1. Č Isajja 43,2.	Anđeo u bujici
2. P Priče 2,8.	Bog se brine, prvi deo
3. S Priče 2,8.	Bog se brine, drugi deo

Prijatni ljudi puni ljubavi

4. N 1. Korinćanima 12,6.7.	Knjige i muzika
5. P Isajja 45,2.	Od Boga, za Boga
6. U Filibljanima 4,13.	»Da li si ti duh?«
7. S Jovan 13,35.	Prijatni ljudi puni ljubavi
8. Č 1. Solunjanima 4,16.	Neočekivana radost
9. P Propovednik 9,10.	Ponovni sastanak
10. S 2. Samuilova 22,31.	Jedan je slušao

Mogućnosti za službu

11. N Psalam 91,4.	Zbunjeni lopovi
12. P Propovednik 11,6.	Božja knjiga
13. U Psalam 23,5.	Prepuna čaša
14. S Jovan 6,47.	Bog obraća ljude
15. Č O Jovu 13,15.	»Koristi moje ruke«
16. P Psalam 119,176.	Plan B
17. S Luka 10,2.	Mogućnosti za službu

Preobražen

18. N 2. Petrova 3,9.	Gospod i pokajanje
19. P 1. Mojsijeva 28,12.	Nikada sam
20. U Danilo 6,27.	Izbavitelj
21. S Jona 3,1.2.	»Ustanji i idi!«
22. Č Jovan 15,8.	Preobražen
23. P Psalam 75,1.	Za naše propovednike
24. S Propovednik 11,5.	Nezamislivo

Vođeni Svetim Duhom

25. N Otkrivenje 14,13.	Verni Svedok
26. P Otkrivenje 22,17.	Vođeni Svetim Duhom
27. U Jeremija 29,13.	Otvoren prema istini
28. S 5. Mojsijeva 31,8.	Anđeo pratilac
29. Č Psalam 118,19.	Otvorena vrata
30. P Psalam 25,2.	»Biću bolji vojnik!«
31. S 1. Korinćanima 3,6.	Zajednički trud

FEBRUAR

Novo usmerenje

1. N 2. Korinćanima 5,7.	Od besmislenog do izuzetnog
2. P Isaija 41,10.	Bog vodi događaje
3. U Matej 19,26.	Novo usmerenje
4. S Otkrivenje 3,8.	Otvorena vrata, prvi deo
5. Č Otkrivenje 3,8.	Otvorena vrata, drugi deo
6. P Jezekilj 34,11.	To je Božja stvar
7. S Jovan 1,41.	Porodični posao

Grupna molitva je moćna

8. N Matej 7,7.	Ištite!
9. P Propovednik 11,1.	Hleb
10. U Jakov 1,3,4.	Nagrada za istrajnost
11. S Isaija 60,1.	Ustani!
12. Č Matej 18,19.	Grupna molitva je moćna
13. P Psalam 120,1.	Motivi biblijskih događaja
14. S Matej 13,45,46.	Hod iznad zemlje

Male stvari, veliki blagoslovi

15. N Marko 1,26.	Susret sa zlim duhovima
16. P Matej 13,31.	Male stvari, veliki blagoslovi
17. U Priče 16,20.	Treba da bude tako
18. S 2. Korinćanima 2,17.	Progledao sam!
19. Č Psalam 139,9,10.	Kolporter početnik, prvi deo
20. P Psalam 139,9,10.	Kolporter početnik, drugi deo
21. S Otkrivenje 18,4.	Poziv

Tih vesnik

22. N Psalam 116,6.	Čuvar
23. P Psalam 23,4.	Neću se bojati!
24. U Isaija 52,7.	Tih vesnik
25. S Jeremija 33,3.	Zovi me!
26. Č Priče 3,6.	U istini
27. P Priče 22,29.	»...Dostupno je svakom«
28. S Isaija 61,1.	Oslobodite zatvorenike

MART

Svetlost u tami

1. N Matej 24,14.	Jevanđelje o Carstvu
2. P Isaija 9,2.	Svetlost u tami
3. U 1. Korinćanima 13,7.	Doslednost
4. S Otkrivenje 21,4.	Uteha
5. Č 2. Timotiju 4,2.	Uvek spremam
6. P 2. Korinćanima 7,1.	Plemeniti posao
7. S O Jovu 42,12.	Jovovo iskustvo

Kandidat za Nebo

8. N Jovan 4,35.	Njive žute za žetvu
9. P Nemija 8,10.	Božja blagodat
10. U 2. Korinćanima 12,9.	»Živeće!«
11. S Zaharija 3,2.	»Kao glavnja iz ognja«
12. Č Jovan 16,13.	Tri praktične pouke
13. P Dela 9,15.	Kandidat za Nebo
14. S Matej 13,31.32.	To počinje sa nama

Hodati verom...

15. N 2. Korinćanima 5,7.	Hodati verom...
16. P Jakov 1,25.	Neophodna istrajnost
17. U Psalam 19,7.	Odgovor na molitvu
18. S Jovan 8,32	Snaga istine
19. Č Isaija 58,14.	Najbolja ishrana
20. P Psalam 94,9.	On čuje, On vidi
21. S Priče 27,10.	Prijatelj

Bog zna šta je potrebno

22. N Psalam 1,3.	Blago čoveku
23. P Matej 6,8.	Bog zna šta je potrebno
24. U Luka 6,38.	Duh davanja – prvi deo
25. S Luka 6,38.	Duh davanja – drugi deo
26. Č Luka 6,38.	Duh davanja – treći deo
27. P Otkrivenje 21,5.	Novo stvaranje
28. S Marko 16,15.	Isusovi saradnici

Čuda blagodati

29. N Psalam 36,5.	Čuda blagodati
30. P Galatima 6,6.	Učitelj i učenik
31. U Isaija 29,18.	Glas i svetlost

ČITANJE BIBLIJE I SPISA ELEN VAJT REDOM

JANUAR

- 1. PC 15-17
- 2. PC 18-20
- 3. PC 21,22
- 4. 1 Carevima 1,2
- 5. 1 Carevima 3,4;
2 Dnev. 1
- 6. PC 25-28
- 7. PC29-31
- 8. PC 32-34
- 9. Priče 1, 2, 3, 4
- 10. Priče 5, 6, 7, 8
- 11. Priče 9, 10, 11, 12
- 12. Priče 13, 14, 15
- 13. Priče 16, 17, 18
- 14. Priče 19, 20, 21
- 15. Priče 22, 23, 24
- 16. Priče 25, 26, 27, 28
- 17. Priče 29, 30, 31
- 18. 1 Carevima 5, 6, 7, 8, 9
- 19. 2 Dnev. 3, 4, 5, 6
- 20. PC 35-37
- 21. PC 38-40
- 22. PC 41, 42
- 23. PC 45-47
- 24. PC 48-50
- 25. 1 Carevima 10,11;
2Dnev. 2, 7, 8, 9
- 26. PC 51-53
- 27. PC 54-56
- 28. PC 57-59
- 29. PC 60-62
- 30. PC 63-67
- 31. PC 68-71

FEBRUAR

- 1. Propovednik 1, 2, 3, 4
- 2. Propovednik 5, 6, 7, 8
- 3. Propovednik 9, 10,
11, 12
- 4. PC 72-74
- 5. PC 75-77
- 6. PC 78-80
- 7. PC 81-83
- 8. PC 84-86
- 9. 1 Carevima 12;
2 Dnev. 10, 11, 12
- 10. PC 87-91
- 11. PC 92-94
- 12. PC 95-98
- 13. 1 Carevima 13, 14;
Ps.104; 2 Dnev. 13
- 14. PC 99-101
- 15. PC 102-105
- 16. PC 106-108
- 17. 1 Carevima 15,16;
2 Dnev. 14, 15, 16
- 18. PC 109-112
- 19. PC 113-116
- 20. 1 Carevima 17,1-7;
Jezekilj 32,33
- 21. PC 119-121
- 22. PC 122-124
- 23. PC 125-128
- 24. 1 Carevima 17,8-24;
18,1-19; PC 129, 130
- 25. PC 131-133
- 26. PC 134-136
- 27. PC 137-139
- 28. PC 140-142

MART

- 1. 1 Carevima 18,20-40;
PC 143
- 2. PC 144-148
- 3. PC 149-151
- 4. PC 152-154
- 5. 1 Carevima 18,41-46;
19,1-8; Jov 1, 2, 3
- 6. Jov 4, 5, 6, 7, 8
- 7. Jov 9, 10, 11, 12, 13
- 8. Jov 14, 15, 16, 17, 18, 19
- 9. Jov 20, 21, 22, 23, 24
- 10. Jov 25, 26, 27, 28, 29,
30, 31
- 11. Jov 32, 33, 34, 35, 36
- 12. Jov 37, 38, 39, 40,
41, 42
- 13. PC 155-157
- 14. PC 158-160
- 15. PC 161-163
- 16. PC 164-166
- 17. 1 Carevima 19,9-18;
PC 167, 168
- 18. PC 169-171
- 19. PC 172-174
- 20. PC 175, 176
- 21. Jezekilj 20, 22
- 22. PC 177-179
- 23. PC 180-182
- 24. PC 183-185
- 25. PC 186-189
- 26. 1 Carevima 20, 22; 2
Dnev. 17, 18, 19, 20
- 27. Ps. 46, 48, 82, 83
- 28. PC 190-192
- 29. PC 195-197
- 30. PC 198-200
- 31. PC 201-203

* PP – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarski i proroci*

** Brojevi strana stavljeni su prema originalu knjige *Stvaranje, patrijarski i proroci* (brojevi stranica originala u našem izdanju knjige nalaze se na spoljnjoj margini)

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar	Februar	Mart
1. Psalm 1.	1. Psalm 29.	1. Psalm 53.
2. Psalm 2.	2. Psalm 30.	2. Psalm 54.
3. Psalm 3.	3. Psalm 31,1-14.	3. Psalm 55.
4. Psalm 4.	4. Psalm 31,15-24.	4. Psalm 56.
5. Psalm 5.	5. Psalm 32.	5. Psalm 57.
6. Psalm 6.	6. Psalm 33.	6. Psalm 58.
7. Psalm 7.	7. Psalm 34.	7. Psalm 59.
8. Psalm 8.	8. Psalm 35,1-14.	8. Psalm 60.
9. Psalm 9.	9. Psalm 35,15-28.	9. Psalm 61.
10. Psalm 10.	10. Psalm 36.	10. Psalm 62.
11. Psalm 11.	11. Psalm 37,1-19.	11. Psalm 63.
12. Psalm 12.	12. Psalm 37,20-40.	12. Psalm 64.
13. Psalm 13.	13. Psalm 38.	13. Psalm 65.
14. Psalm 14.	14. Psalm 39.	14. Psalm 66.
15. Psalm 15.	15. Psalm 40.	15. Psalm 67.
16. Psalm 16.	16. Psalm 41.	16. Psalm 68.
17. Psalm 17.	17. Psalm 42.	17. Psalm 69,1-16.
18. Psalm 18,1-15.	18. Psalm 43.	18. Psalm 69,17-36.
19. Psalm 18,16-30.	19. Psalm 44,1-12.	19. Psalm 70.
20. Psalm 18,31-50.	20. Psalm 44,13-26.	20. Psalm 71,1-14.
21. Psalm 19.	21. Psalm 45.	21. Psalm 71,15-24.
22. Psalm 20.	22. Psalm 46.	22. Psalm 72.
23. Psalm 21.	23. Psalm 47.	23. Psalm 73,1-15.
24. Psalm 22,1-15.	24. Psalm 48.	24. Psalm 73,16-28.
25. Psalm 22,16-31.	25. Psalm 49.	25. Psalm 74.
26. Psalm 23.	26. Psalm 50.	26. Psalm 75.
27. Psalm 24.	27. Psalm 51.	27. Psalm 76.
28. Psalm 25.	28. Psalm 52.	28. Psalm 77.
29. Psalm 26.		29. Psalm 78,1-14.
30. Psalm 27.		30. Psalm 78,15-28.
31. Psalm 28..		31. Psalm 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogosluženja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2015. GODINE

MESTO	DATUM				
	2.	9.	16.	23.	30.
Kladovo, Negotin	16,04	16,11	16,20	16,28	16,38
Bor, Zaječar, Pirot , Strumica	16,06	16,13	16,22	16,30	16,40
Vršac , Paraćin, Niš , Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Đevđelija , Jagodina	16,08	16,15	16,24	16,32	16,42
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac , Kumanovo , Veles	16,10	16,17	16,26	16,34	16,44
Senta, Bečeј, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Aranđelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Tetovo, Skoplje , Prilep, Bitolj	16,12	16,19	16,28	16,36	16,46
Subotica , Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	16,14	16,21	16,30	16,38	16,48
Sombor , Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Užice, Berane, Peć , Debar	16,16	16,23	16,32	16,40	16,50
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina , Lozница, Pljevlja, Kolašin	16,18	16,25	16,34	16,42	16,52
Tuzla, Foča, Podgorica , Ulcinj	16,20	16,27	16,36	16,44	16,54
Podr. Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa, Doboj, Široki Brijeg , Bileća, Zelenika	16,22	16,29	16,38	16,46	16,56
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Zenica, Mostar , Trebinje, Dubrovnik	16,24	16,31	16,40	16,48	16,58
Murska Sobota, Ormož , Čakovec, Varaždin , Prijedor, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	16,19	16,26	16,35	16,45	16,55
Maribor , Livno, Hvar, Korčula, Ptuj , Krapina, Zagreb , Sisak, Drvar	16,21	16,29	16,38	16,47	16,58
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogačka Slatina, Celje , Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač	16,24	16,31	16,40	16,50	17,00
Mežica, Gospic , Šibenik, Vis	16,25	16,32	16,41	16,51	17,01
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi otok, Biograd na moru	16,28	16,35	16,44	16,53	17,04
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Cres, Lošinj	16,29	16,36	16,45	16,55	17,05
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	16,32	16,39	16,48	16,57	17,07

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2015. GODINE

MESTO	DATUM			
	6.	13.	20.	27.
Kladovo, Negotin	16,47	16,57	17,06	17,16
Vršac, Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,49	16,59	17,08	17,18
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,51	17,01	17,10	17,20
Subotica, Senta, Bećej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,53	17,03	17,12	17,22
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Aranđelovac, Kragujevac , Kumanovo, Kavadarci, Đeđvelija	16,55	17,05	17,14	17,24
Sombor, Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,57	17,07	17,16	17,26
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Lozница, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,59	17,09	17,18	17,28
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	17,01	17,11	17,20	17,30
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derventa , Dobjo, Pljevlja, Kolašin	17,03	17,13	17,22	17,32
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin , Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	17,06	17,17	17,27	17,38
Maribor, Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	17,08	17,19	17,29	17,40
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik , Zelenika	17,11	17,21	17,32	17,42
Dravograd, Mežica, Rogaska Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	17,12	17,22	17,33	17,43
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,14	17,24	17,35	17,45
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospic , Šibenik, Biograd na moru	17,16	17,26	17,37	17,47
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi otok, Vis	17,18	17,28	17,38	17,45
Koper, Lošinj	17,19	17,29	17,38	17,48
Rovinj, Pula	17,21	17,31	17,40	17,50

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2015. GODINE

MESTO	DATUM			
	6.	13.	20.	27.
Kladovo, Negotin	17,25	17,34	17,42	17,51
Srpska Crnja, Vršac , Bor, Zaječar	17,27	17,36	17,44	17,53
Senta, Kikinda , Zrenjanin , Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Pirot	17,29	17,38	17,46	17,55
Subotica , Bačka Topola, Bećej, Pančevo, Beograd , Smederevo , Smed. Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš , Leskovac	17,31	17,40	17,48	17,57
Sombor , Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Aranđelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	17,33	17,42	17,50	17,59
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo , Kumanovo, Kavadarci, Đevđelija	17,35	17,44	17,52	18,01
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Lozniča, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	17,37	17,46	17,54	18,03
Podravska Slatina, Tuzla, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	17,39	17,48	17,56	18,05
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa , Dobojski, Pljevlja, Berane, Bitolj	17,48	17,58	18,07	18,17
Ptuj , Ormož, Varaždin , Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Kolašin , Debar, Ohrid	17,49	17,59	18,08	18,18
Maribor , Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Banja Luka , Podgorica	17,50	18,00	18,09	18,19
Dravograd, Mežica, Rogajska Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar , Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar, Ulcinj	17,53	18,03	18,13	18,22
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	17,52	18,02	18,12	18,21
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Knin, Pelješac, Mljet	17,55	18,04	18,14	18,23
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Crikvenica, Krk, Gospic, Šibenik, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,57	18,07	18,17	18,26
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	17,58	18,08	18,17	18,27
Rovinj, Pula , Lošinj, Dugi otok	17,57	18,06	18,14	18,23

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.